National Library
Bibliothèque Nationale
SEP 20 1977
NEWS SECTION
SECTION DES JOURNAUX

R105/A/4c/3

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER
PUBLISHED WEEKLY BY THE
LATVIJA AMERIKA PUBLISHING LIMITED
Business Office: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9. Editor-in-Chief KRIŠS SIDARS, Phone 465-7902. United States Editoral Office: New York, Editor V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx ,N.Y. 10466; California—Editor KARLIS KALEJS, 3623 Markridge, La Crescenta, Ca. 91214.

NR. 36 SESTDIENA, 1977. GADA 17. SEPTEMBRIS 27. GADS SATURDAY, SEPTEMBER 17, 1977

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 60 centu

Kādēļ necelam trauksmi?

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA
SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Pievienosim arī mēs savu laimes vēlējumu visizturīgākajiem pasaules emigrantiem un pašaizliedzīgākajiem savas mazās valsts aizstāvjiem — šonedēļ žīdi visā pasaulē atzīmēja sava kalendāra 5638. gada sākumu. Nav nekāds noslēpums, ka mūsu trimdas gadu tecējumā ne viena vien latviešu jaunava vai jaunietis ir gredzenus mijuši arī ar Ābrama cilts pēctečiem.

Nupat notikušajā latviešu draudžu kongresā Kanadā cita starpā konstatēts, ka jaukto laulību skaits pieaudzis jau no 50 uz 60 procentiem. Diemžēl, tā nav tikai sausa statistika. Tās ir neaptveramā apjoma briesmas mūsu kultūras un tautas nākotnei. Kādēļ mēs neceļam trauksmi? Kādēļ mēs, rokas nolaiduši, konstatējam: „Tur jau nekā nevar darīt". Pat mūsu nacionāli aktīvo cienījamu sabiedrisku darbinieku bērni bieži aiziet svešās tautās, vecākiem par sirdssāpēm. Jaukto laulību problēma gan presē iztirzāta, bet ar to, liekas, beigusies. Mēs daudz nepārspīlēsim, ja apgalvosim, ka katras jauktas laulības patiesībā ir bēres mūsu tautas kopībai. Protams, ir arī izņēmumi. Kad amors bultas izšāvis, skatuvē agri vai vēlu parādās divu asiņu pretišķības. Kā gan lai attaisno to, ka savā tuvredzībā vai nacionālās apziņas trūkumā, pat viens otrs garīdznieks, lai izdabātu jaukto laulību locekļiem, sludina divās mēlēs. Mēs esam sacēluši lielu traci par Helsinku nolīguma ignorēšanu. Vai mēs Belgradā daudz ko panāksim, tas ir cits jautājums. Jauktās laulības, kā te, tā arī okupētajā Latvijā ir bīstamākās mūsu tautai. To sekas var būt daudz smagākas nekā okupantu režīma vajāšanas un deportācijas.

Žīdu jaungada nedēļā atcerēsimies, ka Jeruzalemes rabīns savā laikā brīdināja: „Jauktas laulības laika tecējumā var izrādīties par daudz lielāku nelaimi žīdu tautai nekā Hitlera nodarītais noziedzīgais posts." Šo patiesību derētu arī mums ievērot. Un te mums labu pieeju dod kāda ortodoksāla žīdu sekte, kas sevi dēvē par liepājniekiem. Šovasar Toronto pilsētas galva īpašā proklomācijā kādu sestdienu deklarēja par „Ļibavicu" dienu. Šie „Ļibavici" nav nekas cits kā gadu simteņu maiņā Liepājā radītās žīdu ortodoksālās sektes locekļi. Viens no liepājnieku mācības pamatiem ikvienai ģimenei uzliek par pienākumu bērnu audzināt tā, ka tas nekādā gadījumā pieaudzis nesajauktos ar citas tautas locekļiem. Ja tas notiktu, tad pēc liepājnieku reliģiskās filozofijas, tas būtu grēks pret žīdu reliģijas un tautas pastāvēšanas interesēm.

Pagājušā nedēļā starptautiskās politikas skatuvē nekādi ārkārtīgi notikumi nerisinājās. Vidējo austrumu problēmas tunelī vēl nav iespējams saskatīt izejas gala gaismu. Kārters atkārtoti deklarējis, ka Ženevas konference nav iedomājama bez palestīniešu delegācijas klātienes. Izraēla ir tikai tik daudz piekāpusies, ka tā neceltu iebildumus, ja kāds palestīnietis atrastos Jordānas delegācijas sastāvā. Palestīnas atbrīvošanas kustību Izraēlas premjērs Begins un viņa ārlietu ministrs Moiše Dajens joprojām uzskata par noziedznieku bandu, kuŗas galvenais uzdevums ir Izraēlas nožņaugšana.

Ar vislielāko uzmanību mums būtu jāseko notikumu attīstībai Polijā. Polijas katoļu baznīcas galva, 76 g. vecais kardinālis Stefans Višinskis atrodas slimnīcā. Kaut pagaidām konstatētā dzeltenā slimība — nav uzskatāma par bīstamu, tomēr, ņemot vērā sirmā garīdznieka gadu nastu, sarežģījumi ir iespējami. Kardinālis Višinskis ir 30 miljonu poļu garīgais tēvs. Pēdējos gadu desmitos viņš ir nepārtraukti un drosmīgi kritizējis Polijas komūnistu valdību, it sevišķi par reliģijas brīvību un strādnieku tiesībām. Tikai pateicoties kardinālim Višinskim, Polijā tagad pastāv reāla opozicija komūnistiem. Tā ir baznīcas, strādnieku un intellektuāļu koalicija. Šīs opozicijas atbalsts tautā ir tik liels, ka Gireks neiedrošinās to apkaŗot, jo nav šaubu, ka izšķirīgā konfrontācijā tauta nebūt nenostāsies komūnistu pusē.

Citā pasaules malā sarkanajā Ķīnā, kā to jau varēja sagaidīt, sākusies Mao komūnistiskās dogmatikas revīzija. Ķīnas jaunie valdnieki vēl nav iesvieduši Mao sarkano grāmatiņu papīrkurvī, bet partijas kontrolētie trīs lielākie Pekingas laikraksti zīmīgi norāda, ka ne visas šodienas problēmu atrisinājuma atslēgas meklējamas Mao radītās formulās, citiem vārdiem, verdziska sekošana Mao mācībai tiek aizstāta ar prāgmatisku un reālu pieeju dzīves ikdienai.

Vašingtonā Kārters turpat visu Amerikas kontinenta valstu delegāciju klātienē spožā ceremonijā parakstīja nolīgumu par Panamas kanāļa atdošanu pašiem panamiešiem. Tam jānotiek līdz 2000. gadam. Ar šo soli Kārters cer uzlabot ASV akcijas Centrāl un Dienvidamerikā. Pret Panamas kanāļa atdošanu

(Turpinājums 20. lp.)

MĀKOŅI VĒSTĪ RUDENI — Ernesta Šulca fotostudija

Baltieši uz Vašingtonu

LĪDZ LIELSANĀKSMEI PIE LINKOLNA
PIEMINEKĻA VAIRS TIKAI VIENA NEDĒĻA

Lai pievērstu pasaules uzmanību pret cilvēka tiesību pārkāpumiem okupētajās Baltijas valstīs, pie Linkolna pieminekļa Vašingtonā, kā jau agrāk ziņots, 24. septembrī notiks baltiešu lielsanāksme, prasot arī pašnoteikšanās tiesību atjaunošanu visām trim Baltijas valstīm. Šādu sanāksmi bija ierosinājusi Lietuvju jaunatnes pasaules apvienība un to atbalstījuši arī latvieši un igauņi. Sanāksme nozīmīga arī tanī ziņā, ka tā notiek Belgradas konferences priekšvakarā, kas sāksies oktobrī un kuŗā apskatīs, kā īstenota Helsinku konferences vienošanās, kuru līdzparakstītāja bijusi arī Pad. savienība.

Baltiešu komiteju, kas organizē Vašingtonas akciju, vada lietuvietis Viktors Nakas, bet viceprieksšēži ir latvietis Sigurds Rudzītis un igaunis Raimunds Tralla. No latviešiem komitejā darbojas arī ALJA priekšsēdis Uldis Sīpols. Vietējās komitejas baltiešu centros rūpējas par transportu uz Vašingtonu, organizējot kopīgus braucienus autobusos un gādājot par apmešanos.

Eksekutīvās komitejas priekšsēdis V. Nakas apmeklējis Vašingtonu, kur ticies ar ASV lietuviešu jaunatnes apvienības priekšsēdi B. Ždanīti un latviešu pārstāvi Jāni Bolšteinu, kas kārto demonstrācijas lietas valsts iestādēs, informējot par lielo sanāksmi. Kongresa locekļi J. Blenčards un Fenviks apsolījušies 22. septembrī kongresa ēkā izkārtot pieņemšanu, pieaicinot senātorus, tautas vietnieku nama locekļus un presi.

Demonstrācijas tehniskos jautājumus kārto Apvienotā baltiešu komiteja, kas 24. septembrī rīko arī baltiešu iepazīšanās vakaru.

I. St.

Archibīskaps Arnolds Lūsis

Skolu durvīm atveŗoties

Kāds pagājušā gadsimta domātājs teicis, ka cilvēku no dzīvnieka atšķiŗot trīs īpašības: reliģiskais pārdzīvojums, līdzcietība un kauna jūtas. — Ja vajadzētu kādu argumentu, kādēļ arī latviešu skolās vajaga ticības mācību — tad, manuprāt, to visvienkāršāk varētu atrast, vērojot, kas notiek amerikānu un kanadiešu skolās, kopš ticības mācība tika svītrāta no skolu programmām, kopš bērnus vairs neaicina uzrīta lūgšanu un kopš Dievs ir atstāts aizdurvē?

Amerikas un Kanadas lielākā nākotnes problēma nav saimnieciska, bet garīga rakstura; tā ir krize, kas jau tagad visdzēlīgāk skar tieši jaunatni. Jaunatni, kas tiek audzināta bez Dieva un bez Kristus, bez kristīgās morāles un dzīves ziņas.

Daudzi no mums būs vērojuši neseno televīzijas raidījumu par Amerikas skolām, par jauniešu morāles sairumu, par uzbrukumiem, par slepkavībām (pat skolas telpās), par huligānismu, kas valstij sagādā lielus materiālus zaudējumus. Domāju, ka maksājumi par šiem skolās nodarītiem postījumiem nebūs mazāki kā viss skolu budžets Latvijā viena gada laikā. Vai mēs gribētu, lai arī mūsu — latviešu bērni un jaunatne iet šādā pašā virzienā? Vai būsim tādi optimisti, ka teiksim: mūsu bērniem jau nekas no šiem netīrumiem nepielips; tie ies caur dzīvi kā caur sidraba birzi, nevienu zariņu nenolaužot.

Būsim patiesi un atklāti. Mūsu bērni nav un nebūs nekāds izņēmums. Ja mēs to atzīstam, tad mums ir jādomā, kā mūsu jaunatnei dot dzīvē līdz ne vien zināšanas, bet arī tās morālās vērtības, kas veido tikumisku personību un cēlu raksturu.

Pēdējos gados esmu dzirdējis, ka vecāku un skolotāju sanāksmēs laiku pa laikam pārrunāts jautājums par to, vai nebūtu vēlams ticības mācību aizstāt ar tautas gara mantām vai, kā tagad mēdz teikt, „tautisko mantojumu"? Protams, tautas gara mantas, īpaši dainas, ir daļa no mūsu tautas vēstures, daļa no mūsu tautas dvēseles starošanas pagātnes miglājā. Tur iemirdzas cildeni tikumi, bet atradīsim arī nopelamus netikumus. Tie, kas, runājot par seno latviešu tikumiem, izmanto tikai „labās" dainas, cenšoties liecināt, ka jau tālā pagātnē latvieši bijuši vislabākie, skaistākie un gudrākie cil-

(Turpinājums 13. lp.)

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1977. G. 17. SEPTEMBRIS, 36. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Atbildīgais redaktors Krišs SIDARS. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9; tālr. 465-7902. Ņujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave. Bronx, N.Y. 10466, U.S.A. Tālr. 994-7917. — Čikagas redakcijas vad. V. Jaunkalnietis 1805 Taylor Ave., Racine, Wis. 53403, Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personisks uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 25 dol., 6 mēnešiem — 13 dol. 3 mēnešiem — 6.50 dol. Atsevišķa numura cena 60 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $3.50, tekstā $5.75, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1 par rindiņu, atkārtojot atlaide.

ETHNIC PRESS ASSOCIATION ONTARIO

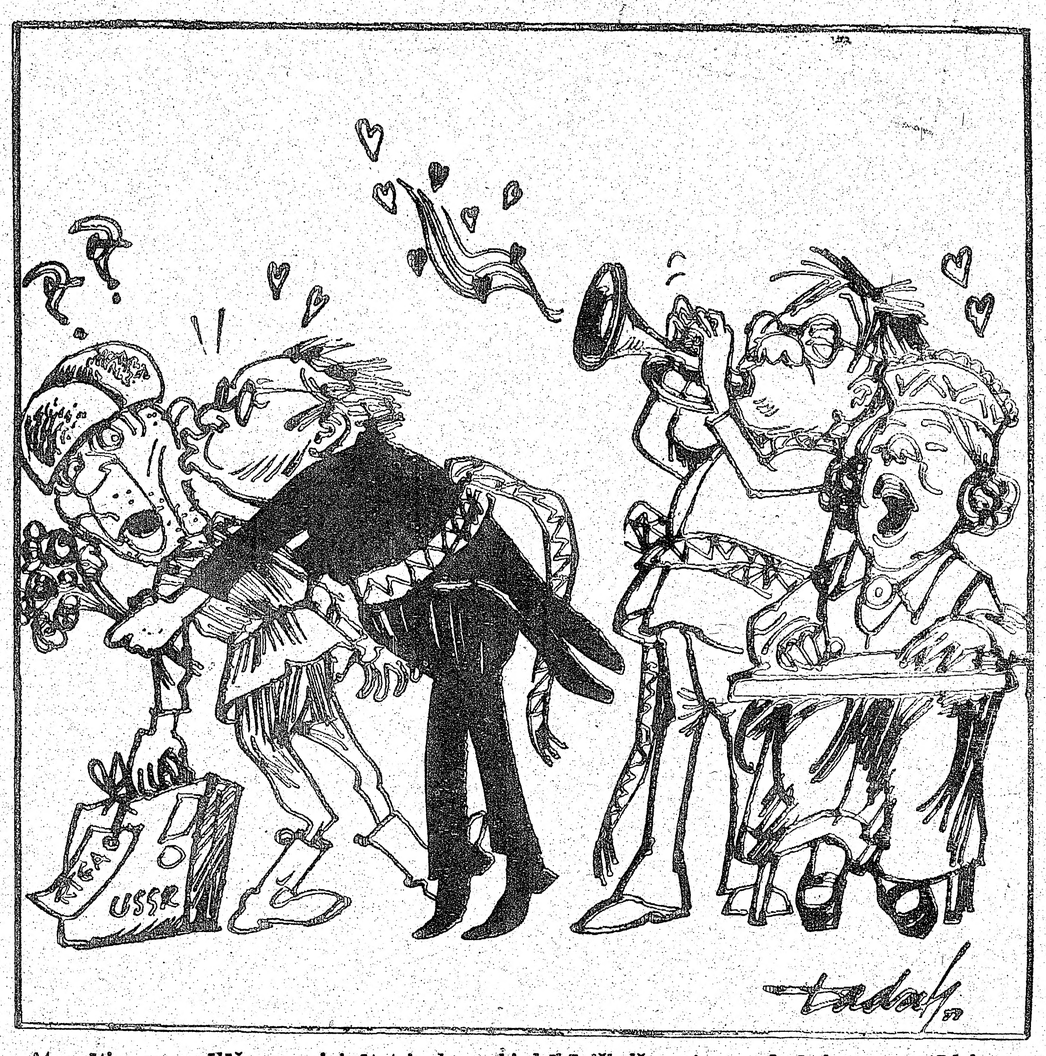

„Atrunāties ar nevēlēšanos veicināt trimdas sabiedrībā 'šķelšanos', nenozīmē, ka mums tūdaļ būtu mīļi jāapkampj katrs no Rīgas 'kultūras sakaros' sūtīts Maskavas dienderis!"
(Avīžu ziņa)

Eurokomūnisms un Kremlis

Padomju savienības mēnešraksts Novoje Vremja Maskavā asi kritizējis Spānijas komūnistu partijas ģenerālsekretāra S. Kariljo publicēto grāmatu Eurokomūnisms un valsts, vēršoties arī pret spāņu komūnistu partiju un netieši skaŗot arī italiešu un franču komūnistus. Grāmata ir pirmais skaidrais norādījums par eurokomūnismu, kas aizvainojis Kremli. Tajā teikts, ka padomju sistēma neesot sekmīga. Pad. savienībā neesot demokratiskas brīvības, cilvēka tiesības tiekot apspiestas un saimnieciskais progress kavēts. Minēts arī, ka vēsturiskā situācija augsti attīstītās Rietumeiropas valstīs esot citāda nekā priekšrevolūcijas Krievijā.

Kariljo domā, ka Rietumeiropu varētu pievērst sociālismam vēlēšanu ceļā ar parasto parlamenta procedūru. Viņš arī pieļauj, ka komūnistus, kas nākuši pie varas, tauta var arī izbalsot, un šāds tautas lēmums jāuzņem „miermīlīgi". Tikai eurokomūnisms nedrīkstot kļūt par instrumentu kādas citas valsts rokās, piem., Pad. savienības, kas visas rietumu komūnistu partijas uzskata par padomju varas politikas ieroci.

Pad. savienības stratēģija uzkundzējas Eiropā, bet eurokomūnisma uzdevums neesot stiprināt Pad. savienības militārās pozicijas. Kariljo ieteic radīt Eiropas varas bloku, kas būtu neatkarīgs kā no ASV, tā no Pad. savienības. Kariljo kritizē ne tikai Maskavas politiskās kļūdas, bet iet vēl tālāk līdz pašai serdei, minot Pad. savienības apspiestajās zemēs represijas, it īpaši kultūras laukā.

Maskava atklāti uzbrūk spāņu komūnistu partijas ģenerālsekretāram Kariljo un eurokomūnismam, izsakot pārmetumus gaŗākā rakstā. Eurokomūnisma nolūks esot šķelt internacionālo komūnisma kustību. Krievu komūnisti apšauba eurokomūnismu, ko atbalsta spāņu, italiešu un franču komūnistu partijas. Eurokomūnisms esot buržuaziskās politikas teorētiķu izgudrojums un neesot patiess komūnisms, kam pamatu likuši Markss, Engels un Ļeņins un pie kuŗa principiem turoties šolaiku komūnisma kustība. Padomju mēnešraksts piemetina, ka Kariljo uzskats stāvot tuvu pretkomūnistiskai ideoloģijai, jo spāņu komūnists savās runās par padomju valsti un partiju atļaujoties pat tādus izteicienus, no kuŗiem vairoties pat visreakcionārākie rietumvalstu rakstītāji.

Kremlis jau sācis nervozēt par Kariljo kontaktiem ar pārējiem eurokomūnisma atbalstītājiem: franču komūnistu partijas vadītāju Džordžu Maršēzu un italiešu partijas vadītāju Enriko Berlingeru, kas apgalvojot, ka viņi mēģinot savās zemēs iegūt varu demokratiskās vēlēšanās. Italijas komūnistu partija atturas parlamentā balsot pret vadošo kristīgo demokratu partiju. Franču komūnisti ieguva lielu mandātu skaitu vēlēšanās kopā ar kreisā spārna partijām.

Austrumeiropas komūnistu reakcija par Maskavas uzbrukumiem eurokomūnismam ir dažāda. Grieķu komūnistu partija savā deklarācijā apsūdz Pad. savienību par iejaukšanos Rietumeiropas partiju iekšējās lietās, nosaucot Vremja uzbrukumu Kariljo par anachronisku despotismu. Italijas komūnistu laikraksts L'Unita raksta, ka Pad. savienība aplam izlukojusi eurokomūnismu, nosaucot to par „demokratisku spēku šķelšanu", bloku atbalstīšanu un agresiju pret Pad. savienību. Spāņu liberālais laikraksts El Pais raksta, ka krievi cerot radīt šķelšanos starp Kariljo un partijas prezidenti no spāņu pilsoņu kaŗa laika Doloresi Ibarruri. Kā politiska emigrante viņa pavadījusi visus Franko valdīšanas gadus Maskavā. Viņas dēls kritis Otra pasaules kaŗa laikā, cīnoties krievu pusē pret vāciešiem pie Staļingradas. Spāņu centrālā komiteja savā rezolūcijā atzinusi Kariljo kursu par pareizu un reālu.

(Turpinājums 16. lp.)

Lasītāju vēstules

KAS NOTICIS AR LPB CENTRĀLO VALDI?

Šo jautājumu esmu dzirdējusi neskaitāmas reizes no Čikagā dzīvojošiem LPB biedriem. Diemžēl, šo jautājumu var atbildēt tikai vai nu LPB centrālās valdes priekšsēdis J. Bičolis, vai sekretāre D. Vallena. Taču ne viens, ne otra uz vairākkārtējām vēstulēm nav atbildējis.

Kā zināms, 1974. g. septembrī V. Irbe atteicās no valdes locekļa amata. 1975. g. 14. aprīlī (pēc 7 mēnešiem!) saņēmu J. Bičoļa vēstuli pieņemt valdes loc. amatu ar paziņojumu, ka „tuvākā valdes sēde notiks Ņujorkā 26. aprīlī", līdz ar solījumu, ka tuvāka informācija sekos. Tuvākā informācija gan „sekoja" tikai 1976. g. 30. augustā datētā paziņojumā ar D. Vallenas parakstu, kuŗā viņa lūdza nokārtot biedru maksu, jo tuvojas valdes vēlēšanas... Uz šo „informāciju" atbildēju, ka nezinu nekā par valdes darbību, ja tāda vispār ir bijusi, biedru maksu nokārtošu tikai tad, kad tiks izsludinātas vēlēšanas.

Dīvaini, ka LPB priekšnieks gan atradis laiku sazināties un satikties ar LARA biedriem, bet nav iespējis sasaukt kaut vienu valdes sēdi kopš 1975. g. aprīļa.

LPB centrālās valdes pilnvaras jau sen izbeigušās. Nevienam no valdes locekļiem nav zināms, ko dara LPB priekšnieks J. Bičolis un sekretāre un kasiere D. Vallena.

Pašreizējā situācijā vienīgā izeja būtu, ja revīzijas komisija sāktu rīkoties, lai iekustinātu centrālās valdes darbību, uz ko jau tik ilgi gaida LPB biedri. Tā kā mans amata laiks sen jau notecējis, atmiņai atstājot tikai neatbildētu vēstuļu norakstus, kā pierādījumu tam, ka esmu mēģinājusi kaut ko darīt, gan, diemžēl, nesekmīgi, atliek cerēt, ka LPB biedri nāks ar saviem priekšlikumiem un ieteikumiem darbības atjaunošanai.

Valentīne Hermane
Eldžinā, Ilinojā

BEZ ŠĀVIENA...

LA 20. augusta numurā Alfrēda Gaiļiša dotajā intervijā — Bez viena šāviena — izteikta neapmierinātība par nepretošanos komūnistiem, kad tie 1940. gadā okupēja mūsu valsti. Izteikta doma, ka saeima nekad nebūtu pieļāvusi, ka armija nepretojas. Ir grūti izteikt pārmetumus valsts darbiniekiem, jo ar to mēs pārmetam arī paši sev. Ja mēs atcerēsimies, ka nepretojoties ļāvām mūsu zemē iebrukt tautu vēsturē ļaunākajam ienaidniekam, tad grūti klusēt, ka atdevām visu „bez „šāviena" ienaidniekam, kas, mūsu ziedošo zemi pārvērtis drupās un gruvešos, turpina iznīcināt mūsu tautu.

No okupētās Latvijas apmeklētājiem zinām, ka Vidzemes vidienes austrumu daļā tiek nolīdzināti trīs pagasti. kalni sagāzti lejās, pakalnes noraktas, kur kādreiz ziedēja mūsu lauku sētas, viļņoja druvas un šalca baltās bērzu birztalas. Tur dzīvoja laimīga zemnieku tauta. Kā tas varēja notikt? — 1939. g. pacēlās balsis: kas nu būs, ko darīsim? Tās tika apklusinātas, „nemiera cēlējiem" draudēja iepazīšanās ar policiju. — „Valdība zina visu, valdība visu nokārtos."

Kāds šis „nokārtojums" bija, to visi zinām. Saeimas apstāklos šīs brīdinātājas balsis nebūtu apklusinātas, varbūt tiktu uzklausītas. Patiesībā mūsu posts un nelaime sākās jau 1919. g., kad izmantodami toreizējo situāciju, profitēja tikai komūnisti. Visus patstāvības gadus mēs nepratām iegūt sev draugus, bet palikām vieni. Latvija un mūsu galvaspilsēta Rīga bija pārpildīta ar komūnistu spiegiem. Par to interesantu liecību dod mūsu vecākais diplomāts K. Ozols savā grāmatā Sūtņa memuāri. Armija bijusi gatava savu tēvzemi aizstāvēt, bet viņai nav dota atļauja. Kādēļ?

Šo rindu rakstītājam bija ar savu atbrīvošanas cīņu priekšnieku plkv. A. Krīpēnu vēstulu apmaiņa šinī jautājumā. Pulkvedis bija ļoti satriekts, ka armija nav varējusi pretoties. Savus uzskatus viņš vēlāk izteica arī presē. Mūsu valsts aizsardzības jautājumam vajadzēja vienmēr būt pirmajā vietā, bet tam nebija veltīta vajadzīgā vērība, un mums vajadzēja piedzīvot mūsu valsts iznīcināšanu.

J. Ezergailis
Klīvlandē

BELGRADAS MEMORANDI JĀIZPLATA TAUTIEŠIEM

PBLA Helsinku memorandus savā laikā ātri pavairoja un izplatīja tautiešiem (arī es tādus saņēmu). Memorandos sakopotos apsūdzības faktus latvieši izmantoja savu pavalstu amerikāņu vēlēto amatpersonu iepazīstināšanai un arī vēstuļu kampaņās. Latviešu presē tagad lasām, ka mūsu sūtniecības Londonā un Vašingtonā iesniegušas memorandus sabiedroto valdībām, lai aizstāvētu latviešu lietu Belgradas konferencē. Tāpat mūsu presē lasāms, ka PBLA valde iesniegusi memorandus ar apsūdzības materiāliem Belgradas konferences valstu delegācijām. Līdzīgus memorandus sagatavojušas arī vietējo zemju latviešu centrālās organizācijas Kanadā, Anglijā u.c., kuŗus iesniegušas savu patvēruma zemju valdībām.

Kā Latvijas diplomātisko pārstāvniecību, tā PBLA un arī vietējo zemju centrālo organizāciju memorandi ir Pad. savienības pārkāpumu dokumentāciju, kas veido latviešu „Balto Grāmatu". Šis memorandu sakopojuma latviskais tulkojums, līdz ar pārējiem apsūdzības materiāliem un pielikumiem, būtu jāizplata latviešiem šeit un eventuāli arī dzimtenē, kaut vai fotokopiju apdarē pret zināmu samaksu, piem., 5 dol. gabalā.

Latviešu izdevuma financēšanu varētu uzņemties arī Latvijas brīvības fonds no sava kapitāla augļiem. Belgradas konferences memorandu un apsūdzības materiālu latviskais tulkojums būtu jāsagatavo tūliņ un jāizplata tautiešiem.

J. Dimants sr.,
Des Moines, Iowa

40 gadu ar foto kameru

Pazīstamajam preses fotogrāfam Jānim Liģeram 14. septembrī piepildās 60 mūža gadi, no kuriem 40 gadus viņš bijis uzticīgs foto kamerai, 25 no tiem nostrādādams pie laikraksta Latvija Amerikā. Ar fotografēšanu sācis nodarboties jau 1935. gadā Rīgā, kas arī viņa dzimtā pilsēta. Pasaulē ienācis 1917. g. 14. septembrī. Latvijas sporta biedrības laukumā ar foto kameru strādājis preses fotografs Otto Sprūde, parādīdams laikrakstos arī futbolistu un hokejistu Jāni Liģeru. Sākot inženierzinātnu studijas Latvijas universitātē, J. Liģers vēlāk aizstāvēja Universitātes sporta krāsas. O. Sprūdes ietekmē sācis fotografēt sporta sacīkstes.

Vērtīgu pieredzi fotomākslā J. Liģers guvis pēckara gados Vācijā, mācoties inž. M. Tamuža vadītā foto skolā Špakenbergas nometnē, uzturot ar savu skolotāju ciešu kontaktu arī pēc skolas beigšanas, rosīgi darbodamies arī sporta dzīvē un par fiziskās audzināšanas skolotāju nometnes skolā. Pēc iecelošanas Kanadā 1949. gadā jubilārs bija nodarbināts Ontario Hydro spēkstacijas darbos Kanadas ziemeļos, kur savas brīvās stundas aizvadījis ar foto kameru un makšķeri, gatavojot materiālus foto izstādēm un konkursiem. Vēlāk radusies iespēja pārcelties uz dzīvi Niagarā, kad īstenībā sākušās viņa preses fotografa gaitas. Rosīgi piedalījies vietējā latviešu sabiedriskajā dzīvē un Niagaras jaunatnes Draudzības dienu rīkošanā. Sāktie un vadītie volejbola turnīri ASV un Kanadas vienību starpā kļuvuši par tradiciju un turpinās jau 24 gadus.

J. Liģera mājā piecu gadu ilgajā Niagaras dzīves posmā pulcējās latviešu skolas audzēkņi mācībām, tāpat skauti savām nodarbībām, un ja pietrūka skolotāju, pats jubilārs strādāja līdz. Viņa ierosmē un vadībā nodibinājās sporta klubs Dzintars, kas vēlāk darbojās vietējās vietējās DV nodaļas pasparnē.

Pārceloties uz Toronto, J. Liģers savu brīvo laiku veltīja latviešu presei, pa laikam arī rakstot intervijas un cita satura rakstus, tos parakstot ar vārdu Jānis Vairdotis.

Jubilārs piedalījies daudzās foto sacensībās un konkursos, trīs reizes ieguvis pirmo godu un naudas balvas. Godalgotie darbi rādīti arī kanadiešu foto izstādēs no krasta līdz krastam.

Latvijas kara skolā iemantotā disciplīna zināmā mērā ietekmējusi arī J. Liģera foto mākslu. Viņš mīl noteiktību un izturētu virzienu, pārāk neaizraujoties ar jauniem abstraktiem mēģinājumiem. Par oriģinālu uzņēmumiem latviešu presē saņēmis Latviešu preses biedrības atzinības rakstu, Latviešu teātra apvienības Ziemeļamerikā diplomu, Kanadas latviešu skautu jendas pateicības zīmi Saulīti un citas atzinības.

Par vērtīgu dokumentu nākošajām paaudzēm kļuvis J. Liģera sāktais Kanadas latviešu dziesmu svētku skatu krājums. 1. un 2. dziesmu svētku uzņēmumu kopojumu viņš izdeva pats, bet vēlākos dziesmu svētku skatu albumus izdeva dziesmu svētku rīcības komiteja. Arī lielākā daļa no DV izdotajām Ziemsvētku kartītēm krāsās ir Liģera darbs. Jubilārs lēš, ka savās fotografa gaitās viņš 25 gados nobraucis pavisam ap 150.000 jūdžu, lai iemūžinātu visus latviešu dzīves svarīgākos notikumus.

Jubilārs ir Latviešu virsnieku apvienības Kanadā un DV organizācijas biedrs. Kopā ar dzīvesbiedri Veltu uzaudzinājuši trīs meitas un dēlu. Tie visi tagad ir ar augstāko izglītību un precējušies.

Jubilāra dzīves un darba gadu atcere notiks 24. sept. DV namā Toronto. Rd.

Jāņa Jaunsudrabiņa „Mūsmājas".

108 stundas teātrim

PIRMIE TEĀTRA KURSI GAŖEZERĀ

Kursus rīkoja Ziemeļamerikas Teātru Apvienība sadarbībā ar ALA Kultūras biroja teātra sekciju. Organizēšanas darbu veica apvienības sekretāre Aleksandra Ģeriņa. Par galveno lektoru un kursu vadītāju aicināja Māri Ubānu, teātra mākslas profesoru un fakultātes vadītāju Kalifornijas valsts universitātē. Par panākumiem teātra darbā Kenedija Centrs Vašingtonā š. g. februārī Ubānam piešķīra zelta medaļu. Teātrī Māris Ubāns strādā jau 20 gadu un ielicis daudz savu ideju. Teātra māksla piepilda viņa dzīvi, tādēļ likās interesanti pajautāt, kāpēc viņš paklausījis aicinājumam braukt lielo gabalu uz Garezeru, lai nodarbotos ar latviešu teātra mīlotājiem. Viņš izteicās, ka vienmēr esot juties parādnieks latviešu teātrim, jo tas pirmais viņam devis iejūsmu teātra mākslā. Viņš esot pateicīgs saviem labajiem vecākiem, mākslas mīlotājiem un latviešu teātra sabiedrībai — viņi devuši ievirzi darbam. Viņš jūtot par savu pienākumu palīdzēt uzturēt pareizu latviešu valodu un mūsu kultūru svešumā. Teātris to var vislabāk.

„Ja man izdotos pulciņam jaunu latviešu iedegt sirdīs mīlestību pret latviešu teātri, tad jutīšu, ka esmu savu parādu kaut daļēji atmaksājis. Man ir liels prieks strādāt ar jauniem aktieriem, jo viņus mācīdams, mācos arī pats," paskaidro Māris Ubāns.

Savās lekcijās Māris Ubāns runāja par daudz lietām, kas attiecas uz teātri: kursu ideja, drāmas stili, aktieris, aktiera izglītība, režisors, režisora izglītība, režisora un autora attieksmes, komēdija, drāma, grimms, dekorācijas, skatuves sadalījums, techniskie darbi, aktieris un publika, u.t.t.

Lielisks palīgs Mārim Ubānam bija Millija Einberga-Valtere. Viņa referēja par aktiera valodu, papildinot savu stāstījumu ar runas un pareizas elpošanas vingrinājumiem. Elza Tauriņa-Mintika iepazīstināja ar mimo-drāmu un sagādāja interesantas pēcpusdienas, kad kursanti vingrinājās šais bezvalodas tēlojumos. Jānis Mintiks iztirzāja — Gaismas efekti teātrī. Georgs Alchimovičs stāstīja par skaņu efektiem un lugas tapšanu, bet Betija Zepe par moderniem un periodu kostīmiem teātrī un baletā.

Pirmās kursu dienas vakarā sadalīja lomas, kuras kursanti iestudēja Māra Ubāna virsvadībā, bet pēdējā kursu dienas vakarā demonstrēja publikai, ko kursos bija mācījušies. Vislielāko prieku skatītājiem, īpaši režisoram, sagādāja gados jaunie kursanti - aktieri: Vanda Daukste, Monika Daukste un Silvija Kļaviņa, kas tēloja izvilkumus no Blaumaņa Skroderdienām Silmačos. Viņu tēlojums pārliecināja, bija drošs un izruna teicama. Kristīnes un Edgara lomas no Blaumaņa

(Turpinājums 18. lp.)

Lolita Gulbe

VASARAI AIZEJOT

Vasara
aizejot līgojas
baltos, gaŗos suņu burkšķos,
sārtos un mēļos saulrietos
degdama,
solīdama jaunu atgriešanos,
jaunus ziedus un gaismu
visiem, kas tic,
ka rītdiena
nav
velts
solījums.
Kādam jau viņas būs,
šīs nākošās vasaras.
Ja ne man, tad tev,
gundegām pļavās un debesīs
piebērtas —
kamēr zeme,
vai mēs paši
neatdzisīsim.

Piešķirtas balvas dziesmu konkursā

Vīru koŗa Viesturs pagājušā rudenī izsludinātās sacensības vīru koŗu dziesmu konkursam beidzās 5. septembrī. Žūrijas komisija kuŗā ietelp komponisti Jānis Norvilis un Imants Sakss un diriģenti Jānis Barušs un Viktors Rundāns, izvērtēja četrus iesūtītos jaundarbus, piešķirot 1. godalgu 250 dol. vērtībā par tautasdziesmu apdari Kalnā kāpu lūkoties. Otru godalgu nepiešķīra, bet divas no pārējām trim kompozicijām žūrijas komisija ieteica atskaņošanai: Vakarā šajā — oriģināldziesma ar Vila Plūdoņa tekstu un Jāņu dziesma ar tautasdziesmu tekstu. Par katru no ieteiktiem darbiem žūrija piešķīra gandarījuma balvu 50 dol. apmērā katram.

Pēc aploksnes atvēršanas par 1. godalgas ieguvēju kompozicijā izrādījās 24 g. vecais Guntārs Gedulis no Karakasas, Venecuēlā: ieteiktās dziesmas: Vakarā šajā, autore — Ilze Akerberga no Bruklīnas, Nujorkā. Otrēs ieteiktās dziesmas — Jāņu dziesmas autors bija Guntārs Gedulis. Tā kā vīru koŗa Viesturs diriģents Jānis Barušs paredz atskaņot visus sacensībā iesūtītos darbus, tad lai noskaidrotu ceturtās dziesmas autoru, atvēra arī pēdējo aploksni. Izrādījās, ka arī šī darba autors bijis Guntārs Gedulis. Abi jaunie mūziki piedalīsies 6. dziesmu svētkos Kanadā jauno mākslinieku koncertā: G. Gedulis kompoziciju grupā un I. Akerberga — kompoziciju un instrumentu grupā.

Viesturieši ar konkursa rezultātiem apmierināti un vēl abiem māksliniekiem labākās sekmes tālākajā darbā, cerot, ka nākotnē šādā konkursā jaunie mūziķi piedalīsies kuplākā skaitā. —ls—

Jānis Liģers

Ceļa Biedrs, 6.(216.) nr., Latviešu ev. lut. baznīca Amerikā izdevums, redaktors J. V. Strautnieks, 38 lp.

Pa deju ceļu, 36. nr., Austrālijas latviešu tautas deju kopas izdevums, vāku zīmējusi Anita Misiņa, redaktors Juris Ruņģis, 24 lp.

Čikagas Ziņas, 17. nr., Čikagas latviešu organizāciju apvienību izdevums, Daumanta Tomsona grafiskā apdare, redaktors I. Bergmanis, 19 lp.

Noticiero de los Paises Bajticos, Latvijas nacionāla fonda izdevums Argentīnā, redaktors Visvaldis Gusts, 26 lp.

Beverīnas Zobens, Beverīnas nometnes izdevums Ritas Rumpēteres vāka zīmējums, redaktors Gustavs Plato, 24 lp.

Mazputniņš 221. un 222. numurs, katrā 36 lp. Redakcijā Sarma un Uldis Puriņi, Baiba Kaugara, Zuze un Juris Sils un Inta Purva(gudro putnu krusmāte). Pēdējam numuram papīru dāvinājuši ALA, Sirakūzu latviešu biedrība, A. un T. Bērztīsi, A. Kārklis un G. Liepiņš.

BIBLIOGRAFIJA

Daugavas Vanagu Mēnešraksts, 4.(174.) nr. DV Centrālās valdes izdevums, Eduarda Dzeņa vāka zīmējums, atb. redaktors R. Čaks, 80 lp.

Montrealas Latviešu biedrības Ziņotājs, 8.(341.) nr., Montrealas Latviešu biedrības izdevums, redaktors M. Štauvers, 18 lp.

Ziemeļkalifornijas apskats, 7./8. nr., Ziemeļkalifornijas Latviešu biedrības izdevums, redaktors O. Celle, 25 lp.

Kā veidojušies Latvijas skauti

INTERESANTS IZDEVUMS PAR MŪSU SKAUTISMA KUSTĪBAS SĀKUMIEM

Trešās lielās skautu nometnes laikā varēja iegādāties Ķeguma 20. krājumu. Šis izdevums galvenokārt domāts skautu un gaidu vadītāju darbam, bet tas ar interesi lasāms arī citiem. Paplašinātais 20. krājums veltīts latviešu skautisma 60 gadu darbības atcerei. Pirmās skautu vienības un pulciņi nodibināti 1917. gadā Rīgā, Cēsīs un Alūksnē, gadu vēlāk Jelgavā, bet 1919. gadā Talsos. Krājumā daudz uzņēmumu, daļa no tiem pirmpublicējumi.

Atzīmējamas dažu pirmo skautu vadītāju atmiņas par skautisma kustības sākumu Latvijā. Daudzi no pirmajiem skautu darbiniekiem tagad jau aizsaules ceļos.

Kārlis Dzirkalis raksta par pirmo Cēsu skautu pulciņu, kur interese par skautismu radusies jau 1916. gada beigās, bet pulciņš nodibināts 1917. gada 20. aprīlī, kaut kara apstākļu dēļ tā darbība traucēta. Tas bija reģistrēts pie Viskrievijas skautu organizācijas. Tikai 1918. gada 2. septembrī nodibināja pirmo Cēsu latviešu skautu pulciņu. Vecākie skauti 1919. gadā pieteicās brīvprātīgi latviešu kaujas vienībās.

Vilis Zaķītis raksta par Alūksnes skautiem. Arī te ideja radusies 1916. gadā, bet pirmā Alūksnes skautu vienība nodibinājusies 1917. gada 22. oktobrī.

Alfreds Zemgals raksta par Jelgavas skautiem, kur skautu vienība dibināta 1918. gada pavasarī. Paši gatavojuši formas tērpus, skauti palīdzējuši kādā lielā ugunsgrēkā, pēc tam radušies labvēļi. 1922. gadā Rīgā nodibināja Latviešu skautu organizāciju.

Pirmais Latvijas skautu priekšnieks Valters Voits atceras, kā viņš kļuvis skauts, iestājoties krievu skautos 1916. gada janvārī. Kārlis Vanags raksta savas atmiņas par Rīgas skautiem divdesmitajos gados. Par skautiem sācis interesēties 1918. gadā 11 gadu vecumā, bet trīs gadus vēlāk sācis organizēt skautus. Tur ieradusies arī kāda dūšīga meitene — Terēze Būmerte, kas sākusi organizēt gaidas. Kad Latvijas skautu organizācija jau nodibināta, Latviešu jaunatnes apvienības pasvārnē sākusi dibināties otra līdzīga organizācija. Vēlāk tomēr atrasts vidusceļš un attieksmes starp abām organizācijām izlīdzinājušās.

Autors plašāku aprakstu veltījis ciemošanās braucienām uz Jelgavu.

Vairākas organizācijas skautiem piedāvājušas telpas nodarbībām, rīkoti kopnieku kursi, veiklības sacensības u. c. Autors aprakstījis vairākus skautu un gaidu darbiniekus.

Kārlis Dzirkalis raksta par Akadēmisko skautu klubu, vispirms aprakstot pirmo lielo skautu nometni — džamboreju 1923. gadā Meža parkā, Rīgā. Skautus - studentus apvienoja Akadēmiskā skautu klubā 1924. gadā, sākumā ar 12 biedriem.

Plašā un uzņēmumiem bagātā rakstā Kārlis Dzirkalis apraksta ģenerāli Kārli Gopperu, kas bijis klāt ikvienā skautu pasākumā, bijis to garīgais tēvs un draugs. Autors šinī rakstā pakavējas pie tā laika apstākļiem, skautu paražām un pienākumiem, beigās aprakstot ģenerāļa Goppera militāro, sabiedrisko un kultūrālo darbību.

Interesants ir G. Vāveres raksts par meiteņu iesaistīšanu organizācijā. Pie šī jautājuma izdevumā pakavējušies arī A. Raiskums, E. Rimšāne, E. Laufere un R. Č. (Čaks). Vadītāja Zariņa Austrālijā ieteic lielgaidām pāriet roveros.

Izdevumā arī vairāku citu autoru atmiņas no latviešu skautisma sākuma gadiem.

Šo Ķeguma numuru var pasūtināt, rakstot: Miss R. Smaga, 583 Duane St. Apt. A., Glen Ellyn, Ill. 60137, USA. Cena 4 dol.

V. Irbe

3. Lielajā skautu un gaidu nometnē Katskiļos uzvelk karogu. Attēlā no kreisās: gaidu nometnes komandante M. Šķiņķe, latviešu gaidu priekšniece Z. Gaujeniece, skautu pilnvarnieku padomes priekšsēdis F. Sīpols un latviešu skautu priekšnieks E. Dāvidsons.

Lūdz atgādināt Helsinku vienošanos

KANADAS ĀRLIETU MINISTRIJAS ATBILDE UZ LATVIEŠA VĒSTULI

Toronto inženieris un ģeznotājs Jūlijs Popelis Kanadas ārlietu ministram Donaldam Džemisonam rakstītā vēstulē bija lūdzis vērst Kanadas delegācijas uzmanību Belgradas konferencē uz cilvēka tiesību ignorēšanu Pad. savienībā un ieņemt pret to stingru nostāju, norādot uz reliģijas un vārda brīvības apspiešanu un cilvēka kustības ierobežojumiem.

J. Popelis norādījis, ka viņam pašam nesen bijuši rūgti piedzīvojumi, kad mēģinājis aicināt no Latvijas savus piederīgos ciemoties Kanadā. Padomju iestādes lūgumu noraidījušas, nepaskaidrojot iemeslu, tā vietā atbildot ar represijām un atlaižot no darba tikai par to, ka izteikta vēlēšanās apmeklēt Kanadu, lai gan pati Pad. savienība Helsinku konferencē parakstījusi vienošanos par cilvēka tiesībām un kustības brīvību. Kanada esot iestājusies par brīvību jau agrāk, un tā stingri jāaizstāvot arī Belgradas konferencē.

Kanadas ārlietu ministrija atbildes vēstulē norādījusi uz ārlietu ministra Džemisona publisko paskaidrojumu, ka Kanadas valdība atbalsta "nosvērtu un konstruktīvu pieeju nākamā Belgradas atskaites sanāksmē" un ka veltīs visas pūles, lai nodrošinātu pilnīgu atskaiti par Helsinku beigu līgumā minēto punktu ievērošanu, ieskaitot arī cilvēka tiesību un humānitāros jautājumus.

(ls)

Augsim vienoti Latvijai

SKAUTU UN GAIDU TREŠĀ LIELĀ NOMETNE KATSKIĻOS

Pirmais nometnes lielais ugunskurs — saules lokā — notika 28. augustā. To vadīja gaidu vad. Z. Gaujeniece ar palīdzēm R. Ruzu, I. Kalniņu un B. Dumpi. Priekšnesumi sākās ar tautasdziesmu Trīcēj' kalni, skanēj' meži, pēc kam bija gan jautri, gan noļietni gaidu priekšnesumi, tiem mijoties ar skautu un gaidu dziesmām. Rīgas skautu un Zilā kalna gaidu vienības dalībnieki no Ņujorkas iepriecināja gan ar tautas dejām, gan koklēšanu un dainošanu. Braši skanēja sauciens: "Latvju skauti, ziemcieši, augsim Latvijai vienoti, latvju gaidas saules lokā, strādāsim mēs roku rokā!" Šis sauciens patiesībā izteica arī abu jaunatnes kustību mērķus.

Ugunskura dalībniekus uzrunāja arī sirmais skautu un gaidu kustību goda biedrs A. Lūks no Austrālijas; priekšnesumus ar lielu interesi vēroja arī 1. Latvijas skautu priekšnieks V. Voits ar dzīvesbiedri, kuri bija ieradušies no Vācijas.

Ap 20 skautu vadītāji 1. septembrī apmeklēja Brāļu kapus pie Rotas un nolika ziedus uz kapu altāra. Skautu pilnvarnieku padomes priekšsēdis F. Sīpols savā uzrunā norādīja, ka skautu vadītājiem jāturpina neatlaidīga ideoloģiska cīņa par Latvijas brīvību. Skautu vadītāju grupu pavadīja kara invalīdu apvienības locekļi R. Ancāns un Apelis, kas arī sniedza paskaidrojumus par Brāļu kapu izbūvi.

Ugunskuru, ugunskuru iedegsim, skautu gaitās, skautu gaitās staigāsim, tēvu zemi, tēvu zemi mīlēsim, sauca skautu nometnes dalībnieki pie 60 g. jubilejas atceres ugunskura 1. septembŗa vakarā, ko iededza Latviešu skautu priekšn. E. Dāvidsons, aicinot visus arvien turēt savās sirdīs latviešu skautisma ugunskura dzirksti. Uzrunai raibā rindā sekoja nometņotāju priekšnesumi, dziesmas un saucieni S. Leimaņa vadībā.

„Ziemcieši, latvieši izturēs, pastāvēs," sauca smaidošie latviešu zēni un to vadītāji no ASV, Kanadas, Austrālijas un Venecuēlas programmas beigu daļā. Pēc skautu nometnes ugunskura aizdedzināja vadītāju — meža zīmes īpašnieku īpašu ugunskuru, pie kura pārrunāja skautu kustības vadītāju audzināšanu un sagatavošanu latviešu skautu vadītāja darbam.

No rīta abas nometnes bija pulcējušās parādes laukumā, lai kopīgi uzvilktu karogus un viena nometne otrai vēlētu daudz baltu dieniņu, atzīmējot gaidu

(Turpinājums 17. lp.)

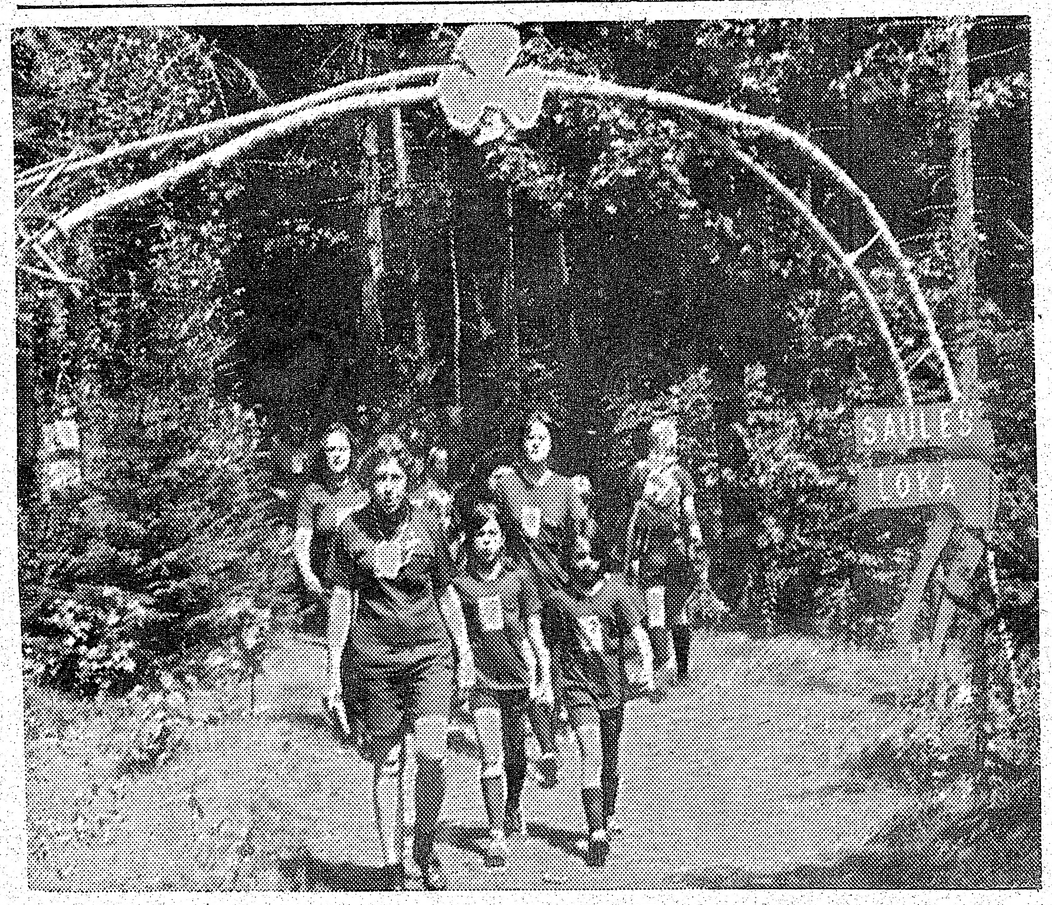

Gaidas ar dziesmām izsoļo caur nometnes vārtiem. Priekšā vadītāja M. Eferte.
A. Zvejnieka un A. Golta attēli

Austrālijā
varadzes.
Mieze, I.
V. Šmita,

Pado

Vispār j
ģijas bank
pie ekonom
pie turpmā
bā, meklēj
stāvokļa.
sabrukums
loģijas sa
faktoriem
sakars: sta
ti iedomāja
nomijas, u
stiprinājus
likt pama
ģijai. Ja s
tai uzstād
jos morāla
mērķos u
apmainīti
tad stāvok
ne revo'uc
gus sabied

Marksis
bet nevar
ģiju, bīda
varas zud
visiem pi
viņi nav d
savienības
1965. gad
rosību.
ideoloģiju
šas uzspi
meklē vei
labot pam
vienkārši
sedzēju tr

Sākot a
ņina dzim
atceres sv
traukti no
pānas: 50
dam. Ļen
liku jubile
saiets, PS
šanas atc
rāk nekā
pilni mud
gan "liela
jam" okt
Kr.). Katr
uzpūsts "
tots inform
žu smadz
un pado
niem un v

Austrālijā septembra beigās sākas pavasaris. Jaunai darba sezonai gatavojas arī Adelaides vanadzes. Attēlā 1. rindā no kreisās: I. Kalniņa, M. Lūse un H. Ozola; 2. r.; V. Alste, S. Mieze, I. Groša, A. Lachovica, B. Brūna un Z. Lielbeitiņa; 3. r.: I. Matisone, R. Freidenfelde, V. Šmita, R. Feja, M. Buša, L. Poriņa un P. Grāve. Foto: Dzidra Knocha

Padomju ideoloģijas sabrukums

Vispār jau atzīts, ka ideoloģijas bankrots neizbēgami ved pie ekonomiska sabrukuma, arī pie turpmāka rūguma sabiedrībā, meklējot ceļu no radušos stāvokļa. Tāpat ekonomiskais sabrukums savukārt izsauc ideoloģijas sabrukumu, jo abiem faktoriem ir ciešs savstarpējs sakars: stabila ideoloģija grūti iedomājama bez stabilas ekonomijas, un tikai ļoti cieši nostiprinājusies ekonomija var likt pamatu noteiktai ideoloģijai. Ja sabiedrība ir vīlusies tai uzstādītājos un pieņemtajos morālajos un materiālajos mērķos un ja savlaicīgi tie nav apmainīti ar citiem derīgākiem, tad stāvoklis var radīt, ja arī ne revolūciju, tad izsaukt smagus sabiedriskus satricinājumus.

Marksisti to ļoti labi saprot, bet nevar mainīt savu ideoloģiju, bīdamies, ka tas vedīs pie varas zuduma. Zināms, pretēji visiem pieņemtiem uzskatiem, viņi nav dogmatiki. Tāpēc Pad. savienības valdītāji, sākot ar 1965. gadu, attīsta ārkārtīgu rosību, meklēdamies visādos ideoloģiju surrogātos, ko cenšas uzspiest tautai. Viņi arī meklē veidus, kā izlabot un uzlabot pamatideoloģiju, vai arī vienkārši radīt savu rīcību aizsedzēju troksni.

Sākot ar gatavošanos uz Ļeņina dzimšanas dienas simtgadu atceres svinībām, zemē nepārtraukti noris ideoloģiskas kampaņas: 50 gadu atcere 1917. gadam. Ļeņina jubileja, republiku jubilejas, tad XXIV KPSS saiets, PSRS 50 gadu pastāvēšanas atcere (un nu jau vairāk nekā gadu visi laikraksti pilni mudinājumiem gatavoties gan "lielajam", gan "liesmainajam" oktobrim šoruden — J. Kr.). Katrs no šiem notikumiem uzpūsts "līdz debesīm" un lietots informācijas iekalšanai ļaužu smadzenēs par kompartijas un padomju iekārtas nopelniem un vērtībām. Ideoloģiskais spiediens visus nogurdina līdz nespēkam. Darba laika zaudējumi, sakarā ar šo ideoloģisko propagandu visos līmeņos sasniedz kolosālus apmērus. Tautu piestampā ar ideoloģiju zirga porciju kvantumos, un, kas valdītājiem sagādā rūgtu vilšanos, — ar negā ļviem panākumiem. Darba laika zudumi vēl vairāk pasliktina saimniecisko stāvokli un piespiedveida ideoloģiskā barošana tikai apīkšina dūšu pat pie visa jau pieradušajiem strādniekiem. Jau Staļina laikā sākās meklēšanās pa archīviem pēc tautas varoņiem, vadoņiem, lieliem kara vadoņiem, pat cariem. Šī pievēršanās patriotiskai pagātnei tagad attīstīta simtprocentīgi.

Izpostījuši visu tradiciju, ticējumu un tautas atziņu sakarību, valdītāji tagad cenšas ievest kaut ko jaunu vai atjaunot senseno, tāpēc ka pašreizējā valsts ideoloģija ir mitējusies apvienot tautu. Avīzes un vispār prese mētājas uz visām pusēm, cenzdamās atrast un nostiprināt kādus palliatīvus, kas varētu stiprināt nacionālas jūtas un nelautu sabrukt nacionālai vienībai.

Tā nu radušās komjaunatnes kāzas, svinīgi rituāli, izsniedzot padomju pasi, pat pavēsts sasaņemšanai, ka jāierodas izpildīt karaklausību — savs rituāls; svinības pirmās algas saņemšanas gadījumā, kad apmulsušam pusaudzim tautas sapulcē, pēc augstā stilā skandinātām runām, izsniedz pirmos nopelnītos rubļus ar kapeikām; ir arī organizēti gājieni "pa tēvu pēdām" un nezināmu varoņu meklējumi... Un, zināms, to visu vainago nemitīga varonības slavināšanas kampaņa jau pagātnē aizgājušajam karam, savienota ar visasākā naida kurināšanu pret "imperiālistiem," karu kūdītājiem un ar tautas biedēšanu no kara apokaliptiskām sekām, kas varētu būt vēl drausmīgākas, ja tauta un zeme nebūtu jau laikā sagatavota jaunam karam.

Partijas un vadoņu kults, padomju armijas kults, kas apbruņota līdz zobiem ar visu iespējamo jaunlaiku techniku, uzpūsts līdz grūti aptveramam līmenim. Īstenībā no visa sociālisma spožuma radies tikai milzīga apmēra kara rūpniecības komplekss, kolosāla armija, baigas kara technikas demonstrācijas.

Tauta ir vīlusies tiklab sociālisma ekonomiskajos, kā kosmiskajos sasniegumos, bet pieņem, ka to vietā Pad. savienībai ir varena kara mašīnērija, kas spēj iedarboties uz ārpasauli. Zināms, arī šai ticībai jaucas klāt laba dala skepses. Vēl ir atminā bravūrīgie solījumi: "Neatdosim nevienu pēdu savas zemes!" "Mēs sitīsim ienaidnieku uz viņu pašu zemes!" Tai bravūrai sekoja tautas tragēdija, kad nebija ieroču cīnai. Tomēr tautai kaut kam jātic, un tad, izņemot armijas varenību, nekā cita nav, kam ticēt. Ja tauta pazaudēs arī šo ticību, tad ideoloģiskajam bankrotam pievienosies arī tautas bankrots: Kur tad, galu galā, ir palikušas visas mūsu kolosālās pūles un ciešanas?

Tāpēc arvien uzmācas neatlaidīga doma, ka "atbrīvotājs, revolūcionārs", karš ar „imperiālistiem" būtu gluži loģiskas sekas notikumu gaitā. Ja tas beigtos ar uzvaru, tad uz ilgu laiku varētu atkal sastiprināt drūpošu valsti, kam visa būtība objektīvi tēmēta uz karu.

Zināms, ir arī liels risks, ka karš nevis stiprinātu tautas vienību, bet sagrautu to vēl ātrāk nekā miera laiks. Tāpēc Pad. savienības vadītāji cenšas gūt miermīļu slavu un, atkarībā no iekšējo ideoloģisko un ekonomisko neveiksmiu pakāpes, šaudās no akmeņcietas nepiekāpības attieksmēs ar "imperiālistiem", līdz flirtam un redzamai piekāpībai, ar vienīgo mērķi — uzlabot savas iekšējās lietas.

No visa teiktā būs saprotams, ka katra sociālisma piekāpība var būt tikai piespiesta un pārejoša, tāpēc ka sistēma pati principiāli nevar tikt liberālizēta: liberālizācija būtu ceļš uz tās galu. Var piespiest vilku ēst sienu, bet šis eksperiments var beigties divējādi: vilks var atstiept kājas, vai arī apēst savu ēdinātāju.

No emigrējušā krievu akadēmiķa A.P. Fedosejeva grāmatas Slazds

Jānis Kronlins

Sociāldemokrati par Jauno Gaitu

Latvijas sociāldemokratiskās strādnieku partijas mēnešraksts Brīvība, kas iznāk Stokholmā un kuŗa redaktori ir Bruno Kalniņš un Jānis Ritums, savā 6. (279.) numurā gaŗākā rakstā pievērs es Jaunajai Gaitai, tuvāk analizējot tās 112. numuru. Ja par Jaunās Gaitas nesaprotamām gaitām līdz šim brīnījās tikai "konservātīvie trimdas vecī", kā tos pa laikam mēdz dēvēt "jaungaitnieki", tad par to tagad sākuši brīnīties arī latviešu sociāldmokrati, kuŗiem nu gan "konservātīvismu" pārmest nevarēs.

Aizrādot, ka rakstot par mākslu Latvijā, nav nekādas nozīmes kopēt Literatūras un Mākslas (iznāk okupētajā Rīgā — ref.) stilu un informācijas līmeni, sociāldemokratu mēnešraksts piebilst, ka mums šeit nav vajadzīgs,",,,a Latvian journal, devoted to literature, the arts and the discussion of ideas", un saka:

„Arī, internacionālisma," nepieciešamība, amerikāņu, angļu vai vācu literatūras apskatu veidā ir diskutējama: katrs, kam būs interese, varēs ar visu to daudz plašāk un labāk iepazīties attiecīgajos svešvalodu izdevumos, bet par latviešu problēmām mūsu, trimdinieku, skatījumā mēs citur velti kaut ko meklēsim. Nav jēgas izdot žurnālu latviešu valodā, kas tikai atgremotu citu domas," un turpīna:

„Kādriz Jaunā Gaita atradās latviešu sabiedrības domu un diskusiju centrā. Tā bija īsta, dzīvības pilna un tur varēja parādīties un arī parādījās kontroversālas domas un uzbangoja diskusiju viļņi. Turpretim, kopš gadiem redzama noteikta,rūpīgi ieturēta līnija: jāraksta par neitrāliem tematiem, uzbrukumi jāvirza tikai pret trimdas sabiedrību, Padomju Savienība nav kaitināma. Viena otra asāka recenzija izbalansējama ar, piemēram, A. Ezergaiļa rusofīlajām izteikām vai līdzīgām gudrībām kā J. Jānadēla vēstulē no Rietumvācijas — M. Būmanis un O. Rozītis,... nekādā ziņā neatzīst deportācijas, bet tie ir ar mieru šo jautājumu un jebkādu kritiku pret Latvijas padomju iekārtu diskutēt tikai ar personām, kam, līdzīgi viņiem, ir marksistiska pieeja gan kapitālisma, gan sociālisma analizei."

Ko tas nozīmē? Ja arī tur teiktais neatspoguļotu redakcijas viedokli, šīs domas labi saderas kopā ar redaktora Andrieva Ezergaiļa atkārtoti izteikto uzskatu, ka kāda rusifikācija Latvijā nenotiek, bet ka latviešu tautas atdzimšana notiek simbiozē ar iecelojušiem krieviem..."

"Ko grib Jaunā Gaita?" jautā soc āldemokratu mēnešraksts, un turpina:

„Varētu jautāt, ko redakcija vēlas panākt, uzbāžot pati šādu uzpurni? Skaidrs, netrūkst jau mums dzejnieku un dzejnieciņu, kas darītu diezin ko, lai tikai kādas no viņu vārsmēm iespiestu Rīgas izdevumos. Jeb varbūt rādās iespēja Jauno Gaitu izplatīt Latvijā? Gribas tomēr ticēt, ka šādu illūziju redakcijai nebūs, ja jau pat „sirmā patriota" Maurina „Amerikas Latvietis", kas līdz 95% pārtiek no Rīgas materiāliem, nav dabūjams Rīgas viesnīcas„ārzemju laikrakstu" stendā!

Pirms dažiem gadiem bija nomanāms, ka JG zvalstās kā kuģis bez stūres. Tika runāts, ka esot sanemta „konfidenciāla informācija", it kā no nacionāli domājošām aprindām Latvijā. Tās cīnoties par mūsu tautu un kultūru. Trimdai esot jāpalīdz un tādēļ jāizturoties neitrāli: neko par politiku, nekādas politiskas pretpadomju apceres, bet vislabāk rakstīt par mākslu un literatūru, izceļot lielos sasniegumus Latvijā. Vai tas būtu iemesls, kādeļ Jaunā Gaita tagad atgādina atstāvējušos alu?

Rietumu pasaule mums uzspiedusi savu zīmogu. Dzīvojot tālu no Latvijas un nespējot izsekot norisēm tur, var rasties dažādi pārpratumi, zūd kritiska domāšana. Arī Latvijā tieši literātu un mākslinieku aprindās ir cilvēki, kas tagad tikuši „robā", var dzīvot plaši un nebūt negrib „buržuļu laiku" atgriešanos ar nepatīkamo konkurenci un izlasi. Bet interesantākais ir vaicājums, vai nevienam no JG redaktoriem nav uzkritusi dīvainā līdzība starp šo „konfidenciālo" informāciju un sakaru komitejas vadlīnijām, kā jāuzvedas godīgiem, patriotiskiem latviskas izcelsmes ārvalstu pilsoņiem?"

Pieskaņoties padomju ārpolitikas mērķiem, Brīvība raksta: „Apklusināt visāda veida kritisku padomju iekārtas izvērtēšanu ir nozīmīgs padomju ārpolitikas mērķis. Kad padomju varas organiem būs izdevies apklusināt mūsu kritiku, kad viņi varēs būt droši, ka neviens nevēro un nekomentē viņu rīcību, tad būs pienācis brīdis latviešu jautājuma „galīgam at-

(Turpinājums 16. lp.)

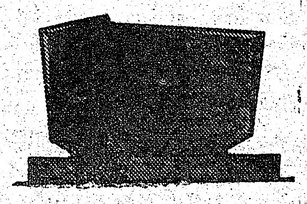

PIEMINEKĻI

Igauņu uzņēmums

YONGE MEMORIAL LTD.

2019 Yonge St., Toronto

Starp Eglinton un Davisville

Prasīt pēc E. J. Hopp

487-2147, vakaros 445-8955

Kvalitātes darbs un eiropiešu mets

Baltiešu sadraudzība Čikagā

Baltiešu sadraudzības diena notika 4. septembrī Čikagas igauņu namā, lai vērstu uzmanību uz paredzēto demonstrāciju 24. septembrī Vašingtonā. Galvenais runātājs bija ASV senātors Roberts Dols no Kanzas, kas bija republikaņu kandidāts viceprezidenta amatam pagājušās vēlešanās. Senātors Dols būs arī ASV kongresa delegācijā Belgrādā oktobrī. Viņš uzsvēra, ka Belgradā prasīs pašnoteikšanās principu apliecināšanu un attiecināšanu uz visām komūnistu apspiestajām tautām, ieskaitot arī Baltijas valstis.

Vēl runāja Ilinojas pārstāvji ASV kongresā R. Makkorijs un F. Kreins un Ilinojas tautas vietnieku nama locekle P. Pullena. Rakstveida apsveikumus bija sūtījuši Ilinojas gubernātors Tomsons, Čikagas pilsētas galva Bilandiks, vairāki Ilinojas pārstāvji ASV kongresā., kā arī ASV Apvienotās baltiešu komitejas priekšsēdis Ilmārs Plērs. Latviešus parstāvēja Apspiesto tautu komitejas priekšsēdis Čikagā V. Vīksniņš un Čikagas latviešu organizāciju apvienības priekšsēdis I. Bergmanis.

Priekšnesumu daļā piedalījās koklētāji Rūta Veitmane un Astrīda un Andreis Nīkuri, bet klavieru solo spēlēja un tautasdziesmas dziedāja Astrīda Cepure.

Ar lielu atsaucību klātesošie uzņēma Toronto igauņu Kalev Estiene vingrotāju priekšnesumus. Apmeklētāju skaits bija ap 400. Sakarā ar senātora Dola klātieni bija ieradušies daudz reportieru un fotografu no lielās amerīkāņu preses.Tā sarīkojums bija aprakstīts ne vien Čikagas dienas laikrakstos, bet bija redzams arī televīzijas vakara ziņās. V.J.

Baltiešu sadraudzības dienā Čikagā piedalījās arī latviešu koklētāji, no kreisās: Rūta Veitmane, Astrīda Nīkure un Andrejs Nīkurs. Foto: V. Jaunkalnietis

Protestētāju balsis top skaļākas

BALTIEŠU CILVĒKA TIESĪBU UN PAŠNOTEIKŠANĀS SANĀKSMES GAITA VAŠINGTONĀ 24. SEPTEMBRĪ

Belgradas konference, kas paredzēta 4. oktobrī, ātri tuvojas, tāpat paredzētā baltiešu cilvēka tiesību un pašnoteikšanās sanāksme (rally) Vašingtonā 24. septembrī. Rīcības komitejas priekšsēdis Viktors Nakas mūs informē par sanāksmes norisi, par kuru rīcības komitejai nepārtraukti ienāk daudz jautājumu.

Kā jau agrāk ziņots, sanāksme notiks pie Linkolna piemineķļa Vašingtonā. Preses konferences sākums pl. 11 dienā. Sanāksmes oficiālais sākums pl. 12 pie piemineķļa. No pl 12—1.30 paredzētas uzrunas ar aicinātiem runātājiem. No pl. 1.30 — 3 pēcp. visu triju Baltijas tautu piederīgo mūzikālie un vokālie priekšnesumi ar dziesmām un dejām. Vakarā saviesīgs sarīkojums ar deju, kura rīkošanu uzņēmusies apvienotā baltiešu kom. Vašingtonā. Tuvāka informācijas sanāksmes dienā un pirms tās pieprasāma pa tālruni Jānim Bolšteinam — Apvienotās baltiešu komitejas birojā Vašingtonā.

Sanāksmes laukumā būs novietota arī ambulance un lauku virtuve. Notikusi apspriede ar Mičigenas tautas vietnieku nama locekli Blančardu Kapitolā. Viņš apsolījis rūpēties par kokteiļa stundu pirms sanāksmes 24. septembrī; savu atbalstu solījuši arī divi citi senātori, kas rūpēsies, lai šai kokteilī tiktu aicināta prese un citi kongresa un valdības pārst. Blančards nenogurstoši strādā, lai šai sanāksmē piedalītos kā runātāji arī Baltā nama pārstāvji un kongresa locekļi.

Sanāksmes rīcības komiteja un latviešu daļas finanču komiteja atkārtoti lūdz latviešu organizācijas un individuālus tautiešus atbalstīt financiāli šo svarīgo un nepieciešamo sanāksmi. Čeki vai naudas pārvedumi jāadresē: Baltic Human Rights Rally, Inc., 4146 No. Elston Avenue, Chicago, Illinois 60618. Rīcības komiteja lūdz visu baltiešu piederīgos un to draugu atbalstu un pretimnākšanu.

I. B.

Lasītāju vēstules

VAI KAS MAINĪJIES?

Pārlapojot LA agrākos gada gājumus, atradu 1967. g. 13. jūnija numurā Aivara Runģa rindas, veltītas Ojāram Vācietim. Starp citu tur rakstīts:

„Ojār Vāciet, Tu esi kā trakumsērgas piemeklēts suns, kas nu, Dievs zina, kuro gadu iekodies sava bijušā saimnieka neesošo bikšu stilbā un rausta to un rūc un ņurd.

Man vienmēr, tiklīdz tautai dara pāri: ja tai sit un teic, ka to paijā, ja tai žņaudz rīkli un teic, ka to sarga, ja tai izdur acis un teic, ka to ved uz paradīzi, ja tai mauc ādu un teic, ka to aplaimo, — man vien ienāc prātā Tu.

Tu labi barots, pieēdies, režīma izredzēts, cildināts, pa pasauli braukātājs: Tava paēdusa cilvēka labi barota balss ir milzum skaļa."

Priekš desmit gadiem Aivars Runģis pateicis skarbus vārdus. Vai tagad kas mainījies? No šīs vasaras Rīgas apciemotājiem un citiem avotiem zinām, ka dzimtenē strauji viss iet uz launo pusi.

Ko domā tā mūsu „izlase", kas tik neatlaidīgi meklē sakarus un sadzīvošanu ar šiem režīma izredzētajiem?

Lasītājs Ontario

Mēs paliksim latvieši, ja gribēsim

SARUNA AR MĀCĪTĀJU M. GRĪVĀNU

Pēc vairāk nekā 4 mēnešu pavadīšanas Zviedrijā, māc. M. Grīvāns uzturējās ASV un Kanadā, pavadot te divus mēnešus. Pēc daudziem priekšlasījumiem, galvenokārt ASV latviešu centros, tāpat liecinot ASV valdības locekļiem, padomju nometnēs un cietumos daudz cietušais mācītājs 7. septembrī izšķirās atgriezties Zviedrijā pie saviem tuviniekiem. Par ASV pavadīto laiku brīvībā izkļuvušais garīdznieks dalījās pārrunās ar Latvija Amerikā līdzstrādnieku:

„Tautiešu un citu labvēļu pūliņi ar senātoru un kongresa locekļu atbalstu panākuši, ka es varēju izkļūt no Pad. savienības, tā dodot iespēju liecināt par Dieva žēlastību un vadību kā Pad. savienības ieslodzījumos, tā okupētajā Latvijā un arī brīvajā pasaulē. Man bijusi iespēja sastapties ne vien ar saviem piederīgajiem Zviedrijā, bet arī ar daudziem tautiešiem rietumu pasaulē.

Mani dziļi iepriecina tautiešu atsaucība. Loti priecājos arī par lielo rosību tautiešu starpā. Īsā laika dēļ man nav vēl bijusi iespēja pārlūkot un novērtēt visus gara ražojumus, ko mūsu tautieši veikuši svešniecības gaitās. Ir ļoti daudz paveikts un padarīts, lai saglabātu mūsu garīgās vērtības, tāpat neatkarīgās Latvijas laikā izaugušos skaistos kultūras ziedus. Šīm vērtībām mūsu tautas locekļi svešumā pievienojuši vēl jaunas garīgās vērtības.

Blakus gaismai ir arī tumsa, labajam garam blakus arī ļaunais, kas nesnauž, bet cenšas postīt un iznīcināt visu, ko esam cēluši. Šie tumsas varas kalpi nav sastopami tikai aiz dzelzs priekškara, kur valda bezdievji, bet uzpeld arī brīvajā pasaulē. Iepriecina, ka par spīti naida cēlējiem un mūsu darba jaucējiem brīvās pasaules latvieši nenogurstoši strādā savas apspiestās tautas labā. Okupantu vara, kura cenšas iznīcināt mūsu tautu, gan nelieto vairs vecos brutālos paņēmienus, bet kļuvusi rafinētāka. Vislielākais ļaunums, ka okupantu vara netaupa nekādas pūles, lai tautai nolaupītu ticību dzīvajam Dievam. Tā daudzi tautieši, it sevišķi jaunatne, atrauta reliģiskai audzināšanai. Irst laulības saites, dzīves mērķi pazaudējot, nav gribas dibināt veselīgu ģimenes dzīvi, tauta mirst. Okupanti rod attaisnojumu, iepludinot mūsu dzimtenē svešiniekus."

Vērojot latviešu dzīvi brīvajā pasaulē, māc. M. Grīvāns izteicās: „ Brīvajā pasaulē dzīvojošie tautieši nav taupījuši arī materiālos līdzekļus baznīcu, skolu un sabiedrisko namu būvēšanai un pirkšanai. Par visu to ir jāpriecājas. Arī šeit tomēr savas problēmas — jauktas laulības, bet ja vecāki gribēs, arī viņu bērni iemācīsies latviski. Jāvairās no pieņēmuma, it kā brivajā pasaulē nebūtu iespēja saglabāt latvietību.

Jaunatnes latviskās audzināšanas uzdevums jāveic vispirms draudžu ganiem un vecākiem. Kur valda Kristus gars, tur visas dzīves problēmas viegli risinās. Jēzus Kristus saka: Es dzīvoju, un jums būs dzīvot."

V. Boķis

GRAND RAPIDI

● Latviešu skolā un bērnu dārzā mācības sāksies 17. septembrī, pl. 9 no rīta Burtona ielā 111. Mācības gadu ievadīs ar dievkalpojumu baznīcā, ko vadīs māc. J. Mednis. Aicināti piedalīties ne tikai bērnu vecāki, bet arī pārējie. Jauni skolēni pieteicami skolas pārzinei cand. theol. V. Fricsonei; gaidīti arī tādi, kas latviski nerunā vai latviski runā vāji.

● Latviešu biedrība ievadīs sarīkojumu sezonu ar Rasmas Lielmanes koncertu 16. septembrī Latviešu biedrības namā. Vijolniece savu turneju ASV sāks ar Grand Rapidiem, pēc tam koncertējot Kalamazū un citās pilsētās. Biedrības sabiedriski kultūrālā nozare aicina noklausīties mūsu tautietes sniegumos. Viņa, kā zināms pirms gadiem izkļuvusi no okupētās dzimtenes, pēc tam koncertējusi Eiropā un Amerikas kontinentā. Biedrības gadskārtējais bazārs 18. septembrī. 9. oktobrī Dr. Kārlim Ulmanim veltīts dzimšanas dienas piemiņas sarīkojums, bet 18. okt. māc. Paula Klaviņa stāstījums —Gaismas akcijas ietvaros—par dzīvi padomju okupācijas varas spaidos. Visi sarīkojumi notiks Latviešu biedrības namā.

● Bladžeta slimnīcā 14. augustā rītā miris 69 g. v. Jūlijs Geško, dzimis Jēkabpilī. Dzimtenē viņš Rīgā bijis frizieŗa amata meistars, arī Grand Rapidos viņam bija pašam sava frizētava. Nelaikim veltītā aizlūgumā dievvārdus teica māc. J. Mednis, bet atvadu vārdus draudzes priekšnieks J. Siliņš un māc. K. Hermanis. Pelnu urnu guldīja Vūdlavna kapsētā. Piemiņas brīdi vadīja māc. J. Mednis, pensionāru biedrības vārdā runāja priekšnieks J. Sulainis. Sēro sieva, māsa, brālis, meita ar mazbērniem un citi radi un draugi.

● 85 mūža gadus 14. augustā aizvadīja skolotāja Marija Lesniece. Viņa dzimusi Lazdonas pag. Pēc ģimnazijas beigšanas Rīgā sagatavojusies skolotājas gaitām, nostrādājot šinī arodā ilgus gadus Maskavā, Sibirijā, vēlāk Latvijā, bet visilgāk Rugāju pag. sešklasīgā pamatskolā — vairāk nekā 25 gadus, kur viņas vīrs bijis skolas pārzinis. Iemīļoto darbu turpinājusi arī Vācijā un ASV, Grand Rapidos, Mičigenā. No viņas agrāko audzēkņu vidus nākuši vairāki ievērojami sabiedriskie un kultūras darbinieki, kā prof. un dziedonis J. Kļaviņš, dziedonis T. Matīss u. c.

● Latviešu pensionāru biedrības gadskārtējais sarīkojums 15. oktobrī Latviešu biedrības namā. Izrādīs R. Blaumaņa lugu Zagļi, ko iestudē Elvīra Brūna. V. Z.

GARIGS KONCERTS

svētdien, 18. sept., pl. 4 pēcp.

Sv. Cecilijas baznīcā, 161 Annete ielā. Piedalās: Apalonija Sapale - Raikovska (soprāns), Anita Rundāne (ērģeļu solo un pavadījums), Edmunds Trejs (altsvijole) un Eugene Kriksčunas (ērģeļu pavadījums).

Pirms rudens nāk!

Vientuļš tautietis, 48. g. v., vēlas iepazīties ar dāmām no 35 līdz 48 g. vecām, kopīgam dzīves ceļam.

Rakstīt Tautietim Box 376 Morris, Manitoba, R0G 1K0

Toronto latviešu kreditsabiedrība

491 College St., Toronto, Ont.
M6G 1A5
T. L. Kred. sab.

HAMILTONAS NODAĻA

16 Queen Street North,
Hamilton, Ont. L8R 2T8

T. L. Kred. sab.

LONDONAS NODAĻA

R. Bērziņa mājā

MAKSĀ

A) 8% pensionāriem par ne mazāk kā $2000.00 noguldījumu bez dzīvības apdrošinājuma, aprēķinot procentus katru mēnesi.

B) 7¾% par 1 gada termiņa noguldījumu ne mazāk par $1000.00.

8% par 3 gadu termiņa noguldījumiem ne mazāk par $1000.00.

Procentus aprēķina par ceturkšņiem, dzīvības apdrošinājums līdz $2000.- procentuāli atkarīgs no biedra vecuma iemaksāšanas brīdī. Naudu var izņemt pirms termiņa, maksājot 1% sodu par izņemto naudas daļu.

9% par 3 gadu termiņa noguldījumu ne mazāk par $1000.00 (% saņemot termiņa beigās). Dzīvības apdrošinājums ar tiem pašiem noteikumiem kā iepriekšējiem noguldījumiem.

C) 8% par 1 gada termiņa noguldījumu ne mazāk kā $2000.00.

8,5% par 3 gadu termiņa noguld. ne mazāk kā $1000.00.

9,25% par 5 g. termiņa noguldījumu ne mazāk par $1000.00. Procentus pieskaita vienreiz gadā bez dzīvības apdrošinājuma. Noguldījumus var izņemt tikai pēc termiņa izbeigšanās.

IZSNIEDZ

apdrošinātus personiskus aizdevumus līdz $10.000.00, māju obligācijas līdz $75.000.

Toronto birojs atvērts no pirmdienas — ceturtd. no 10 rītā — 7.30 vak., piektd. no 10 rītā — 8.00 vakarā. Sestdienās no pl. 10 rītā līdz 1 pēcp. Vasaras brīvlaikā, no 15. jūnija līdz 15. sept., birojs sestdienās slēgts.

Tālrunis 922-2551

Hamiltonas birojs atvērts otrd. un ceturtd. no 6.30 vak.—9 vak.

TĀLRUNIS 529-7939

Londonas birojs atvērts trešd. no pl. 7 vak. — 9 vak.

Laikraksts

LATVIJA AMERIKĀ

atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcā 491 College St. kā arī spiestuvē

(14. turpinājums)

Tūlīt pēc Bermontiādes 1920. gadā ievēroju grāmatu veikalos joku izdevumu Skudra. Uz vāka bilde: kņazs Avalovs, krievu jērenīcu galvā, airējas pa melnu ūdeni, no kuŗa izslejas dažādas klintis. Avīžu ziņa: Bermonts-Avalovs esot aizbēdzis uz Turciju. — Daļa baltgvardu tur nokļuva celā uz tālāku emigrāciju. Paraksts: „Ak, Zelta krastmale! Kad nonākšu es tavā malā?" Tas bija kokgriezumu technikā, visu žurnālu illustrējis un zīmējumus pats kokā griezis izdevējs redaktors Jānis Spriņģis. Viņš bija dzīvojis Igaunijā un pēc turienes modes karikatūras vairāk stilizēja. Žurnāls pārnāca no Valkas uz Rīgu. Tekstā arī vairāk reprezentējās Vidzemes humoristi: pastmeistars Lingu Laidis, Ajuks (kāds Skuja) vēlāk apklusa, kā arī citi. Domāju, ka izdevumam varēja būt nākotne, bet Spriņģis, alkoholam padevies, nekādi nespēja noturēties „streņkēs". Un tā pēc pāris gadiem, kad aizstaigāju uz Skudras adresi, žurnāliņš jau bija pārvērties par Lapseni, bet par izdevēju parakstījās Eduards Alainis.

Pēdējā skolas gadā stipri saistīja Plūdoņa un Rozīša literārā polemika un turpmākie Plūdoņa uzbrukumi Rozītim ar satirām Svaros 1921. un 1922. gadā. Plūdoņa panti, bez šaubām, bija labi, satiriķa talantu viņš pierādīja jau Pirmajos akordos 1895. gadā.

Klau, kas par Pāvila trioleta Jāj bajāri, kunigi vaļi, travestiju

Jāj Pegazā Rozītis vaļi,
Ka viss departaments nu dim
(R. toreiz bija īsu laiku mākslas departamenta direktors. Ref.)
Birst klaboši panti kā spaļi,
Jāj Pegazā Rozīts vaļi,
Bet mūzas bēg kliegdamas skaļi:
„Tāds bleķis nav dzirdēts līdz šim!"
Jāj Pegazā Rozītis vaļi,
Skan pavaļā rīmes — bim! bim!

Rozītis atklāja Latvijas Vēstnesī Svaru autora pseudonimu. Plūdons viņam un Sudrabkalnam atriebjoties par nepietiekami atzinīgām dzejoļu krājuma kritikām. Vecmeistars atkal pretī: Vai neesot brīv tā sacerēt? „Tad jau Pēteŗa Ērmaņa dzejojumi par mūsu dzejniekiem arī ir pasvilas." (Latvijas Vēstnesis 1921, g. 21. nov.)

Kā teicu, Plūdoņa asprātības man un citiem skolniekiem patika, un mums bija diezgan savādi iztēloties, ka mūsu stingrais paidagogs ārpus klases tik jestrs.

Kad nu līdz ar balto cepuri bija pilsoņa brīvība galvā, tūlīt radās vēlēšanās sarakstīt līdzīgu portretu par viņu pašu — Plūdoni (kādus ražoja Ērmanis), bet satiriskā garā, pieminot arī Rozīti.

Kā domājis, tā izdarīju, un piesūtīju pa pastu Lapsenei. Tas bija zelta rudens laiks, kad biju atgriezies Rīgā no Dūškupiem, pilns ābolu spirgtuma un govs piena maiguma.

Un tad ausa laimīgā diena, kad Lapsenes jaunajā numurā ieraudzīju pašā pirmajā vietā, 2. lp., savu balādi „Vilis Plūdons, gandrīz pēc P. Ērmaņa". Un ne tikai dzeju, bet ar divām vecmeistara Eduarda Brencēna, klasiskā „Mērnieku laiku" mākslinieka, illustrācijām. Saturs samērā necils. Biju novērojis, ka skolotājs pusdieno kādā ēdienveikalā. Liku viņam tur ieraudzīt pie blakus galdiņa kavalieri ar dāmu, kas lasa Pāvila Rozīša grāmatu. Par to dzejnieks uztraucies: „Pornogrāfija — viņš dveš — tas pagrimums ir morālisks". Bet tad kādi dzirdēti vārdi atjauno atmiņā paša līdzīgu vārsmu no jaunības ražas par skaistām sievišķīgām krūtīm un gūžām, kuŗu pasvītrotu pieminēšanu Plūdons pārmeta tā laika modernistiem. Dvēseliskā apjukumā viņš sagrābj savu balto, mīksto „panamu", ar kādu staigāja vasarās, un izdrāžas no ēdienveikala.

Raksts bija paticis māksliniekiem, kas laikam dzīvoja tajā pašā mājā, Brencēnam un Nacionālā teātŗa dekorātoram Arturam Cimmermanim (taču jau literārie strīdi toreiz saistīja rīdzinieku ievērību), ar kuŗiem Alainis apspriedās. Viņam bija pavisam niecīga izglītība, kādreiz bija pieņemts par Zemnieku savienības aģitātoru, laikam braukāja ar grāmatām pa tirgiem.

Toreiz Alainis bija loti „greizs" uz K. Ulmani, bet par brīnumu, vēl 1940. gadā izdotajā, prezidenta inspirētajā un kontrolētajā biografiju krājumā „Es viņu pazīstu" par Alaini ir visai labvēlīga atsauksme. Trimdā, diemžēl, parādīja sevi par boļševiku propagandas izplatītāju, brauca uz okupēto Latviju, kur esot ticies ar A. Upīti. Nu jau pasen miris. Bet ir vienīgais, kas trimdā izdevis J. Poruka rakstus. Uldis Ģērmanis kādreiz ironizēja, ka es esot trimdā apsveicis Alaini viņa jubilejā. Kārtības pēc jālabo — sveicis netiku, bet Alainis gan bija ierindojis manu vārdu starp sumināmajiem savā kalendārā, laikam atcerējās, ka es pie viņa kādreiz sācis savas peršinieka gaitas.

Spriņģis joprojām zīmēja vākus, bija „mākslinieka" tips samta žaķetē ar ķīļbārdiņu un šķielēja ar vienu aci. Vēlāk vairs tikai galēji konservatīvajā Latvijas Sargā lāgiem varēja redzēt viņa karikatūras un šaržus. Viņš bija spējīgs grafiķis, bet pazudis, pārgājis dzīvot uz laukiem, tāpat kā otrs Latvijas Sarga „šnabdeguns" respektējamais teātŗa un glezniecības kritiķis Voldemārs Puķe.

Turpmāk mani aicināja piedalīties redakcijas apspriedēs. Rakstīju katram numuram ievadu ar virsrakstu „Mans spredikis" — par dienas notikumiem un parādībām. Tos salika vecmodīgiem burtiem. Izteiksme bija archaiska, ko studēju pēc veciem rakstiem pilsētas Rātsnama lielajā, vērtīgajā bibliotēkā.

Senās rakstības pazīšana man daudz vēlāk atvieglo ja paša izraudzītā stilā ieturēt vēsturisko romānu „Gustavs Vāza trimdā".

Divdesmito gadu tālākajos gados Lapsene sāka izdot arī nopietnāku literātūru, apgādājot tādas izcilas grāmatas kā Pāvila Rozīša Manu korānu un toreiz populārā mīlestības dziesminieka Jāņa Ziemelnieka debiju un labāko krājumu Nezināmai. Sarakstā bija arī kāds Jaunsudrabiņa darbs. Alainis gatavojās piesaistīt arī Akurāteru un Austriņu. Laikam taču cerības bija, nevarēja iztikt bez profesionālās greizsirdības. Spriņģis bija uzlicis uz kāda žurnāla vāka krāšņas pusapģērbtas dāmas ar rozēm pa dalai Berdsleja garā — loti rūpīgu sīkdarbu, bet Jaunsudrabiņam bija vedies kaut kur sameklēt kāda vācu izdevuma lapu ar līdzīgu motīvu un „kamīna liesmu atspīdumiem uz miesas". Viņš gatavojās taisīt no tā „lielu skandalu", taču nodomu atmeta. Pats Jaunsudrabiņš varēja uzgleznot pa glezninai impresionistiskā garā, bet Spriņģa komplicētais, grūtais arods nebija viņam pa spēkam. Gribēja plašāku ūdenu, stiprākas veldzes (toreiz domāju tik par satiras mūzu). Vēju dieva Eola pseudonims drīz kluva diezgan populārs Rīgā un Latvijā. Vai kāds to atceras tagad?

(Turpinājums sekos)

TORONTO ZIŅAS

● DV klubā notikušas dažas pārmaiņas. Ar 1. augustu par dzērienu izsniedzēju sācis strādāt 22 g. vecais Leo Ancāns, atpūtā aizgājušā Viktora Jostiņa vietā. No darba atlaistā Normana Gilmora vietā ar 1. septembri pieņemts Žanis Jākobsons. Kluba atbildīgais vadītājs ir Alberts Šterns. DV klubs atvērts biedriem un viesiem no pirmdienas līdz ceturtdienai no pl. 12 līdz 12 naktī, piektdienās un sestdienās no pl. 12 līdz 1 naktī, bet svētdienās no pl 12 līdz 9 vakarā.

● DV Toronto nodaļas 27. gada svētkus 1. oktobrī pl. 7.30 vak. atzīmēs ar DV nama 10 gadu atceres sarīkojumu. Sarīkojumu atklās nodaļas valdes priekšsēdis Z. Akots. Vakara programmā Maija Ķuze skandēs latviešu kaŗavīru dzejoļus, kas sacerēti Putlosas gūstekņu nometnē Vācijā. Modris Lorbergs piedalīsies ar saviem lasījumiem, bet Krišs Ķepals lasīs feļetonu par DV nama tapšanu. Mūzikālos priekšnesumos dziedās Marta Ādama Rutas Āzes klavierpavadījumā. Jaunajiem nodaļas biedriem pasniegs DV krūšu nozīmes un vecajiem biedriem piešķirtos apbalvojumus. Vanadzes klās cienasta galdu. Būs bufete. Par skaņu lenšu deju mūziku rūpēsies J. Girgensons.

● Toronto apgabala biskopju apvienības latviešu bitinieka St. Vasarāja īpašumā Ērgļu lizdā jau trešo gadu rīko biškopības tirdziņu — izstādi. Šogad tas notika 11. septembrī no pl. 10 no rīta līdz 6 vak. Piedalījās 17 bitinieki, ieskaitot namatēvu. Bitinieki pārdeva savus ražojumus, kā arī iepazīstināja apmeklētājus ar biškopības jautājumiem, demonstrēja darbus dravniecībā ar bišu saimi. St. Vasarājs demonstrēja vasku atvākošanu un meduš kāru ievietošanu sviedē. Apmeklētāju skaits sniedzās pāri 3000. No Toronto bija ieradušies arī daudz latviešu E. Tiltiņš piedalījās tirdziņā ar kokgriezumiem, bet viņa dzīvesbiedre ar tautisko rokdarbu un adījumu novietni. Bija gādāts arī par atspirdzinājumiem un siltām desiņām. St. Vasarājs darbojas Toronto Latviešu biedrības biškopju kopā, kuŗā pašreiz ir 18 biedru, kas reizi mēnesī, ik mēneša otrā otrdienā, rīko sanāksmi Latviešu namā. 13. septembŗa sanāksmē bitinieki pārrunās vājāko bišu saimju piebarošanu pārziemošanai.

● Dziesmu svētku biedrības Kanadā padomes priekšsēdis Arvīds Purvs mainījis dzīves vietu. Viņa jaunā adrese: 65 Rivercove Drive, Islington, Ont. M9B 4Y8, tālr. 621-1751.

● Sidrabenes 5. gadskārtējais vakars 17. septembrī pl. 7 vak. Latviešu namā ar groziņiem. Priekšnesumu daļā piedalīsies solistes Alma Skudra-Kārkliņa un Ženija Vītola ar dziesmām, Astras Vītolas klavierpavadījumā, Silmaču sievas no Hamiltonas un režisors Hugo Miķelsons ar pārsteigumiem. Deju mūziku spēlēs Runči. Izlozēs gleznotājas Itas Ozolas dāvāto gleznu. Vakara atlikums par labu jaunajam Sidrabenes sabiedriskajam namam. Aicināti Sidrabenes draugi un labvēļi.

● Sv. Jāņa dr. Pļaujas svētku dievkalpojums 2. oktobrī pl. 12 dienā Saulainē, pēc tam dāmu komitejas organizēts Pļaujas svētku sarīkojums. Draudzes locekļi, kam nav nodrošināts savs transports, var līdz 30. septembrim pieteikties draudzes kancelejā, tālr. 921-3327 braucienam uz Saulaini pl. 10. no rīta no Sv. Jāņa baznīcas, atgriešanās ap pl. 4 pēcp. Pēc māc. I. Gaides dievkalpojuma Pļaujas svētku pēcpusdiena, mantu loterija, dāmu komitejas kafijas galds un siltas pusdienas. Pļaujas svētku tirdziņā ar savu rudens ražu aicināti piedalīties latviešu lauksaimnieki un dārzkopji.

● Kopīgs dievkalpojums visām trim latv. ev. lut. draudzēm 18. oktobrī pl. 11 no rīta Sv. Jāņa baznīcā. Pēc dievkalpojuma atskats par Draudžu dienām Saulainē. Krāsu slīdītes, atskaņos skaņu lentes.

● Sv. Jāņu draudzē jauniešiem, kas vēlēsies iesvētīties nākošā vasarā, pieteikšanās līdz 23. oktobrim pie draudzes māc. I. Gaides.

● Amerikas latviešu teātŗa Vašingtonas ansamblis viesosies ar divām izrādēm Toronto 22. oktobrī pl. 2 dienā un pl. 6.30 vak., Bickford Park vidusskolā. Izrādīs R. Blaumaņa komēdiju Trīnes grēki Osvalda Uršteina režijā. Laimoņa Egliša dekorātīvais ieterps. Dienu iepriekš, 21 oktobrī, viesizrāde Hamiltonā. ALT Vašingtonas ansamblis savā turnejā, ko iesāks 24. septembrī, apmeklēs 12 latviešu centrus ASV.

● Latviešu biedrības bridža kopa atsāks spēles 9. septembrī, Thopam Road, Easte York, piedaloties 22 spēlētājiem. Spēles notiek katru piektdienas vakaru pl. 7. Jaunu spēlētāju pieteikšanās pie kopas sekretāres A. Pones, tālr. 466-9225.

● Māc. I. Gaide kristījis Viktoru Arni Treigutu, Māŗa un Ērikas, dzim. Bruzovska, dēlu.

● Latviešu pensionāru apvienība ar 8. septembri atjaunoja kārtējās ceturtdienu pēcpusdienu sanāksmes Latviešu namā, pirmajā sanāksmē piedaloties 139 apmeklētājiem. Sanāksmēs bez kārtējām grupu nodarbībām notiek arī filmu izrādes u.c. priekšnesumi. Pirmajā sanāksmē apvienības valdes priekšsēdis A. Retigs teica īsu uzrunu un pateicās apvienības valdei, dāmu komitejai un rokdarbu grupai par ziediem un apsveikumiem, ko saņēmis savā slimības laikā. 22. septembrī — A. Gobas lasījums no J. Klīdzēja apceres par gara dzīves veselību, 29. septembrī — filmu izrāde pl. 2 pēcp. M. Prikulis paredzējis šoruden vēl vienu izbraukumu. Pieteikšanās līdz 22. septembrim. Aicinātas pieteikties dalībnieces sieviešu rokdarbu grupā.

● DV Toronto nod. delegācija K. Blumberga vadībā, piedaloties V. Cinim un vanadžu kopas priekšn. M. Dumpei, 10. sept. nolika ziedus uz DV organizācijas 70 biedru kapu vietām.

● Sv. Džēmsa kremātorijā 7. septembrī pārpelnoja 3. septembrī mirušo 96 g. veco Dr. Zelmu Bērziņu, vienu no vecākajām latviešu ārstēm Kanadā. Viņa darbojusies par ārsti Bauskā. 1948. g. iecelojusi Kanadā no Zviedrijas. Šeit viņa praksi nesāka. Aizgājēju izvadīja māc. J.Cālītis. Nelaikē atstāj divas mazmeitas — Ilzi Kampi, nel. māc. Kampes vedeklu, un divus mazbērnus, bet Toronto otru mazmeitu Māru Kundrāti. Nelaikes meita Helēne Kundrāte mira 1952. g. Toronto.

● Dainas koŗa mēģinājumi Sv. Jāņa baznīcā katru pirmdienas vakaru pl. 7.30. Jaunu dziedātāju pieteikšanās mēģinājumu laikā. Gaidīti dziedātāji visām balsīm.

● Jauno mācības gadu iesākot, TLB sestdienas skolas telpās darbojās arī DV grāmatnīcas mācību grāmatu un mācības līdzekļu galds, ko pārzināja A. Šterns, A. Kalviņš un Herta Britāle. Tā vecāki uz vietas varēja apgādāt saviem bērniem visu nepieciešamo, kas vajadzīgs mācībām latviešu skolā. Par interesi liecina grāmatu galda lielais apgrozījums — vairāk nekā 1000 dol.

Pianiste
Ilze Štrāla-Didrichsone
pieņem skolniekus.
Telef. 741-2373

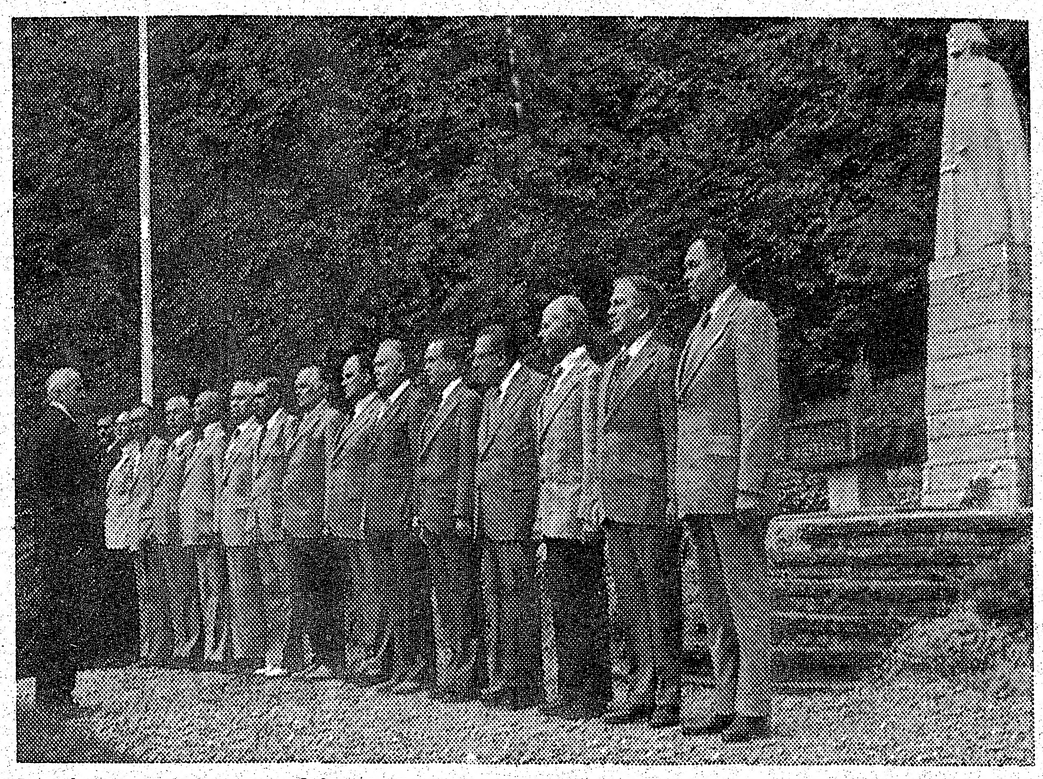

Latvijas kaŗa skolas 15., pēdējā izlaiduma virsnieki vakara jundā Saulainē. Virsniekus uzrunā Latviešu virsnieku apvienības Kanadā valdes priekšsēdis E. Ziplāns. Ierinda no kreisās: Leopolds Vēveris Valentīns Jaunkalnietis, Otto Maltenieks, Jānis Dzītars, Viktors Dreifelds, Kārlis Austriņš, Ivars Gārnis, Jēkabs Sanders, Eduards Dūcis, Pēteris Immurs, Pauls Ozoliņš, Kārlis Neilands, Jānis Ratnieks, Jānis Liģers un Jānis Koncis.

Foto: V. Liģere

Atminoties Latvijas kaŗa skolu

PĒDĒJĀ 15. KURSA VIRSNIEKU SALIDOJUMS SAULAINĒ

Tas bija 1940. gada augustā, kad Latvijas ceļus mala padomju tanki un gaisu piesārņoja skalruņos izkliegtie komūnistu saukļi. Latvijas kaŗa skola no Daugavpils nometnes bija padzīta un novietota Baldonē. Vecākā kursa kadetus Kirchenšteina valdība paaugstināja par leitnantiem, bet jaunie vēl izdarīja apmācības.

Kādu nakti pēc Baldones tuvumā izdarītām nakts mācībām kadetus uz brīdi atlaida atpūtai. Kāds no tiem uzsāka: „Padziedāsim mēs, bāliņi, visi vienā pulciņā." Dziesmai pievienojās pārējie. Skanēja arī citas dziesmas. Ne tikai kadetiem, bet arī priekšniekiem bija sajūta, ka varbūt esam kopā pēdējo reizi. Tā arī bija. Pēc pāris dienām kadetus atlaida atvaļinājumā, un kad tie atgriezās, Latvijas kaŗa skolas vairs nebija. Kādu ceturto daļu no kadetiem līdz ar skolas virsniekiem gan iekļāva jaundibinātā krievu kaŗa skolā, bet pārējie izklīda pa visu Latviju.

Pagājušās nedēļas nogalē Saulainē skanēja daudzas toreiz Baldonē dziedātās dziesmas, jo Latvijas kaŗa skolas pēdējā kursa audzēkņi bija pulcējušies tur uz savu trešo kārtējo sanāksmi. Dziedātāju gan vairs nebija simt trīsdesmit pieci kā Baldonē, bet tikai piecpadsmit, jo daži jau gul smilšu kalniņā, pārējie izklīdināti tālu pasaulē — gan brīvā, gan nebrīvā.

Sanāksmes dalībnieki Saulainē sāka pulcēties jau piektdien draudzības vakarā, kuŗu ar uzrunu ievadīja šīs un arī iepriekšējo sanāksmju ierosinātājs un izkārtotājs Viktors Dreifelds. Sanāksmē piedalījās arī četri kursa audzēkņi, kas nebija varējuši ierasties divās iepriekšējās sanāksmēs 1973. un 1975. gadā Jāņa Ratnieka īpašumā pie Lielā Klaredona ezera.

Sestdienu sāka ar Saulaines apskati, kuŗu vadīja Sv. Jāņa draudzes priekšnieks un šī kursa audzēknis Jānis Koncis. Pārrunās par kursa kadetu gaitām J. Koncis pakavējās pie Latvijas kaŗa skolas un tās likteņa. Vakarā bija junda pie Kritušo kaŗavīru pieminekļa. Sanāksmes dalībniekus uzrunāja Latviešu virsnieku apvienības Kanadā valdes priekšsēdis vlt. E. Ziplāns.

Kopējas vakariņas bija rīkotas Saulaines kamīna zālē, kur nosūtīja sveicienus tiem četriem bijušajiem kursa audzēkņiem, kas no brīvās pasaules nebija varējuši Saulainē ierasties. Klātesošie izteica pateicību sanāksmju organizētājam V. Dreifeldam un dāmām, kas bija rūpējušās, lai šī pulcēšanās labi izdotos.

Kļuva skumji, atceroties tos senos līdzgaitniekus, kas nevarēja būt „visi vienā pulciņā". Nākošā pulcēšanās atkal būs pēc diviem gadiem — vai nu Saulainē vai kādā citā vietā. Tālākais dalībnieks bija Paulis Ozoliņš no Zviedrijas.

Šķiršanās laiks pienāca nemanot, kad svētdienas pievakarē J. Koncis izvadīja pārējos salidojuma dalībniekus pa Saulaines vārtiem.

V. Jaunkalnietis

Atsāk vakarēšanas

DV Toronto nodaļas vanadžu kopa atsāk vakarēšanas, kas jaunajā darbības posmā notiks otrdienās. Pirmā sanāksme 20. sept. DV namā, sākums starp pl. 6 un 7 vak. Visas interesentes aicinātas piedalīties. Gadskārtējais sarīkojums — „Rudenīgā pēcpusdiena" ar darbu skati paredzēts 16. oktobrī. Visas dalībnieces aicinātas nodot darbu skatei savus vasaras rokdarbus. Turpmākās vakarēšanas 4. un 18. oktobrī. Tuvākai informācijai zvanīt Silvijai Ozolai, tālr. 231-9618.

E.O.

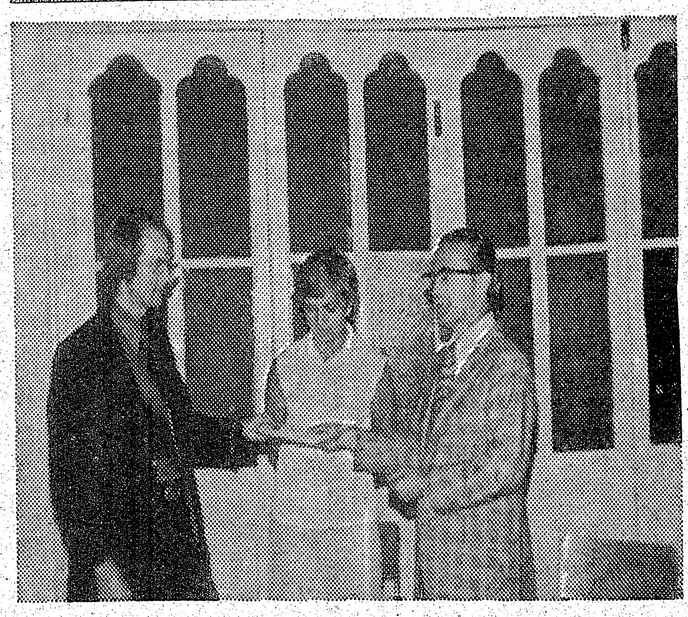

Skautu vadītājs (pa labi) V. Vāgners pasniedz sagādāto Ontario loterijas Wintario pabalstu — čeku par 2373 dol. skautu nu gaidu braucienam uz Lielo nometni Katskiļos.. Čeku saņem Kanadas jendas priekšniece I. Kalniņa un Rigas (72.) skautu vienības priekšnieks J. Līvītis.

Memorands uz 40 lappusēm

LNAK VALDES SĒDE 8. SEPTEMBRĪ DV NAMĀ TORONTO

Latviešu nacionālās apvienības Kanadā pirmā valdes sēde pēc vasaras pārtraukuma 8. septembrī DV namā Toronto galvenokārt nodarbojās ar Belgradas konferenci un iepazinās ar attiecīgo materiālu sagatavošanas gaitu pret Pad. savienību par cilvēka tiesību pārkāpumiem un genocīdu Latvijā. Sēdē piedalījās gandrīz visi valdes locekļi, revīzijas komisija un vairāki nozaru vadītāji, klātesot arī LNAK padomes priekšsēdim un PBLA valdes loceklim V. Upeslācim, kas nesen atgriezies no sava Eiropas apmeklējuma, kur ticies ar vairākiem turienes organizāciju vadītājiem.

Valdes priekšsēdis T. Kronbergs ziņoja par sēžu starplaikā notikušām sarakstēm, arī ar PBLA priekšsēdi I. Spilneru, ko izdarījis kopīgi ar LNAK padomes priekšsēdi V. Upeslāci, kas deva valdes sēdē plašākus komentārus, vēloties no PBLA priekšsēža lielāku iniciatīvu pret genocīdu Latvijā un ierosinot attiecīgu akciju globālā mērogā, kā to savā laikā darījis Uldis Grava, gatavojoties Helsinku konferencei. LNAK valde izteiktai domai vienprātīgi pievienojās, akcentējot T. Kronberga un V. Upeslāča viedokli.

Apmeklējot 4. Eiropas latviešu dziesmu svētkus Anglijā, V. Upeslācis piedalījies arī Latvijas atjaunošanas komitejas Eiropas centra (LAK EC) priekšsēža Longīna Apkalna vadītajā apspriedē Daugavas Vanagu namā, kur klāt bijuši arī Anglijas, Vācijas un Zviedrijas centrālo organizāciju pārstāvji. Apmeklējot latviešu sabiedriskos namus Almēliju un Straumēnus, V. Upeslācis runājis par mūsu pūliņiem politiskā laukā, lai rastu dzirdīgas ausis pasaulē Latvijas brīvības labā. Radio Liberty raidītājā Minchenē devis interviju raidījumam uz Latviju, bet dažas dienas vēlāk Minsteres latviešu ģimnazijas mācību gada atklāšanas aktā teicis uzrunu skolas saimei. Saticies arī ar Latviešu centrālās padomes Vācijā priekšsēdi un PBLA locekli Ādolfu Šildi, tāpat ar Daugavas Vanagu priekšnieku J. Frišvaldu Anglijā.

LNAK valde pakavējās arī pie izraudzītiem kandidātiem šī gada PBLA Tautas balvai un iesūtītās motīvācijas par katru kandidātu, nākot ar saviem atzinumiem. Par izvēlētiem kandidātiem ziņas bija ienākušas no ASV, Eiropas un Austrālijas.

Izglītības nozares vadītājs J. Mežaks ziņoja par Kanadas latviešu skolotāju 8. konferenci, kas sanāks 24. un 25. septembrī Latviešu namā Toronto. Konferenci atklās sestdien, 24. sept. pl. 3 pēcp., kad māc. Ā. Čoņs referēs par kristīgi nacionālo audzināšanu latviešu skolās. Koreferents Hamiltonas draudzes mācītājs K. Kuškēvics. Pēc tam par latviešu valodu pamatskolās runās skolotāja S. Pogule, bet par latviešu literatūru ģimnazijās skolot. I. Krūmiņa. Pēc katra referāta konferences dalībnieki izteiks savus uzskatus. Abi ievadreferāti radušies sakarā ar ierosinājumiem skolu programmu pārstrādāšanai. V. Upeslācis pakavēsies pie temata, kā latviešu tautas tagadni redz mūsu jaunā paaudze, pēc tam diskusijas par latviešu skolu ideoloģisko ievirzi un uzdevumiem.

Par kopīgām vakariņām gādās Latviešu nama dāmu komiteja.

Konferences otrā darba sanāksme svētdien, 25. sept., sāksies pl. 9 no rīta ar skolotājas S. Miezītes referātu par mācības vielu un līdzekļiem dažādu latviešu valodas aspektu attīstīšanā jaunākās klasēs, bērniem no 5 — 8 g. vecumā. Būs apskatāmi mācību līdzekļi, kas savākti un sagatavoti latviešu skolotāju semināros Rietummičigenas universitātē. Skolot. A. Liepiņš apskatīs skolu programmas — ģeografiju ģimnazijās un citus priekšmetus, pēc tam diskusijas.

Uz konferenci aicināti arī vecāki un citi interesenti, kam nav vienaldzīgs latviešu skolu darbs.

Izglītības nozares vadītājs saņēmis apstiprinājumu Kanadas Latviešu vēstures projektam. Izdevumu J. Mežaka virsredakcijā trīs gadu laikā sagatavos prof. Dr. H. Tichovskis, prof. J. Dreifelds un I. Pētersone-Teilore. Techniskos izdevumus sedz faderālā valdība. Pie Toronto latviešu tautas augstskolas J. Mežaka vadībā jau trešo gadu darbojas skolotāju sagatavošanas kursi; administrātore V. Slavieša. Iepriekšējos gadus izdevumus sedza TLTA, tagad kursu vadība lūdz LNAK atbalstu; šim nolūkam atvēlēja 500 dol.

Plašu ziņojumu sniedza arī kultūras nozares vadītāja Inta Purva, kas četras dienas piedalījusies daudzkultūru padomes sēdē Vankuverā. Starplaikā atzīmēta rakstnieces Irmas Grebzdes 65. dzīves gadu atcere. Viņa arī ziņoja, ka mirušais latviešu ģimnazijas inspektors Ludvigs Vīks novēlējis savu archīvu un plašo bibliotēku LNAK. L. Vīka atraitnei par vērtīgo dāvinājumu izteica pateicību. Līdzīgi vērtīgas grāmatas un materiāli, kas varētu liecināt par mūsu kultūras dzīvi svešumā, glabājas arī daudzu citu latviešu mājās, bet to īpašniekiem aizejot mūžībā, bieži iet zudumā. Iepriekšējais gadījums lai būtu labs piemērs, neļaut šīm vērtībām pazust, bet nodot tās LNAK. Līdzīgu kultūrālu mantojumu LNAK apsolījis arī Konrads Dobelis Edmontonā, kas Kanadā dzīvo jau kopš 1927. gada. Viņa archīvs dotu vērtīgus materiālus par latviešu dzīvi Kanadā 50 gadu ilgā laika posmā.

No 29. okt. līdz 30. nov. Sv. Lorensa mākslas centrā notiks kultūras nozares rīkotā mākslas audumu un sienas segu izstāde, kuŗā piedalās N. Jurševska (administrātore), V. Vilsone, A. Hausmanis, A. Dzērvīte, O. Mežule un S. Treimane. Izstādi atklās 29. okt. pl. 2 pēcp. Ieejas maksa nav paredzēta. No Vintario pieprasīti līdzekļi.

Plašākas pārrunas izcēlās par Rīgas paviljona piedalīšanos Lieltoronto karavānā. Ja Rīgas paviljona noorganizēšanā nebūtu rosīgi darbojusies rīcī-

(Turpinājums 12. lp.)

Jaņa Jaunsudrabiņa simtgades atceres dalībnieki Minsteres latviešu ģimnazijas aulā. No kreisās: Latv. preses biedrības Vācijā priekšsēdis J. Sudrabiņš, ģimnazijas direktors E. Silkalns, Latviešu centrālās padomes priekšsēdis Ā. Šilde Latv. centrālās komitejas priekšsēdis A. Cipulis, laikraksta Latvija redaktors Vācijā E. Grīns un M. Strante.

Foto: Toms Spoģis

Ja Minsterē mācītu Peters un Anerauds

JAUNAIS MĀCĪBU GADA SĀKUMS MINSTERES LATVIEŠU ĢIMNAZIJĀ

Kamēr nostabilizējas skolēnu sastāvs, kas kopš jaunā skolas gada sākuma jau atkal iespējis skaitā pietuvoties deviņdesmitam, un kamēr vēl ierodas pēdējie jaunie skolotāji no aizjūras un iedarbojas pastāvigais stundu plāns, Minsteres Latviešu ģimnazija savu darba programmu lūkojusi daudzveidot un bagātināt ar viesu lekcijām un citiem sarīkojumiem.

Mag. iur. Ād. Šilde — pērn iznākušās 800 lpp. biezās Latvijas vēstures 1914 — 1940 autors — divas mācību stundas 11. — 13. klasē 24. augustā veltīja Latvijas neatkarības izveidošanās tematam.

Literatūrvēsturnieks un kritiķis Jānis Andrups no Londonas tām pašām klasēm 26. augustā referēja par tematu Dažas latviešu rakstniecības pamatiezīmes un paspēja savu uzturēšanās laiku Minsterē izmantot, iepazīstot arī citas klases.

Visa skolas saime 27. augustā divos autobusos devās izbraukumā uz Kērbeku, lai piedalītos Latviešu preses biedrības rīkotā Jaunsudrabiņa simtgades sarīkojumā, bet 28. augustā 7. — 13. klases skolas aulā piedalījās īpaši latviešu publikai domātajā Jaunsudrabiņa sarīkojumā, kuŗa centrā bija J. Andrupa referāts.

Kārtējo rīta lūgšanu 30. augusā vadīja viesis no Venecuēlas māc. R. Reinfelds, nododams skolas saimei sveicienus no jaunajiem latviešiem Venecuēlā. Ciema kukulim viņš skolas bibliotēkai nodeva pirmās Venecuēlā darinātās latviešu grāmatas eksemplāru — Godharda Fridricha Stendera 1789. gadā izlaistās grāmatas "Pasakkas un stahsti teem latweescheem" faksimiliespiedumu. Tai pašā vakarā speciālists saimniecziskajā ģeografija, mācībspēks H. Ratnieks no Anglijas internātā referēja par Latvijas saimniecību padomju iekārtā.

Prezidenta Kārļa Ulmaņa simtgadi 3. septembrī atzīmēja ar 13. klases audzēkņa Pēteŗa Politaja referātu un piemērotām deklamācijām.

Lūgts izteikt savu vērtējumu par šī mācības gada sākumu, skolas direktors E. Silkalns saka: "Vadītājs nav īstais vērtētājs; lai labāk vērtē skolēni, vecāki, sabiedrība. Esam visiem pirmo nedēļu viesiem par viņu devumu no sirds pateicīgi. Zinību apgūšana šadā veidā iznāk krāsaināka, dzīvāka, daudzpusīgāka; ar kārtējiem skolotājiem vien skolēni aprod, un diendienā tie arī dažkārt apnīk. Protams, tik strauju viesu un sarīkojumu tempu ilgi neuzturēsim, drīz beigsies arī vasaras ceļojumu laiks, tad pāriesim arī latviskajos priekšmetos pie regulārākām norisēm. Taču ciemiņi — jebkuŗas zinību nozares lietpratēji — Minsterē gaidīti arvien."

Pa reizei dzirdētas sliktas atsauksmes tieši par latviskajiem priekšmetiem MLĢ; vai direktors tās noraida jeb vai uzlūko vismaz daļēji par pamatotām? E. Silkalna atbilde: "Neviena cilvēcīga institūcija nav bez kļūdu, tamdēļ kļūdas un trūkumi būs arī mums. Cik mākam un varam, pūlamies tās novērst, bet kad mācēšanas un iespēju pietrūkst, tad arī ar trūkumiem jāpūlas sadzīvot. Par latviskajiem priekšmetiem vairāk runā tādēļ, ka te visdrīzāk uzvirmo emocijas: dažs vēlas, lai vēstures kursā vairāk izceļam Ulmani, cits — sociālā demokratus, dažs — lai latviešu literatūrā aplūkotu tikai klasiķus un trimdas autorus, cits — lai galveno vērību pievērstu okupētās Latvijas rakstniecībai. Cenšamies uzklausīt konstruktīvu kritiku, padomus, ierosinājumus un iespēju robežās tiem sekot. Visas vēlmes gan uzklausīt nevaram, jo dažkārt viena ar otru ir pretrunā. Maz mums, protams, rūp tādi padomdevēji un kritiķi, kas īsti apmierināti būtu tikai tad, ja latviešu valodu sāktu mācīt Peters, bet Latvijas vēsturi — Anerauds!"

Tā, liekas, ir skaidra atbilde pēdējā laika uzbrucējiem Minsteres latviešu gimnazijai.

—s.

SPECIĀLS PIEDĀVĀJUMS

Par katru jaunu noguldījumu virs $5000 saņemsit dāvanu — olimpiskās monētas. Šis piedāvājums sākas ar 1977. g. 17. augustu un būs spēkā tik ilgi, kamēr izsiks monētu krājumi, vai līdz š.g. 1. oktobrim.

Ieteicam pasteigties.

Toronto Latviešu Kreditsabiedrība

DĀMAS

Meklēju dzīves draugu, nopietnu latviešu meiteni līdz 33.9 g. v., jaunu, dzīves priecīgu un dabas mīļotāju. Esmu materiāli nodrošināts. Lūdzu rakstīt šai avīzei ar norādi „ARTURS".

Vajadzīgas mājas

Toronto austrumos, ziemeļos un Skarboro — ir pircēji, kas vēlas pārcelties uz Toronto. Ja kādam ir padomā māju pārdot, lūdzu zvanīt

A. Stikuts Realtor
Sofijai Apinītis 752-1770.
vai 439-5061.

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

17. septembrī Latviešu namā sidrabeniešu vakars groziņu veidā ar interesantu programmu. Spēlēs Runči.

22. septembrī pl. 2 pēcp. Latviešu namā pensionāru kārtējā sanāksme ar A. Gobas lasījumu.

23. un 24. septembrī LNJAK kongress Toronto, Lord Simcoe viesnīcā. 24. septembrī pl. 10.30 no rīta gada sapulce ar valdes vēlēšanām.

25. sept. pl. 5 pēcp. Latviešu namā Latvijas universitātes dibināšanas atceres svētki. Akadēmisko runu teiks prof. Dr. G. Šubiņš: „Daba, zinātne un mērogi". Priekšnesumi. Kafijas galds.

1. oktobrī pl. 7.30 vak. DV namā Toronto nod. gadasvētki, arī nama 10 gadu atzīmēšana. Balle.

1. oktobrī pl. 8 vak. Latviešu namā LSAK sportistu apbalvošanas vakars — balle. Spēlēs Runči.

15. oktobrī pl. 7.30 vak. Latviešu namā Latviešu saimnieciskо darbinieku apvien. sarīkojums ar vakariņām un priekšnesumiem. Spēlēs Runči. Pieteikšanās līdz 10. okt. dienās 465-9905, vakaros — 759-8771.

16. oktobrī pl. 3 pēcp. Igauņu namā, 958 Broadview Ave., Baltijas sieviešu padomes 25. g. darbības atcere.

22. oktobrī ALT Vašingtonas ansambļa divas viesizrādes, R. Blaumaņa Trīnes grēki, Bickford Park vidusskolā.

23. okt pl. 4. pēcp. Centrālā technikuma auditorijā, 725 Bathurst St., prezidenta Kārļa Ulmaņa piemiņas sarīkojums.

4. nov. DV teātŗa pirmizrāde, Neila Simona komēdija — Trīs dienas Plazas viesnīcā.

5. nov. pl. 7.30 vak. Latviešu namā Preses balle, rakstu un mākslu jampamps. Informācija, ieejas un galda kartes tel. 766-0806.

20. nov. (svētdien), pl. 5 pēcp. Toronto universitātes Communication Auditorium Latvijas valsts 18. novembŗa atcere. Svētku runu teiks viesis dzejnieks Andrejs Eglītis no Zviedrijas.

26. novembrī DV namā Ūdens kriņģeļu balle ar priekšnesumiem.

27. novembrī Dainas koŗa tautasdziesmu koncerta atkārtojums.

30. novembrī pl. 4.30 pēcp. Latviešu nama gadasvētki. Vīru koris Viesturs, nama dāmu komitejas loterija, saviesīgs vakars.

TORONTO KONCERTU APVIENĪBAS 1977./1978. G. SEZONAS KONCERTI

25. oktobrī pl. 8 vak. Town Hall bass-baritons Kārlis Bauers-Zemgalis, no Šveices.

13. novembrī pl. 2 Sv. Andreja baznīcā Bruno Skultes Daugava. 120 izpildītāju. Apvienots Ņujorkas latviešu un Rotas koris Konektikatā, solisti, teicēji, ērģeles. Diriģents — Andrejs Jansons.

28. janvārī, 1978. g., pl. 8 vak. Town Hall, čelliste Linda Alļe no Filadelfijas, ASV

20. aprīlī, 1978. g., pl. 8 vak. Town Hall, Rasma Lielmane, vijole.

1978. GADĀ

14. janvārī komp. Imanta Saksa JUBILEJAS KONCERTS.

ŠELBURNA

24. septembrī pl. 7.30 vak. Leģiona lielajā zālē Latviešu lauksaimniecības b-ba rīko pļaujas svētkus. Svētbrīdis. Vīru koŗa Viesturs koncerts. Deja — spēlēs Runči. Loterija un atspirdzinājumi. Vakariņas.

5. novembrī Šelburnā Leģionā zālē DV Druvas nod. rīko Varoņu piemiņu un nodaļas 15 gadu darbības atceri.

KIČENERA — VOTERLŪ

17. septembrī pl. 6 vak., Slovēņu zālē, Mill St., Breslau, Kičeneras—Voterlū DV nod. 25. g. darbības atceres sarīkojums ar prezidenta K. Ulmaņa 100 g. jubilejas atceri. Programmā DV vīru koris Kanadā. Saviesīgs vakars, Hamiltonas Runči.

Meklēju personu, kas varētu

uzskatīt 2½ g.v. bērnu

ceturtdienās un piektdienās no pl. 9—5 pēcp., sākot ar 15. sept. Zvanīt 485-2496.

Kapu svētkos Jorkas kapsētā dievlūdzēju simti noklausās Toronto Sv. Jāņa draudzes mācītāja Ivara Gaides svētrunu.
Foto: J. Liģers

2000 dievlūdzēju Toronto Kapu svētkos

Saulaina un vēsa bija 11. septembŗa svētdiena pretstatā agrākajos gados aizvadītajām Kapu svētku dienām, kas pa lielākai daļai aizritēja vasaras svelmē. Varbūt arī tas bija par iemeslu lielajam šā gada Kapu svētku apmeklētāju skaitam, kas jau stundu iepriekš saradās kapsētā, noliekot ziedus uz savu ģimenes piederīgo un radu kapu kopiņām, īsā laikā piepildot visas Jorkas kapsētas asfaltēto ceļu malas automašīnām.

Kapu svētku dievkalpojumu ievadīja dziesmas vārdi: „Arvien vēl ziedon's savas puķes bērs, pār trūdiem kapsētā . . ." Ievada liturģiju teica Sv. Andreja draudzes mācītājs J. Cālītis, svētrunu Sv. Jāņa draudzes mācītājs I. Gaide, bet lūgšanu Toronto Austrumu draudzes mācītājs A. Briedis. Dievkalpojuma nobeiguma daļu — svētīšanu izdarīja archibīskaps A. Lūsis. Dievkalpojumu ar divām dziesmām kupliņāja J. Baruša vadītais dziesmu ansamblis, diriģejot Vizmai Maksiņai: Jāzepa Vītola — Ļaujat man un Ādama Ores — Slaukat asaras.

Kā parasti, Kapu svētkos lielākā daļa dievlūdzēju bija vecākās paaudzes pārstāvji, kas dievkalpojumu noklausījās savos līdzņemtajos dārza krēslos, pārējiem stāvot kājās. Taču klausītāju rindās varēja redzēt arī jauniešus. Pēc dievkalpojuma mācītāji iesvētīja kapu plāksnes un piemineklus, kopā 25 aizgājējiem.

Māc. I. Gaide iesvētīja: Jūlijam un Paulīnei Ausekļiem, Eduardam Bukam, Marijai Bērziņai, Miķelim Bergholcam, Irēnei Brokai, Minnai Ķiesnerei, Dr. Jēkabam Nagliņam, Aleksandram Rožkalnam, Mildai Ozoliņai.

Māc. A. Briedis: iesvētīja: Bertai un Jānim Brožem, Arvīdam Cāzeram, Ievai Endelmanei, Krišam Niedrem, Zelmai Pulverei, Jānim Vanagam, Ludvigam Vīkam, Ludmillai Kurcigai.

Māc. J. Cālītis iesvētīja: Voldemāram Rasam, Arvēdam Mednim, Emīlam Pēterim Veisam un Astrīdai Veisai, Aleksandram Upatniekam, Edgaram Ozoliņam, Jānim un Lūcijai Jomai.

Prāv. B. Kokins iesvētīja: Jurim un Staņislavam Rubulim un Jānim Rapšam. **J. L.**

Latviešu salidojums Tobago salā

LIDOJUMAM JĀPIETEICAS LĪDZ 31. OKTOBRIM

Tropu paradīze Tobago sala Rietumindijā ir vienīgā vieta rietumu pasaulē, kuŗai vairāk nekā 100 gadu tieši vai netieši bijuši cieši sakari ar seno Kurzemes un Zemgales hercogisti un kur 350 gadus ir saglabājušies latviskie vietu nosaukumi līčiem, galvenajai upei, zemes ragiem un fortiem. Pēckaŗa gados tā ir kļuvusi par vietu, kur latviešu jaunieši pavada savus „medus mēnešus" un vecie ļaudis brauc atpūtā. Trinidadas un Tobago valdība un iedzīvotāji labi zina latviešu tautas likteņus un ir latviešiem draudzīgi. Piemiņas plāksnes vēsturiskās vietās atgādina seno kurzemnieku gaitas.

Latviešu salidojumi Tobago salā katru otru gadu jau izvērtušies par tradiciju. 1978. gada vasarā notiks 3. un visplašākais latviešu salidojums Trinidadas un Tobago valdības konsultanta prof. Dr. Edgara Andersona vadībā. Bij. tieslietu ministrs Basils Pitas vadīs vietējo programmu un koordinācijas darbu, piedaloties arī Trinidadas un Tobago tūrisma pārvaldes direktoram Donaldam Beinam.

Braucēji būs sadalīti triju un divu nedēļu ceļojumu grupās. Trīs nedēļu grupa atstās Ņujorku 1978. gada 8. jūnijā un vispirms dosies uz Venecuēlu, kur apmetīsies Maiketo pieokeana kūrvietā, no kurienes dosies uz Venecuēlas džungļu centru Kaimainu, kur apskatīs Kaimainas lagūnu, Salto de Hacha septiņus ūdenskritumus un pasaules augstāko Salto Angel ūdenskritumu, kas ar 3212 pēdu kritumu ir 15 reizes augstāks par Niagaras ūdenskritumu. Paredzama arī sastapšanās ar tur dzīvojošo latviešu džungļu pētnieku Aleksandru Laimi. 10. jūnijā grupa izlidos uz valsts galvaspilsētu Karakasu, kur iepazīsies ar skaisto pilsētu un tās apkārtni un 11. jūnijā piedalīsies Venecuēlas latviešu saimes organizētajās pusdienās, dievkalpojumā un kultūras pēcpusdienā. 13. jūnijā grupa dosies uz Merīdu Andu kalnos, kur sastapsies ar turienes latviešiem un apskatīs skaisto spāņu koloniālā stila pilsētu, kā arī dosies pa pasaules garāko gaisa dzelzceļu (49 jūdzes vai 78,5 km) uz sniega klātām Andu virsotnēm. 14. jūnijā grupa caur Maiketiju izlidos uz Trinidadu un Tobago galvaspilsētu Port of Spain.

14. jūnijā no Ņujorkas un Miami uz Port of Spain izlidos 2 nedēļu brauciena grupas un tur ieradīsies arī atsevišķa Dienvidamerikas latviešu grupa. Visas četras grupas apvienosies Trinidadas Hiltona viesnīcā, kur tās sagaidīs valdības, televīzijas, preses un radio pārstāvji. Grupas iepazīsies ar Trinidadas galvaspilsētu un tās apkārtni, fortiem, mūzejiem, ka-

(Turpinājums 11. lp.)

Kapu svētkos Jorkas latviešu kapos Toronto piedalijās ap 2000 dievlūdzēju. Labajā pusē: archibīskaps A. Lūsis, mācītāji I. Gaide, J. Cālītis un A. Briedis. Pa kreisi Vizma Maksiņa diriģē dziesmu ansamblī.
Foto: J. Liģers

Latviešu salidojums . . .

(Turpinājums no 10. lp.)

tedrālēm, mošejām un hindu templiem, un, kas vēlēsies, arī ar pazīstamo putnu rezervātu.

17. jūnijā visas četras grupas dosies uz Tobago, kur apmetīsies seno kurzemnieku teritorijā skaistās luksa viesnīcās — Radisson Crown pie Kuršu patvēruma ostas (tagad Store Bay), Mount Ērvina pie Mazā Kurzemes līča un Turtle Beach (Bruņurupuču piekrastes) pie Lielā Kurzemes līča. Galvenā mītne šoreiz būs Radisson Crown viesnīca vissenākajā kurzemnieku apmetnes vietā pie gubernātora Karona (tagad Crown) raga un Bela Vista (vēlāk Milfordas) forta.

Tautieši iepazīsies ar senajām kurzemnieku apmetņu un fortu vietām, bijušo Jēkabpils, tagad Plimatas, pilsētiņu, Tobago tagadējo galvaspilsētu Skārborovu un Karaļa Džordža cietoksni, seno jūras kauju vietām, botānisko dārzu, brīnišķīgu korāļu dārzu un fantastisku tropu zivju rezervātu slavenajā Bukū rifā netālu no Tobago, vienīgo paradīzes putnu rezervātu rietumu pasaulē Mazo Tobago salu, Šarlotvilli Tobago Rivjērā un, kas vēlas, arī Robinsona Kruzo alu, jo Robinsona Kruzo stāstā ir attēlota Tobago sala. Ik dienas notiks peldēšanās arī brīnišķīgajās salas pludmalēs, kas atgādina Rīgas jūrmalu, gan bez priedēm, bet ar palmām.

18. jūnijā notiks liels latviešu dievkalpojums Sv. Dāvida baznīcā netālu no kādreizējās kurzemnieku baznīcas atrašanās vietas. 25. jūnijā turpat notiks visu ticību un tautību jaukts eukumēnisks dievkalpojums māc. Romana Reinfelda un Kenesa Forestera virsvadībā, pēc tam atklās kurzemniekiem veltīto pieminekli Jēkaba forta territorijā, piedaloties Trinidadas un Tobago ministru prezidentam Dr. Erikam Viljemam, vietējās valdības un kultūras darbiniekiem un tautiešiem no 4 kontinentiem un 12 zemēm. Pieminekļa metu izgatavojis Jānis Mintiks, piemineklī būvējis PetriksČu Fūns. Pieminekļa būvei līdzekļus sazieduja lielāks skaits tautiešu. Trinidadas un Tobago valdība pieminekļa būves vajadzībai dāvināja plašā Jēkaba forta territoriju, kur tā iekārtos arī apstādījumus. Pieminekļa atklāšanā piedalīsies arī angļu, franču un holandiešu pārstāvji. Pēc atklāšanas notiks valdības rīkots bankets.

Sarīkojuma laikā notiks arī Dr. Edgara Andersona, Dr. Ernesta Foldāta un vairāku citu latviešu un vietējo zinātnieku referāti par dažādiem vēstures un dabas jautājumiem, latviešu rež. Viļa Lapenieka un Venecuēlas latviešu zinātnieku filmu izrādes, Otrā latviešu rakstnieku pēcpusdiena Tobago, piedaloties vairāku zemju latviešu rakstniekiem un literatūras zinātniekiem, vēstures skates viesnīcās un vietējā vēstures mūzejā, latviešu un vietējo mākslinieku darbu skates, vairāki turienes un latviešu mākslinieku koncerti, Venecuēlas latviešu jauniešu tautisko deju priekšnesumi un interesentiem arī Tobago folkloras teātŗa izrāde. Notiks arī Jāņu vakara sarīkojums un vairāku organizāciju slēgti sarīkojumi, balles un naktsklubu apmeklēšana. Ekskursanti iepazīsies ar vietējo iedzīvotāju tērauda mucu orķestru priekšnesumiem, kalipso dziesmām un limbo dejām. Daudz laika atstāts atpūtai un izbraukumiem mazās grupiņās pēc paša patikas.

Kaut arī cenas strauji ceļas, Trinidadas un Tobago brauciena izmaksu, ieskaitot lidojumu starp Ziemeļameriku un Trinidadu, vietējos lidojumus un braucienus, viesnīcu istabas un uzturu, varēs noturēt sākotnēji plānotajās 650 — 750 dol. robežās (no Miami lidojošiem 34 dol. lētāk). Turpmāk nekad par tik zemu summu, 1000 dol. vai zem tās, vairs nebūs iespējams rīkot salidojumus. Venecuēlas posma papildus izmaksa vēl nav zināma, bet arī tā būs krietni lētāka nekā regulārās ekskursijas cenas. Tā kā vietu skaits uz Venecuēlu ir ierobežots, lidojumā varēs piedalīties ātrāk pieteikušies. Ceļotāju sarakstus slēdz 31. oktobrī.

Braucienā jau pieteikušies vairāki desmiti tautiešu no Austrālijas, Jaunzēlandes, ASV, Kanadas, Venecuēlas, Brazilijas, Argentīnas, Zviedrijas, Norvēģijas, Dānijas, Anglijas un Vācijas; lielākā daļa no tiem Tobago bijuši jau vairākkārt. Braucēju vidū būs arī vairāki amerikāņi, vācieši un dienvidamerikāņi. Interesentiem nekavējoties jāpieteicas pie salidojuma galvenā organizētāja prof. Dr. Edgara Andersona — 2571 Booksin Avenue, San Jose, CA 95125, USA (tel. (408) 269-7453 vai (408) 277-2605). Pārokeana lidojumus un lidojumus pāri Amerikas kontinentam uz Ņujorku vai Miami uzņēmies kārtot prof. Dr. Maksmilians Bergs, Educational Travel, P. O. Box 168, Saint Marv's College, Moraga, CA 94575, USA (tel. (415) 376-4411, ext. 217 un (415) 527-0905.

Salidojums sinchronizēts ar lielajiem latviešu dziesmu svētkiem Bostonā, kas sākas 30. jūnijā. Salidojuma dalībnieki atstās Tobago 28. jūnijā. Dienvidamerikāņiem lidojums izmaksās ap 200 dol. lētāk, jo viņiem nebūs jāmēro ceļš starp Ņujorku un Tobago.

E. A.

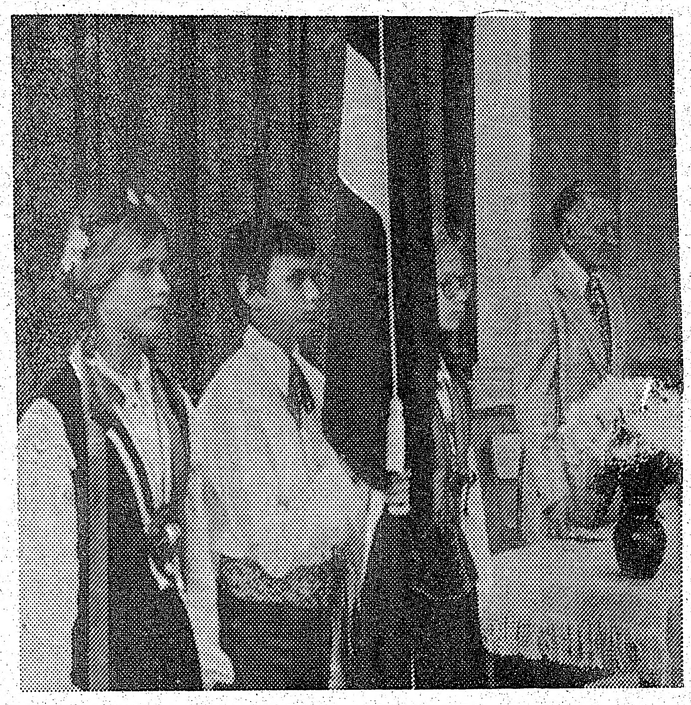

TLB sestdienas skola sāk jauno mācību gadu. Skolas saimi uzrunā pārzinis J. Ozols. Pie skolas karoga Amanda Sebre, Rolands Ezers un Vilma Vītola. Foto: Norberts Sebris

Latvieši policijas palīgspēkos

Metropoles Toronto policijas palīgspēkos nepilnu darba laiku nodarbināti brīvprātīgie policisti, lai aizsargātu publiku. Šīs policijas palīgspēkos jau 21 gadu strādā arī latvietis Leons Ozols līdztekus savam maizes darbam Du Pont of Canadā sabiedrībā.

Laikraksta The Toronto Star līdzstrādniekam Bobam Penningtonam intervijā ar vairākiem citiem brīvprātīgiem. L. Ozols izteicies, ka policijas palīgspēki vairāk nodarbināti publikas aizsardzībai dažādās parādēs, demonstrācijās un citos gadījumos. L. Ozols piedalās arī regulārās policistu kajnieku patruļās, satiksmes regulēšanā un policijas auto mašīnu patruļās no pl. 8 vak., kad automašīnās noteikti jābūt diviem policijas spēkiem. "Sākumā profesionālie policisti uzņāma brīvprātīgos ar aizdomām, jo bija norūpējušies, ka tie varētu ietekmēt viņu algas un sarunas par darba līgumu slēgšanu", atceras Ozols, "bet tagad regulārie policijas spēki mūs pilnīgi atzīst, tāpat arī mums ir publikas atzinība."

Regulārā metropoles policija apmāca brīvprātīgos policijas palīgdienestam un arī nosaka norīkojumus. Brīprātīgo vecums noteikts no 21 — 64 gadiem, auguma izmēri — 5 pēdas un 8 collas, svars ne mazāk kā 150 mārc. vīriešiem un 115 mārc. sievietēm. Uzņemot ņem vērā arī veselības stāvokli un morālisko stāju.

Padomju mākslinieku „invācija" sākusies

Jau agrāk bija ziņas, ka rudenī sagaidāma paplašināta padomju mākslinieku „invāzija" ASV un Kanadā. Nenogaidot rudens iesākšanos, jau tagad kļuvis zināms, ka apmeklējumi notiks vairākos ASV centros no krasta līdz krastam. 17 cilvēku lielas grupas sastāvā būšot dziedātāji, dejotāji, zinātnieki u.c. Viesošanos organizē Amerikas un Pad. savienības draudzības biedrība. Grupa izteikusi vēlēšanos dot programmu arī latviešiem, ja tie nokārtotu telpu jautājumu. Pēc pašreizējām ziņām Sanfrancisko telpas sagādājuši režisors Laimonis Siliņš un gleznotājs Staprāns, bet Čikagā dzejnieks Valdis Krāslavietis.

V. I.

Latvijas buru lidotāja 70 gadi

To sabiedrisko darbinieku vidū, kam šogad aprit 70 mūža gadi, pieminams arī Alfrēds Kiršteins, mūsu buru lidošanas propagandists. Viņš dzimis 1907. g. 26. augustā Grenču Lielausos, Tukuma apr. 1936. g., pēc diplomdarba aizstāvēšanas tiesību filozofijā, Latvijas universitātē ieguvis tiesību zinātņu maģistra gradu. Studiju laikā kopā ar inž. Apolonu Panteljeņu, kas tagad dzīvo Britu Kolumbijā, viņš sāka buru lidošanas izveidošanu Latvijā, kļūdams par šī sporta pionieri. Vēlāk pie aizsargu aviācijas noorganizēja rosīgu buru lidotāju daļu. Pēc kara aviācijas skolas beigšanas A. Kiršteinu iedalīja izlūku eskadriļā. Būdams tiesībnieks, viņš strādāja par izmeklēšanas tiesnesi Liepājā, vēlāk Rīgā. 1944. g. piedalījās cīņās pret sarkanarmijas iebrukumu Zemgalē. Pēc gūsta Vācijā strādāja milit. pārvaldē angļu okupācijas joslā Šlēzvigā. Ir korporācijas Lettgallia filistrs, bijis korporāciju kopas Luivillē (Kentakijā) seniors. Pazīstams arī kā lektors nacionālos jautājumos. Gaviļnieka īpaša interese — baltu tautu aizvēsture un senvēsture. Vēl daudz rosīgus gadus, veltītus mūsu tautas kopībai!

K. Krauja

SV. KATRĪNAS

DV Sv. Katrīnu nodaļas vanadžu kopa augusta beigās rīkoja savus gadskārtējos dārza svētkus Martas Dālbergas mājas dārzā. Viesus uzrunāja kopas priekšniece Milda Vītola. Kanadas Daugavas vanadžu priekšniece Ilga Breikša stāstīja par savu piedalīšanos CV sēdē un dziesmu svētkos Anglijā. Jautrajā uzvedumā "Māra Pupziede" tēloja Ilze Dreifelde un Emma Krūmiņa — Interesants bija E. Konrades stāstījums par dziesmu dienām Garezerā.

Z.

Atbalstīsim baltiešu zinātnieku darbu!

aabs (Baltijas studiju apvienība) sestās konferences rīcības komiteja rīko

aabs balli

piektdien, 14. oktobrī

Harbour Castle Hotel New Conference Centre
Frontenac Ballroom, Toronto.

Bārs atvērts 19.00, vakariņas 19.45

Spēlēs Matt Lebar orķestris

Ieeja $20.00 no personas. Biļetes un galdiņi rezervējami pie Valdas Zobenas (416) 922-4991 vai Zaigas Kalniņas (416) 431-1761. **Viss atlikums par labu aabs darbam.**

Toronti latviešu skolas audzēkņu skaits tik liels, ka mācību sākuma aktā visiem nepietika vietas. Mazākie bērni omulīgi jutās arī uz grīdas. Foto: Norberts Sebris

Memorands uz 40...

(Turpinājums no 9. lp.)

bas komiteja ar priekšsēdi Edvīnu Kalviņu, latvieši šinī lielajā sarīkojumā nebūtu pārstāvēti. I. Purva ierosināja paviljona rīcības komitejai un tās priekšsēdim izteikt pateicību. Rīgas paviljona organizēšanai jau laikus sasaucami pārstāvji no visām Toronto latviešu organizācijām, jo citādi mēs zaudēsim svarīgu propagandas līdzekli". Rīgas paviljonā šogad apgrozījušies tūkstošiem kanadiešu un citu tautu piederīgie, bet ļoti maz uzzinājuši par Latviju, jo nav bijuši attiecīgu informātīvu materiālu, kā piem. igauņiem un lietuviešiem. Nepieciešamas īpašas brošūras, kas apmeklētājus informētu. Nākošā LNAK valdes sēdē nolēma lūgt piedalīties arī Edvīnu Kalviņu, lai jau pārrunātu Rīgas paviljona sarīkojumu nākošgada Karavānā.

Politiskās informācijas nozares vadītājs Dr. L. Lukss veicis lielu darbu, jo šinīs dienās beidzis sastādīt LNAK memorandu par Eiropas drošības un sadarbības konferences beigu akta pārkāpumiem, apsūdzot Pad. savienību. Memorands ietver 40 liela formāta lappuses, brošētas kopējā sējumā, ar Brīvības pieminekļa attēlu uz vāka. Tur atrodas ar zvērestu notāriāli apliecinātas autentiskas ziņas un fakti par kustības brīvības ierobežošanu okupētajā Latvijā, cilvēka tiesību pārkāpumiem, dārgajām padomju muitas likmēm un citām nodevām palīdzības sainīšu sūtījumiem uz Latviju, sarakstes un atbildes ar padomju pārstāvniecībām un Kanadas parlamentāriešiem. LNAK valde izteica Dr. L. Luksam pateicību par rūpīgi sagatavoto memorandu, kas izgatavots 1500 eksemplāros. Viņš arī nolasīja trāpīgu atbildes vēstuli, sakarā ar padomju sūtņa Igora Lubanova rakstu Ottava Journal, kurā tas aizkaroši vērsies pret Baltijas valstīm un izplatījis nepatiesu informāciju.

Kā jau agrāk ziņots, 17. un 18. septembrī DV namā Toronto notiks politisko darbinieku seminārs, sākums abās dienās pl. 10 no rīta. Seminārā pārrunās pašreizējo stāvokli Latvijā; Baltijas valstu problēmas starptautiskā plāksnē, padomju varas darbību emigrācijā un kas mums pašreiz būtu darāms cīņā par latviešu tautas tiesībām savā zemē. Pēc darba grupu pārrunām to vadītāju ziņojumi kopsēdē un Belgradas akcijas darba plāna summējums.

Pēc līdzšinējā LNAK sporta nozares vadītāja atteikšanās par nozares vadītāju apstiprināja Arnoldu Tīcmani.

Sēdē bez jau minētiem runātājiem piedalījās vēl valdes locekļi A. Joma, valdes loc. un jaunatnes nozares vadītājs Imants Purvs, K. Tannis, I. Alksnis, Dr. A. Vanags, Ināra Leimane, revīzijas komisijas locekļi J. Grodnis un Ž. Bukovskis, palīdzības nozares vadītājs K. Priedītis un saimn. noz. vad. A. Rāviņš, bet nebija varējuši ierasties valdes locekļi G. Sukse un V. Miklašēvics, jun.

Nākošā valdes sēde sestdien, 15. oktobrī, pl. 10 no rīta.

K. S.

Dziesmu svētkus iesāk jaunie! Tā tas bija arī Eiropas latviešu dziesmu svētkos. Attēlā — jaunie vijolnieki, dziedātāji, klavierņieki jauno mākslinieku koncertā. No kreisās: Ēriks Kancāns, Laima Ozola, Andris un Lia Heisteri, Pēteris Kancāns, Līga Puķīte, Egons Liepa, Lilija Zobena un Leslijs Īsts. Foto: H. Blezūrs

Toronto latviešu skolas atsāk mācību gadu

Toronto Latviešu tautas augstskolas ģimnazija sāka mācību gadu Latviešu namā 9. septembrī ar aktu, kuŗā svētbrīdi vadīja māc. J. Cālītis; ģimnazijas inspektors O. Sils uzrunāja skolas saimi un iepazīstināja ar skolotājiem; tautas augstskolas vadītājs Ā. Sudmalis pasniedza 4. klases skolēniem skolas abitūrientu žetonus. A. Legzdiņš izrādīja krāsu skaņu filmu par ģimnazijas darbību.

Pirmajā skolas dienā bija ieradušies 121 audzēknis, mācības sākot 1. klasē bija 29 audzēkņi, 2. klasē — 30, 3. klasē — 26 un 4. klasē — 28. Sagatavošanas klasē bija 8 skolēni, tie ir audzēkņi, kas dažādu apstākļu dēl nav beiguši latviešu pamatskolu. Ģimnazijā darbojas 18 skolotāji un divi papildskolotāji, pirmo gadu ģimnasijā sākusi strādāt skolotāja I. Grodne. — Skolas ekskursiju 18. septembrī vadīs skolotājs H. Mikelsons, no 4. klases Jānis Galējs. Šogad ģimnazijai paredzētas šādas sanāksmes: Pirmās klases vecāku sanāksme 28. septembrī pl. 8 vak., 5 oktobrī, pl. 8 vak. ģimnazijas vecāku padomes sēde un 26. oktobrī, pl. 8 vak. vecāku gadasapulce. Gimnazijas slēgtais eglītes vakars 16. decembrī, pl. 7 vak., Draudzīgā aicinājuma ieskaņas vakars 28. janvārī, pl. 6 vak., bet 29. janvārī, pl. 5 pēcp. ģimnazijas Draudzīgā aicinājuma sarīkojums ar teātra izrādi — V. Richtera komēdiju Nebēdnieki režisora H. Miķelsona vadībā. 2. aprīlī audzekņu vakars 23. maijā ģimnazijas 22. izlaiduma akts un 25. mācību gada nobeigums. Visas sanāksmes un sarīkojumi notiks Latviešu namā. Bez tam ģimnazijas audzēkņi organizēti piedalīsies 18. novembŗa svinīgajā aktā.

Latviešu biedrības sestdienas skolā jaunais mācību gads sākās 10. septembrī ar aktu. Pēc māc. I. Gaides vadīta svētbrīža skolas pārzinis J. Ozols sveica skolas saimi un izteica atzinību par skolēnu piedalīšanos 3. Lielā latviešu skautu un gaidu nometnē, aicinot neaizmirst darba tikumu par svētību un godu tēvu zemei, kā arī nodeva sveicienus no LNAK izglītības nozares vadītāja J. Mežaka. Latviešu biedrības sveicienus nodeva pārstāvis skolā V. Pakalns. Sestdienas skola sāka mācību gadu ar 179 audzēkņiem pirmajā dienā, bet šis skaits varētu pieaugt līdz 191. Iepriekšējā mācību gadā sestdienas skolā bija 216 audzēkņu. Skolēnu kopskaits ir nedaudz pamazinājies, bet pēc skolas pārzina paskaidrojuma šāda skolēnu skaita samazināšanās tendence notiek jau pēdējos piecus gadus un vērojama arī Kanadas skolās.

Bērnu dārzā, kur uzņem jau no 4 gadu vecuma, pirmajā dienā bija — 12, pirmskolas klasē 15, speciālajā t. i. latviešu valodas nepratēju klasē 4 skolēni. Skolā darbojās 17 skolotāji un divi palīgskolotāji. No jauna atsāka darbu skolotāji: Raimonds Brencis un Sarma Zubāne. Skolas darbvede ir Skaidrīte Brence, bibliotēkāre Astra Roze. —ls—

LNJAK kongress Toronto

LNJAK 23. kongress risinās 23. un 24. septembrī Toronto, Lord Simcoe viesnīcā. Kongresu ievadīs 23. septembrī pl. 9 vak. ar iepazīšanās vakaru. Deja pie skaņu lenšu mūzikas. Sestdien, 24. septembrī, pl. 10.30 no rīta kongresa atklāšana un LNJAK pilnsapulce. Pl. 3 pēcpusdienā Pēteris Graube no Grand Rapidiem referēs par tematu: Latvietība — jauns viedoklis. Par Belgradas konferenci informēs LNAK pārstāvis, pēc tam paneldiskusijas par sieviešu emancipāciju, ko vadīs Sandra Klevere, piedaloties vairākiem dalībniekiem. Sapulces turpinājumā LNJAK valdes vēlēšanas. Pl. 8.30 vak. formāla balle ar Hamiltonas Runču mūziku. Pēc kongresa svētdien, 25. septembrī, paredzēta piedalīšanās ukrainu rīkotās protesta demonstrācijās sakarā ar Belgrades konferenci. Demonstrācija sākums pl. 3 pēcp. Toronto pilsētas valdes laukumā. Pēc LNJAK valdes priekšsēdes Maijas Barušas atteikšanās LNJAK pašreiz vada Pauls Miniats.

Laikraksta

LATVIJA

AMERIKĀ

atsevišķus numurus

var pirkt Toronto

latviešu veikalos un

DV grāmatnīcā

491 College St.

kā arī spiestuvē

2. LATVIEŠU JAUNATNES DZIESMU SVĒTKI

no 1977. gada 7. līdz 10. oktobrim, Ročesterā.

Ieejas karšu pasūtinājums

Piektdien, 7. oktobrī	20.00	TORONTO LATVIEŠU ĢIMNAZIJAS DRĀMATISKĀ PULCIŅA TEATŖA IZRĀDE. V. RICHTERA—PĪLĒNS	6.00 4.00 3.00
Sestdien, 8. oktobrī	10.00	JAUNO MĀKSLINIEKU TĒLOTĀJAS un LIETISKĀS MĀKSLAS IZSTĀDES atklāšana American hotelī	
	17.00	TAUTAS DEJU UZVEDUMS	6.00 4.00 *3.00
	21.00	SVĒTKU BALLE	6.00
		Pret samaksu dabūjamas arī vakariņas.	
Svētdien, 9. oktobrī	11.00	DIEVKALPOJUMS Cutler Union	
	13.30	JAUNDARBU KONCERTS	6.00 4.00 *3.00
	17.00	KOPKOŖA KONCERTS	6.00 4.00 *3.00
	20.30	BALLE AR VAKARIŅĀM	8.00
		Brīva visiem svētku programmas izpildītājiem.	
Pirmdien, 10. oktobrī	8.00	ALJA un LNJAK BROKASTIS	5.00
	9.00	JAUNO RAKSTNIEKU RĪTS	par visu
	10:00	POLĪTISKAIS PANELIS	
	12:00	ATVADAS	

* Bērniem zem 16 gadiem.

Ieeja $3.00 bērniem un svētku programmas izpildītājiem jebkuŗā vietā, visos sarīkojumos, kuŗos viņi nepiedalās. Svētku balle sestdien $6. Istabas par pazeminātu cenu Americana, Holliday Inn, One Eleven viesnīcā var pasūtināt ar katīti, ko rīcības komiteja izsūtīs pēc pieprasījuma. Čeks rakstāms uz Latvian Youth Song and Dance Festival of Rochester, N.Y. Pasūtinājumi nosūtāmi:

MRS. RITA CUBĪNS, 3731 CLOVER STREET, HENRIETTA, N.Y. 14467

Pēc 15. sept. rīcības komiteja ieejas kartes vairs neizsūtīs. Pasūtinātāji ieejas kartes varēs saņemt informācijas birojā.

ELJA 24. kongress Anglijā

Šī gada Eiropas latviešu jaunatnes apvienības (ELJA) kongress risinājās no 3. — 8. augustam Kenterberijā, Anglijā. Kongresā bija ap 150 dalībnieku, to starpā arī jaunieši no ASV, Kanadas un Austrālijas. Oficiālā kongresa atklāšana notika 4. augusta rītā ar referātiem par etniskām minoritātēm Rietumeiropā. Referēja A. Reinhards (Šveice) un A. Grasis (Vācija). Tematus padziļināja paneldiskusijās, kurās pārrunāja minoritāšu perspektīvas vispār, speciāli iztirzājot latviešu nākotnes izredzes Rietumeiropā.

Pirmās dienas programmu nobeidza ar P. Kļaviņa referātu — Neizmantotās iespējas mūsu katastrofālajā stāvoklī un filmu par soda nometnēm Rīgā.

Nākošās dienas temati bija veltīti baznīcas stāvoklim Pad. savienībā, okupētajā Latvijā un trimdā. Referēja J. Sapiets (Anglija), R. Mužiks (Anglija), E. E. Rozītis (Vācija), P. Kļaviņš (Vācija). Vakarā varēja skatīt Rīgas filmu — Mans draugs nenopietns cilvēks. 6. augustā natika ELJA biedru sapulce, kas ilga visu dienu, un kongresa balle.. Sapulces svarīgākie lēmumi bija biedru maksas paaugstināšana uz 20 vācu markām gadā un prasība 4. VL JK rīkot tūliņ pēc Bostonas dziesmu svētkiem. Vēl pieņēma rindu lēmumu un rezolūciju, kas attiecās uz ELJA iekšējo darbību un trimdas sabiedrību Eiropā. Arī tupmāk ELJA vadīs jaunieši no Vācijas. Tā no 6 valdes locekļiem 4 nāk no Vācijas, bet pārējie divi no Anglijas.

Jaunajā valdē ievēlēti: priekšsēdis — Ģirts Zēgners (Annaberger Str. 400, — 5300 Bonn, Bad Godesberg, Vācija), vicepriekšs., kasiere, sekr. — Liene Kļaviņa (Bonna, Vācija),biedrzine un ELJA Informācija ekspedītore — Velga Zaļkalne (Bonna, Vācija), sakarnieks ar 4. VLJK rīcības komiteju — Kārlis Kangeris (Minstere, Vācija), sakarniece ar PBLA izglītības padomi — Dzintra Grīnberga (Bredforda, Anglija), sakarnieks ar Vasaras kursu rīcības komiteju Anglijā — Arnolds Dāle (Īlenda, Anglija). ELJA Informācija redakcija atkal pāriet uz Zviedriju un to vadīs Vilnis Zaļkalns Stokholmā (Körsbärsv. 9/ 0703; 7C, S-11423 Stockholm, Swerige).

Svētdienas rītā, 7. augustā, notika dievkalpojums, kuru vadīja E. E. Rozītis un G. Abakuks (Anglija). Kongresa programma beidzās ar četriem referātiem. Jaunais priekšsēdis Ģ. Zēgners referātā ELJA — Quo vadis? iztirzāja ELJA pēdējo gadu darbības pamatprincipus un politisko nostāju, norādot uz darbības vadlīnijām nākotnē. Rita un Pāvils Brūveri (Vācija) referēja par sportistu un studentu dzīvi okupētajā Latvijā. A. Zemītis (Vācija) stāstīja par vasaras kursiem Rīgā, rādot arī diapozitīvus. Referātu papildināja vēl citi, kuri bija piedalījušies „sakaru komitejas" kursos — skaitā septiņi.

Kongresa nobeigums bija pirmdienas rītā ar kongresa kritiku. Kā šķiet, tad dalībnieki apmierināti devās katrs uz savu trimdas mājvietu. K. K.

Uz mūžu no mums šķīrusies

Karlina Pētersons

dzim. Apsītis

dzimusi 1885. gada 30. augustā,

Mirusi 1977. gada 1. septembrī.

Apglabāta 6. septembrī Priekuļu kapsētā, dzimtenē

Viņu visdziļākās sērās piemin

dēli, vedekla un mazmeita Kanadā,
radi un draugi dzimtenē,
radi un paziņas ASV, Austrālijā un Anglijā

†

Zelma Bērziņa

dzimusi 1882. gada 6. martā,

mirusi 1977. gada 3. septembrī

Sv. Andreja ev. lut. latviešu draudzes Toronto
Palīdzības fonds

Vai kongress arī Maskavā?

Vienlaicīgi ar Eiropas latviešu jaunatnes apvienības (ELJA) 24. kongresa gaitas atreferējumu, citā aploksnē redakcijai piesūtītas kongresa laikā ELJA pilnsapulcē pieņemtās rezolūcijas. Tā kā rezolūciju saturs cilvēka veselam saprātam grūti saprotams, radās šaubas, vai nav notikusi ļaunprātīga maldināšana, lai kompromitētu Eiropas jaunatnes apvienību un tās vadošās personas. Rezolūcijas rakstītas uz oficiālās ELJA blankas, bez paraksta, un sūtītas gaisa pasta aploksnē no Bad Godesbergas, Bonnā, ar ELJA priekšsēža Ģirta Zēgnera pasta adreses spiedogu. Ja nav noticis ļaunprātīgs viltojums, jāpieņem, ka sūtītājs bijis Ģ. Zēgners. Šīs rezolūcijas komentējis arī laikraksts Latvija Vācijā, nosaucot to par „pašnāvību", un piebilst: „Tādēļ arī pavisam 'likumsakarīgi' bija EL JAs valdē ievēlēt KSB (jaunā kultūras sakaru biedrība Vācijā — ref.) vicepriekšsēdi (Kārlis Kangers Minsterē — ref.). Jautājums tikai, kuram kungam viņš kalpos?" Vācijas latviešu laikraksts beidzot jautā, vai noiets jau līdz Gorkija ielai? un „Quo vadis, ELJA?" Tālāk iepazīstinām ar šīm rezolūcijām arī Latvija Amerikā lasītājus.

ELJA PILNSAPULCES REZOLŪCIJAS

ELJA 24. pilnsapulce atzinusi Minsteres latviešu ģimnaziju par vienu no vissvarīgākiem latviešu pasākumiem, bet izteiktas šaubas par latviešu valodas un citu latvisko priekšmetu mācību līmeni, kas neapmierina. ELJA 24. pilnsapulce uzaicina visas latviešu organizācijas pievērst lielāku ievērību Minsteres ģimnazijai.

ELJA 24. pilnsapulce noraidījusi kā nepieņemamu Latviešu centrālās padomes 1976. g. oktobŗa sesijā Minsterē pieņemtās rezolūcijas daļu, kuŗā teikts:

„Latviešu centrālā padome atzīst, ka savā darbā LCP un LCK nevar būt nekas kopīgs ar personām vai organizācijām, kuŗas atzīst pašreizējo varu Latvijā, sadarbojas ar to un pauž pašreizējā režīma Latvijā ideoloģiju trimdas saimē. Trimdas laikrakstos un citos preses izdevumos nav vietas tādiem autoriem, kas savos rakstos atklāti atzīst okupācijas varu Latvijā un pauž pašreizējā režīma ideoloģiju. Šādu rakstu un mums svešas un naidīgas ideoloģijas atreferējumu ievietošana trimdas presē, atsaucoties uz preses brīvību, nav nekādi attaisnojama, jo šo rakstu nolūks ir — jaukt trimdas kopību, saskaldīt to un pakalpot mums naidīgai varai un svešai ideoloģijai."

Šī rezolūcijas daļa diskriminē latviešu tautas kopības locekļus, ir vērsta pret preses un domu izmaiņas brīvību, un tādēļ nav savienojama ar demokratijas pamatprincipiem. Šādas, pret savstarpējo toleranci vērstas rezolūcijas veicina šķelšanos trimdas latviešu sabiedrībā, un tādējādi kalpo okupantu interesēm.

ELJA 24. pilnsapulce pieprasa, lai 4. VLJK rīcības komiteja revidētu savu pašreizējo lēmumu rīkot 4. VLJK no 1978. gada 7. līdz 13. augustam Apletonā, Viskonsinas pavalstī, ASV. Pilnsapulces dalībnieki pieprasa, lai 4. VLJK būtu apvienots ar ASV latviešu vispārējiem dziesmu svētkiem nākošgad Bostonā, no 30. jūlija līdz 4. jūlijam un tādēļ vajadzētu notikt no 5. līdz 12. jūlijam, pieņemamā attālumā no Bostonas. Šāda rīcība atbilstu 3. VLJK dalībnieku sapulces lēmumiem un būtu arī izdevīga Austrālijas un Amerikas jauniešiem.

Lai netraucētu ELJA darbību ELJA 24. pilnsapulce uzaicina jauniešus, kuŗi nonāk diskusijās ar Rīgas kultūras komiteju par Rīgas vasaras kursiem un „Padomju Latvijas" semināriem, terminu jautājumā sazināties ar ELJA valdi.

ELJA 24. pilnsapulce nolemj sākot ar nākošo gadu paaugstināt biedru maksu uz 20 vācu markām vai attiecīgi citā valūtā, Anglijā uz 3 mārc. Skolniekiem un veicinātājiem paliek vecā likme.

Sekojošo rezolūciju ELJA 24. pilnsapulce pieņēma zināšanai:

Sakarā ar Olimpiādas notikšanu Maskavā 1980. gadā, ELJA 24. pilnsapulce ieteica valdei padomāt par ELJA kongresa rīkošanu Maskavā. Kongresa galvenā tema varētu būt latviešu tautas fiziskās audzināšanas problēmas.

Skolu durvīm . . .

(Turpinājums no 1. lp.)

vēki, rīkojas patvarīgi. Man ir latvju dainu 1936. gada izdevums profesora P. Šmita sakārtojumā. Man ir arī „piparotie" latvju tautas anekdoti ar visu atslēgu grāmatas vākiem. Un tur mēs varam atrast arī citādus piemērus nekā labo dainu izlasē.

Dažreiz nācies dzirdēt norādījumu, ka arī bībele stāstot par notikumiem un cilvēkiem, kuŗu rīcību par tikumisku nevarot uzskatīt. Bet bībele tēlo cilvēka dzīvi nesaudzīgā atklātībā — un mēs to negribam un nemēģinām noslēpt. Mērķis paliek pozitīvs, proti — vest cilvēkus pie Dieva, mācīt Dieva likumus un Dieva ceļus.

Vai tad to pašu nevarētu darīt, izmantojot tikai tautasdziesmas? — Šim jautājumam varētu atbildēt ar mūsu iemīļotā rakstnieka Jāņa Jaunsudrabiņa vārdiem: Tautasdziesmām nav bībeles spēka, tādēļ Latvijas lielkungi pagaidām tās tautai neliedz, bet bībeli un baznīcu gan. Tomēr Dievs ir liels un mūžīgs. Ja kas atdos mūsu tēvzemi, tad tas būt tikai Viņš."

Ir nenoliedzama patiesība, ka katras, arī tikumiskās audzināšanas pamatos jābūt autoritātes izmaņai. Kristīgā reliģijā tā ir svētuma izmaņa; tai blakus nostājas, kā to māca pazīstamais visparējo reliģiju vēsturnieks Rūdolfs Otto, citi reliģiskie pārdzīvojumi — fascinējoša pievilcība, diženuma izraisītas bailes u. t. t.

Šī svētuma elementa latviešu dainās trūkst, un cik to tur atrodam, tas ir patapināts no kristīgās reliģijas. Dainas tēlo antropomortizētu dievinu, bet tas nav ne svēts, ne fascinējošs, ne tāds, par kuru var teikt: Tev būs Dievu bīties un mīlēt. Dainas dievības tikai tēlo, bet nepaceļ reliģiskās pielūgsmes augstumos, tādēļ dainas nevar aizstāt arī kristīgo morāli un dzīvesziņu, kaut tikumiskie elementi kādreiz ir radniecīgi (godīgums, labestība, darba tikums u. t. t.).

Cik šim autoritātes momentam ir liela nozīme jaunatnes audzināšanā, to mūsu dienās vislabāk saprot komūnistu valstīs, kur Ļeņins un Maocetungs tagad ir pacelti pielūgsmes augstumos. Kādā sarkanās Kīnas skolu žurnālā nesen bijis norādījums: „Ja tu vienu dienu nepētīsi Mao rakstus, ēdiens tev negaršos un tu nevarēsi naktī gulēt. Ja tu divi dienas nepētīsi Mao rakstus, tu jutīsies tā, it kā tavas acis aizklāj blaugznas. Ja tu trīs dienas nepētīsi Mao rakstus, tava saprašana aptumšosies un tu pazaudēsi pareizo virzienu".

Cilvēku bērnībā un jaunībā ir iespējams locīt kā jaunu koku. Uz augšu. Un uz leju. Uz skaidrību. Un uz samaitātību. Tāpēc neatstāsim savus bērnus bez Dieva un bez Kristus. Ar tautisko mantojumu vien viņiem dzīvē nepietiks. Nāks laiks, kad viņi meklēs un prasīs kaut ko vairāk.

IZDODAMA
MĒBELĒTA ISTABA
ar vannas istabu un vārīšanas iespējām, pie Greenwood pazemja stacijas.
Zvanīt vakaros 466-2988.

(46. turpinājums)

Priedulis pieskandināja glāzi un sāka gausi domāt, kā viss tas noticis. Viņš bija latviešu klubā klausījies Juŗa Spoguļa stabuļu ērģelēs, tad pārnācis mājās un licies uz zviļņa. Vēlāk pamodies, attaisījis pudeli un dzēris, tad filma pārtrūkusi. Un nu— pēkšņi Mirdza un Pastalnieks!...

„Kad tu pārnāci?'' Priedulis jautāja Mirdzai, bet viņas vietā pasteidzās atbildēt Pastalnieks:

„Es taču Mirdzu vakar atvedu, tad sākām visi kāpt uz lielā plosta. Vai tu tiešām neko vairs neatceries?"

„Vienu nakti Mirdza mājā nebija," Priedulis atmiņējās muļķīgo izdarīšanos ar viņas kurpēm.

„Es jau tev stāstīju, ka Mirdza bija manā mājā uz svarīgu apspriedi. Vai arī to tu vairs neatceries?'' Pastalnieks brīnījās, nopriecādamies, ka viena diena Priedulim pazudusi pavisam.

„Nudien neatminos, būs kādu laiku jāpārtrauc dzeršana"... Priedulis nopūtās.

19.

Katram mākonim ir sudraba maliņa. Tā arī Mirdzai abas pārgulētās naktis Pastalnieka mājā izlikās kā nebijušas, pēc tam kad Priedulim no mūža bija pazudusi viena diena. Mirdzas pārnākšana viņam bija pilnīgi izslīdējusi no galvas. Agrāk pe pudeles filma nekad nebija pārtrūkusi. Vai savu normu, ko Dievs tam mūžā bija piešķīris, būtu jau nodzēris un nu saņēmis pirmo brīdinājumu?

Priedulim apziņa bija atgriezusies, kad Mirdza ar Pastalnieku rīta agrumā dziedāja pie viņa galda Zilo lakatiņu. Savādi, ka nevarēja atminēties, kad būtu sācis ar viņiem kāpt uz lielā plosta. Kad iemīļotā dziesma viņu uzmodināja, pulkstenis bija rādījis tieši seši no rīta, bet nebija vēl labi pa istabu apgrozījies, kad saule jau iespīdēja tanī pašā logā, kur tā līdz šim laidās uz rietu pusi. Vai tad pati māja būtu apgriezusies otrādi? Beidzot Priedulis attapās, ka pulkstenis taču rāda seši divreiz dienā!

Priedulim gan drusku kremta, ka Mirdza naktī nav bijusi mājā, bet viņa to smagi pārdzīvo. To varēja nojaust no visas viņas izturēšanās. Sieva jau pirmajā vakarā pēc atgriešanās bija ķērusies viņam ap kaklu un saukusi par balodīti. Visu laiku viņš tai bija tikai tītars. Arī pats Priedulis sajuta kaulos ieplūstam jaunības sparu, ko veicinājusi klusa greizsirdība uz Pastalnieku, lai gan par Mirdzas uzticību nebija iemesla šaubīties. Greizsirdības uzplūdumā Priedulis trenkāja Mirdzu katru nakti, tā ka sieva beidzot sāka lūgties, lai ļaujot tai gulēt, jo otrā dienā darbā jūtoties sagurusi un izklaidīga. Bieži papīros ieviešoties kļūdas.

Mirdzas mākonim sudraba maliņa kļuva arvien platāka. Brīžiem paspīdēja pat spoža saule. Ja tikai Priedulis nebūtu tik prasīgs. Mirdzas pārvērtību pamanīja arī Pastalnieks. „Tu neesi vesela?" viņš savai sekretārei norūpējies jautāja.

„Sāp galva,'' Mirdza aizbildinājās.

„Tu būsi pārstrādājusies. 'Take it easy'!" Pastalnieks pamācīja.

Mirdza juta, ka Pastalnieks gan bija pret viņu rūpīgs, bet citādi auksts un atturīgs. Tas nepatīkami skāra viņas sievietes pašlepnumu. Nevajadzēja jau nekam sevišķam notikt, bet bija patīkami, ja vīrietis pievērš uzmanību, pat parāda apslēptu iekāri. Ka Pastalnieks bija kārīgs, to Mirdza bija jau novērojusi, tiekoties ar viņu pirmo dienu birojā. Nu viņš sēdēja tai pretī, galda otrā pusē kā lielais ledus kalns. Mirdza pat sāka nožēlot, ka sūdzējusies Pastalniekam par izdzīšanu no mājas, biedējusi, ka paliks pie viņa uz visiem laikiem. Nu Pastalnieks bija tā nobaidīts, ka nelīdzēja pat Mirdzas kleita ar visu dziļo kakla izgriezumu. Liekas, Mirdza tagad varētu viņa priekšā stāvēt pat gluži kaila, arī tad Pastalnieks nebūtu iekārdināms.

„Vai Kollins pie tevis birojā vēl kādu reizi iegriezies?'' ledus kalns jautāja.

„Nē, līdz šim vēl nav bijis. Laikam gaida uz manu apdomāšanos," Mirdza teica.

„Tad domā mierīgi," Pastalnieks strauji atbildēja un, ielicis savā portfelī dažus papīrus, aizsteidzās. Ja Kollins birojā vairs nav parādījies, lai ar intrigām un šantažu izspiestu no Mirdzas latviešu adreses, tas būs izšķīries no Žirbinska atpirkt viņa mājas obligāciju.

Žirbinskis, ieraudzījis Pastalnieku, nepatīkami sarāvās. Laikam vēl nebija aizmirsis, ka bijis vainīgs pie viņa kājas sabeigšanas Lūcijas Vāveres mājā. Nu glumais zutis būs ieradies, lai kaut ko izspiestu.

Pastalnieks arī tādā nolūkā bija ieradies. Viņš iekliboja restorānā kā pēdējais invalids un sūdzējās, ka no šķietami niecīgā pirksta ievainojuma tagad atklājies vēl kas ļaunāks, jo Žirbinskis, gāžoties ar savu krēslu, sabojājis arī kājas nervu, tā nu varot palikt stīva uz visiem laikiem. Viņš sūdzēšot Žirbinski tiesā un pieprasīšot mūža pensiju. Lūcija Vāvere būšot par liecinieci. Arī pakistāniešu ārsts, kas sniedzis slimnīcā pirmo palīdzību, varēšot pie tiesas apliecināt, cik ievainojums bijis bīstams un cik smagas sekas tas varētu radīt. Nu tās tikpat kā redzamas.

„Sūdzies kaut vai savai sievas mātei, no manis tu nedabūsi ne centa,'' Žirbinskis atmeta ar roku un steidzās pie saviem viesiem, it kā Pastalnieks būtu tukšs gaiss. „Es tevi nodošu policijai par izspiešanu," polis vēl draudēja.

Pastalnieks atkal notvēra Žirbinski citā restorāna stūrī: „Lieta nopietna, manu kāju tu esi galīgi sabeidzis," Pastalnieks teica žēlabainā balsī.

„Es saukšu policiju, ja tu nerimsies,'' Žirbinskis draudēja. „Ko tu īsti no manis vēlies?"

„Es gribētu samaksāt savu parādu."

„Vai es tev to prasu, samaksā tikai procentus, es varu gaidīt.''

„Bet morgidžai termiņš izbeidzas."

„Es tev to pagarināšu vēl uz diviem gadiem."

„Latviešu banka manu parādu pārņems, es tanī pašā namā esmu amatvīrs, tā ērtāk, jo mans birojs atrodas turpat,'' Pastalnieks skaidroja.

„Nu tad — Dievs ar tevi!" Žirbinskis atmeta ar roku. „Kad tu atnesīsi bankas čeku?''

„Pēc dažām dienām."

„Labi, tad dod man parakstu, ka necelsi pret mani nekādu prasību par savu muļķīgo kāju."

„Parakstīšu, kad parādu būšu nokārtojis, bet tu apsoli, ka līdz tam laikam morgidžu nepārdosi nevienam citam," Pastalnieks piekodināja.

„Tev ir mans poļa goda vārds," Žirbinskis lepni teica.

(Turpinājums sekos)

Kārlis Dzelzītis

MŪŽĪGĀS MĪKLAS

Tu gribi raudzīt, slēpj ko
zemes krūts,
No kuŗas izlaužas tik
elsu liesmas,
Un zvaigžņu tāles,
bezgalības briesmas,
Pat dairo pasaule, kur nav
vēl būts.

Vairs nevaldzina tevī
putnu dziesmas,
Nedz mīlas brīnums, kas tik
kairs un grūts.
Viss tapis niecīgs — slava,
laime, ciesmas;
Viss mazvērtīgs, kas liekas
cīpās gūts.

Vien mīklas mūžīgās grib
atklāt prāts,
Pat dievību, kas apslēpta
arvienu.
Urdz kāda balss: „Nāc tuvāk,
tuvāk nāc!

Tev jāspēj nojaukt
neredzamo sienu,
No savienošanās kas
šķir vēl mūs.
Lai taptu tas, kas bijis, kas ir
un būs!"

Valdis Mežezers

PENKULES BĒRZI

Maigs glāsmains spīdums
bija tiem,
Kad saule dienu dedza
Un pāri košiem tīrumiem
Un mājām gaismu sedza.
Un, vakarvēja šūpotiem,
Tiem, likās, zaros dziesmas ris
Par dārziem, lejām, pakalniem
Un visu, Dievs ko svētījis.

Kad skolai tuvāk panākas —
Netālu tur no kapsētas —
Ik svētu dienu sasniedzams ,

Balts, liepu ēnots, bērzu josts,
Un lūgšanu un dziesmu posts,
Mūs sauļup sauca dievanams.

Valentīne Hermane

IZTURI!

Trīs gadu desmitiem pāri
Tumšie Daugavas ūdeņi
Nes sevī Latvijas postu un
bēdas.

Trīs gadu desmitiem pāri
Turpina latvju zemnieks
Rūpīgi kopt ne savu,
kolchoza zemi.

Rudeņa bagātā svētība sen jau
Tik vagaru apcirkņus pilda,
Zemkopja alga atmesta
ubaga tarbā.

Noglāsta tulznainā roka
Tēvtēvu zemi čukstot:
„Es esmu, palikšu daļa
no tevis..."

„Manu spēku, šīs zemes svētību
Svešnieku varmākas paņēma,
Dievs, vai lemsi mums
brīvības lēktu?"

Izturi, latvieti! Izturi!
Neizdzēs ticības sveci!
Pārbaudes laiku izturi,
Ticība atnesīs brīvības lēktu!

RELIĢISKĀ DZĪVE

Kopā ar Kristu

DRAUDŽU DIENU IMPRESIJAS

Savus iespaidus Draudžu dienās Saulainē iesāksim ar mācītāja M. Grīvāna vārdiem: „Tauta, kuŗai nav Dieva, iznīks pati no sevis!" Mācītājs stāstīja par komūnisma nežēlīgajām metodēm atņemt mūsu tautai Dieva vārdu, tādā veidā atņemot cilvēkam pēdējo iekšējo spēku un stiprumu dzīvei. Viņš izteica prieku par skaistajiem saules stariem, kas mūs silda no miljoniem jūdžu attāluma debess telpā un Kristus gaismu, ko pār Draudžu dienu dalībniekiem bagātīgi izlēja garīdznieku teiktie dievvārdi, tāpat Kristus gaisma atspīdēja garīgajos semināros, lūgšanās, slavas un pateicības dziesmās visu nedēļu, kas bija lielas svētības pilna. Paies laiks, kamēr to visu varēs aptvert un iegūto paturēt.

Gaŗajos gados Saulaine pārvērtusies līdz nepazīšanai. Agrāk tur bija tikai dažas ēkas mežainā apvidū. Tā tiešām bijusi liela Dieva labestība, likt Toronto Sv. Jāņa draudzei ar tās toreizējo mācītāju un tagadējo archibīskapu A. Lūsi atrast šo jauko, saulaino zemes stūrīti, tālu prom no trokšņainās, modernās lielpilsētas, — skaistajā mežu un upes ielokā. Saulaine kļuvusi par skaistu latviešu un mūsu jaunatnes pulcēšanās vietu ar dievkalpojumiem, bērnu un jauniešu vasaras nometnēm un citām nodarbībām.

Šo rindiņu rakstītāja savā laikā bijusi četros luterāņu draudžu īpašumos, kur ir bērru nometne, skola, brīvdabas baznīca, bet tik liela jaunatnes līdzdarbošanās un sirsnība kā Saulainē bija redzama pirmo reizi. Tas nenozīmē, ka arī citās vietās nenoritētu jauks un Dieva svētīts darbs mūsu tautas nākotnes labā, bet Saulainē valda īpašs saulains gars. Pārsteigums bija redzēt, ka jaunieši ne tikai paši sagatavo priekšnesumus par Kristus dzīvi, bet lasa arī svētos rakstus, vada savu programmu. Bija vērojama kāda aizkustinoša aina: jauna meitene pieglaudusies vecai māmiņai deviņdesmitajos gados kaut ko stāsta un skaidro. Tā tagad ir diezgan reta aina, Amerikā tas nav mōdē— veci cilvēki, kas savu mūžu nodzīvojuši, šķiet nevajadzīgi.

Bija izdevība satikt cilvēkus no daudzām tālām ASV un Kanadas pilsētām, kas visi priecājās, ka šādas Draudžu dienas notiek. Tās dod kā garīgu, tā nacionālu stiprinājumu. Tautieši, kam iespējams katru nedēļas nogali nokļūt Saulainē, to varbūt tā neizjūt kā tie, kas tur var iegrieztie samērā reti.

Saulaines skaistumu savā ielokā iekļauj upe. Neaizmirstams bija gājiens Saulaines apskatei. Tas beidzās, virzoties gar upes krastu uz kritušo karavīru pieminekļa vietu, pa skaisto kalnaino mežu, apkārt nometnei, uz Archibīskapa kalnu, kur paveras neaizmirstams skats uz kalna nogāzi, plašo ieleju mežu ielokā un ziediem piebārstīto pļavu.

Iespaidīgs ir jaunais zvana tornis, kas agrā rītā aicināja kopā dievlūdzējus. Karogi plīvoja augstos mastos, atgādinot Latviju svešajā zemē. Kādreiz domājot par mūsu baznīcu trimdā, bija bažas par to, ka pēc vecās paaudzes garīdznieku aiziešana mūžībā mums nebūs vairs latviešu mācītāju. Tagad varam no sirds priecāties, ka tas tā nebūs, jo jauno, dedzīgo mācītāju skaits kopā ar teoloģijas studentiem turpina augt.

Kristus mūžīgās mīlestības gars gādājis par visu! E. Alka

Kristīgā draudze

Es domāju par vārdiem, kas bija ieurbušies manās smadzenēs: „Es gribu palīdzēt cietējiem cilvēkiem". Kas ir kristīgā draudze? Kristīgā draudze nav mūzejs, kur mēs katrs iekāpjam savā stikla skapī un demonstrējam savu svētumu, Kristīgā draudze ir slimnīca grēciniekiem, un mēs, draudzes locekļi, esam apkalpotāji un kopēji, un mūsu pirmais, galvenais un pēdējais pienākums, ir pievest šos slimniekus lielajam Ārstam dziedināšanai. Tā draudze, kuŗas locekļiem ir šāda apziņa, ir dzīva draudze.

Mēs neesam nekas cits kā kalpotāji slimnīcā, kuŗu uzdevums ir pievest grēciniekus Jēzum glābšanai. Draudze ir slimnīca grēciniekiem. Lielākais cietējs pasaulē ir neatpestīts grēcinieks, cilvēks, kam Jēzus Kristus vēl nav Pestītājs un kas Viņam nepieder kā Kungam. Šādi cilvēki var būt omulīgi, asprātīgi, izneīgi, bet savas dvēseles dziļumos tie ir slimi, nelaimīgi. Jēzus Kristus ir vienīgais Glabējs.

Vecajā derība ir stāsts, kā Dāvids gatavoja visus priekšdarbus slavenā Salamana tempļa būvei. Kad viss zelts un sudrabs, varš un akmeņi bija savesti un saziedoti dievnama celšanai, tad Dāvids lūdza Dievu. Savā lūgšanā viņš teica: „Man ir dārgs mana Dieva nams"...

Vai man ir dārgs mana Dieva nams? Man ir dārgi ne mūri, ne logi, ne stabi, ne soli, tie visi ir labi un vajadzīgi, lai dievkalpojums būtu dievkalpojums. Bet man ir dārgs tas „Dieva nams", kas te pulcējas, kas sēž šajos solos, kas dzied, klausās, kas lūdz savās sirdīs, kad mēs visi kopā lūdzam Dievu.

Man dārga ir draudze. Ja kāds saka, ka viņš mīl Jēzu Kristu, bet nevar mīlēt draudzi, par kuŗu Jēzus pats reiz devās nāvē pie krusta tad ar tādu draudzes locekli nav kaut kas kārtība: „No viņu mīlestības jums tos būs pazīt."

Bībeles pēdējā grāmatā un šīs grāmatas pēdējā nodalā rakstīti zīmīgi vārdi:

„Viņš man saka: neaizzīmogo šīs grāmatas vārdus, jo noliktais laiks ir tuvu." Kas tas par nolikto laiku? „Laundaris lai dara joprojām savus ļaunos darbus, nešķīstais lai joprojām grimst savā nešķīstībā, bet labais cilvēks lai joprojām dara savus labos darbus, un svētais lai joprojām pastāv savā svētumā."

Mēs dzīvojam laikā, kad ļaunums paliek ļaunāks, bet arī labais kļūst vairāk un vairāk redzams. Nav stāvēšanas uz vietas. Ja neejam uz priekšu, mēs ejam atpakaļ. Ja nekāpjam uz augšu, slīdam atpakaļ. Izvēle ir mūsu K. B.

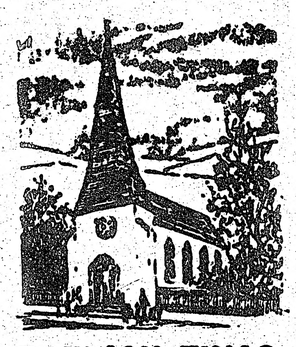

BAZNICU ZIŅAS

TORONTO

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cres., Toronto 21, Ont., tālr. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave.

18. septembrī pl. 11 no rīta dievkalpojums.

25. septembrī pl. 11 no rīta dievkalpojums

Māc: J. Cālītis. Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont., M4G 1V5. Tālr. Toronto. Mājā 8 Rolland Road, 482-5748.

18. septembrī pl. 3 pēcp. dievkalpojums

25. septembrī pl. 11 no rīta dievkalpojums.

Māc. A. Briedis, 44 Mariiyn Cr., Toronto 16, tel. 757-2739. Toronto Austrumu ev. lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Avenue.

18 septembrī pl. 1 pēcp. dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā.

25. septembrī pl. 1.30 pēcp. dievkalpojums Grace United baznīcā Bramptonā.

Baptistu draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 4 pēcp. — Bībeles studijas trešdienās pl. 8 vakarā Walmer Road baptistu dievnamā.

Lūgšanas trešdienas vakaros jūnijā, jūlijā un augustā nenotiks. Atsāks atkal septembrī.

Māc. prāv. Dr. B. Kokins, 100 Sunnyside Ave., tālr. 533-9456 Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā 1021 College Str. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā pl. 1 dienā.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze 18. Victoria Avenue South. Māc. K. Kuskēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G8, tālr. 385-9838.

Māc. K. Kuskēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 7.30 —9.30. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

18. septembrī pl. 10 no rīta dievkalpojums angļu valodā, kopā ar igauņu draudzi. Pl. 11 no rīta draudzes dievkalpojums.

25. septembrī pl. 3.30 pēcp. bērnu dievkalpojums, svētdienas skola un Bībeles klase. Pl. 4 pēcp. draudzes dievkalpojums.

2. oktobrī pl. 4 pēcp. — Pļaujas svētku un draudzes 20 gadu pastāvēšanas atceres dievkalpojums ar dievgaldu. Archibīskaps A. Lūsis u.c. mācītāji, dziesmu lapiņas, koris. Pl. 5 pēcp. draudzes vakars ar grozinjiem.

9. oktobrī pl. 11 no rīta dievkalpojums.

MONTREĀLA

Prāv. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6 P.Q. Tel. 489-3224. Montreālas latviešu ev. lut. Trīsvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā, 4265 Marcil Ave.

OTAVA

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-2966. Otavas latv. ev.-lut Miera draudzes Sv. Pēteŗa lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

Latviešu misijas radio raidījums

„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"

Nepārtraukti 22. gadagājumā

Katru svētdienas rītu no pl. 9 — 9.30

Vilnis 1270 AM

No Niagaras WHLD raidītāja

Vadītājs A. Laksmanis, 106 Dorset Rd. Scarborogh, Ont. Tālrunis 261-4218

PRIEKA VĒSTS

Kristīgs latviešu radio raidījums katru svētdienu pl. 2.45 pēcp no Niagaras WHLD raidītāja

Vilnis 1270 AM

Vadītājs Dāvids Miķelsons 60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont., tālrunis 749-0832

KLAUSAITIES GARIGOS RAIDĪJUMUS

107.7 un TV 29. staciju pl. 11.30 no rīta.

Tuvāka informācija, 700 CLUB, CRN FM radio tel. 889-3126.

„Cilvēks nedzīvo no maizes vien, bet no katra vārda, kas iziet no Dieva mutes". Mateja ev. 4—4.

Klausaities latv. radio raidījumu katru svētdienu pl. 2.45 pēcp. no Niagaras WHLD raidītāja. Vilnis 1270.

†

Otto Vilks

dzimis 1895. gada 25. maijā,

miris 1977. gada 29. augustā

Sv. Andreja ev. lut. latviešu draudzes Toronto Palīdzības fonds

†

Emma Grislis

dzimusi 1890. gada 30. maijā,

mirusi 1977. gada 28. augustā

Sv. Andreja ev. lut. latviešu draudzes Toronto Palīdzības fonds

BROADVIEW WOOLS, ARTS & CRAFTS

Īpašn. Elza Avots

Veikali Toronto:

674 Broadview Ave., pie Danforth, tel. 469-2005
9 Queen St. East, pie Yonge ielas 368-5011

Lielā izvēlē īstas un sintētiskas vilnas dzijas, vietējās un ārzemju; aužamās dzijas, vilnas dzīpari. Materiāli dažādu latvisku rokdarbu sagatavošanai, linu materiāli, diegi, audekli, kaneva visādos rupjumos. Dāvanām dažādi rokdarbi un audumi, atsevišķi tautas tērpu gabali. Padomi rokdarbu jautājumos.

Veikali atvērti:

Pirmd., otrd. un trešd. no 9 rītā — 6 vak.;
ceturtd. un piektd. no 9 rītā — 8 vak;
sestdienās no 9.30 rītā — 4 pēcp.

Skyline Real Estate Ltd.

2100 Dundas St. West,
Toronto M6R 1W9
Tel. 533-8553

NEKUSTAMI ĪPAŠUMI
AUTO UN MĀJU
APDROŠINĀŠANA

Tel. 533-8553 **Ilmārs Jankovskis**

DAŽĀDU ZIEDU MEDUS

dabīgs, nepasterizēts
Ziedputekšņi (Pollen)
Peru pieniņš (Royal Jelly) no
ERGĻU LIGZDAS DRAVĀM
30 Dewson St., Toronto 17. Tālr. 534-0563

Lotus FLOWERS

792 Bathurst St.,
(pie Bloor St.) Toronto
Ont. M5R 3G1
TEL. 533-3884

PUĶES - GRĀMATAS
DAIĻAMATNIECĪBAS IZSTRĀDĀJUMI

Vienalga, kur dzīvojat: Sidnejā, Stokholmā vai Sanfrancisko — rakstiet, telegrafējiet, telefonējiet, un jūsu puķu pasūtinājumu izpildīsim nekavējoties. Māra un Arvīds Tīrums

Iznākusi Krišjāņa Ozoliņa atmiņu grāmata

CELIES AUGŠĀ

Grāmata rakstīta raitā, saistošā valodā, kurā autors, pēc profesijas skolotājs, veltījis sirsnīgas rindas saviem vecākiem, sevišķi mātei, kas aizgājusi pāragrā nāvē, priekšvārdos aicinot: „Mīlējiet, godājiet savas mātes! Un ja arī viņas būtu kapā — viņu dvēseles vēl mūžīgi nebeidz sūtīt jums savu īsto, dziļo svētību!" Autors notēlojis savu ļoti smago pusbāra bērnību, ganu gaitas, vēlāk jaunekļa gadus, grūto izglītības ceļu un beidzot pirmo skolotāja darbu Līvbērzē, ģimenes dzīves nodibināšanu. Latvijai jau pietuvojies Pirmais pasaules karš, pie Daugavas baigi rūc lielgabali. Grāmata sevišķi varēs interesēt mūsu tā laika vecāko paaudzi, bet tikpat labi ar vēlākās audzes. Tai 294 lappušu, un tā iznākusi glītā iesējumā, ar Dainas Skujas illustrācijām, Amber Printers and Publishers Ltd. iespiedumā Toronto. Grāmata maksā tikai $7.50. Dabūjama Daugavas Vanagu grāmatnīcā Toronto.

Eurokomūnisms un . . .

(Turpinājums no 2. lp.)

Čechoslovakijas komūnistu partijas laikraksts Rude Pravo izteicies, ka Kariljo esot izperinājis eurokomūnisma dzeguzēna olu, piemetinot, ka viņš ar savu pretpadomju nostāju ceļot neslavu komūnistu valstīm. Vairums Austrumeiropas komūnistu partiju ir atturīgas savos spriedumos, tikai Neues Deutschland, Austrumāc. oficiālais partijas laikraksts, pārspiedis Novoje Vremja rakstu par Kariljo grāmatu, nekādus komentārus tomēr nepievienojot.

Pagājis jau vairāk nekā gads kopš eurokomūnistu partijas konferences Berlīnē, kad tās dalībnieki pieņēma rezolūciju par atdalīšanos. Kariljo grāmata šo plaisu vēl padziļinājusi. Ideoloģiskajos jautājumos komūnisti nepazīst kompromisa. Šī patiesība pierādījusies pasaules komūnistu 1960. gada konferencē, kurā piedalījās arī Ķīna. Toreizējā ķilda starp Chruščovu un Maocetungu vēl tagad nav izlīdzināta. Liekas, jaunā situācija var radīt vēl dziļāku plaisu nekā Ķīnas atdalīšanās.

Apjukumu komūnistu partijās ir saprotams. Kopš Ķīnas un padomju konflikta tagadējā šķelšanās drīzāk vājinās nekā stiprinās komūnisma kustību. Jaunā plaisa ir jo bīstamāka tāpēc, ka ietekmē visu Austrumeiropu.

Sarkanās Ķīnas parauga nav gandrīz neviena sekotāja, pat ne Āzijā, bet kā būs ar eurokomūnismu? Dienvidslavija bija viena no valstīm, kas asi reaģēja pret Maskavas uzbrukumiem spāņu komūnistiem. Trimdas laikā uzturoties Francijā, Kariljo bija labas attiecsmes ar turienes un rumāņu komūnistiem. Tā eurokomūnisms var kļūt par vadītāju ideoloģiju komūnistu nometnē, un tas ir bīstami Maskavai. **Ls**

LATVIEŠU CEĻOJUMU BIROJS

rīko

GRUPU LIDOJUMU UZ AUSTRĀLIJU

no 16. dec. '77 — 13. janv. '78, sakarā ar

27. Austrālijas Latviešu Kultūras dienām
11. Latviešu skautu Džamboreju un
2. Latviešu rakstnieku kongresu

$ 863.00 W/COAST

Pieprasiet brīvu katalogu

Travel Service
Latvian Vacation Club
12636 S. E. 161 St., Renton, Wash. 98055, U.S.A.
Tel. (206) 255-6082

Pārstāvis Kanadā:

Mr. P. RATNIEKS — DV BOOKSTORE,
491 College St., Toronto, Ont., Canada M6G 1A5.
Tel. (416) 921-7121

Roberta Krūkliša grāmatnīca un izdevniecība GAUJA

P. O. Box 1594 East Lansing, Mich. 48823, U.S.A.

PIEDĀVĀ

KĀRLIS ULMANIS, 4. 9. 1877. — 4. 8. 1977. Tautai un valstij veltīts mūžs. Rakstu krājums. Sakārtojis Ž. Unāms. Prezidenta mūža darba 30 autoru vērtējums. Otrs izdevums.

Ostrā izdevuma priekšvārdā Ž. Unāms starp citu raksta: „Kārlis Ulmanis ir izcilākais latviešu tautas un valsts darbinieks divdesmitajā gadu simtenī. Ar Kārli Ulmani Latvijas valsts cēlās un reizē ar viņu Latvijas nacionālā valsts arī iegrima dzelmju pusnaktī."

Grāmatas cena USA dol. 15.50. Subskrib., pasūtinot līdz 5. sept., jāmaksā tikai dol. 12.50.

NO ANTIKVĀRA

Dziļleja, K. Mans brālītis. Bērnu dienu tēloj.	—.10
Dziesma, Fr. Zvejnieku svētais vakarēdiens	—.15
Dargēvics, A. Rokasgrāmata vesel. kopšanai	—.40
Dzelme, Alfr. Svešumā klīstot. Dzejoļi	—.10
Ezeriņš, J. Noveles	—.15
Erss, Ad. Stāsti (Kalmju Diogens. Kalnieši)	—.10
Erss, Ad. Stāsti. (Telefons. Nevaļa. Dzīvā manta. Atriebība	—.10
Ezeriņš, J. Kādas blusas stāsts (Kaprači Bendes maiss Vecais pulkstenis)	—.10

Samaksu iepriekš lūdzu nesūtīt, jo antikvāra grāmatu krājumi ir ierobežoti.

Sociāldemokrati par . . .

(Turpinājums no 5. lp.)

risinājumam". Slēpjoties aiz jaunā „padomju cilvēka" veidola (skat. jauno konstitūcijas uzmetumu), pārkrievošana pieņems vēl asāku un nesaudzīgāku veidu. Runāt par kaut kādu it kā eksistējošu federāciju Padomju Savienībā vai „sadarbību" ar krieviem, ir neiedomājami naivi. Nekad jau nav izdevīgi plānot kādu „sadarbību" no tik vājām pozicijām kā latviešiem šodien krievu — padomju valsī, bez tam jau neviens mūs uz kādu sadarbošanos uz līdzīgas bazes nav ieaicinājis! Katrs, kas kaut cik iepazinies ar attiecīgo literatūru, bijis Latvijā un sekojis līdz vietējai presei, zina, ka ne „sadarbība", bet kaila pārkrievošana ir vadošo organu mērķis. To nesaskatīt ir sevis apmānīšana. Šī interpretācija nav radusies dažu apmātu krievu pretinieku galvās, bet arī nākusi „tieši no Latvijas", kaut varbūt ne no „patriotiskām" aprindām.

Neviens ne vēlas, ne grib sludināt kādu „rasismu" pret krieviem vai pret kādu citu tautu. Bet neviens arī nevarēs noliegt, ka pašreizējās represīvās un dzīļi nedemokratiskās padomju iekārtas galvenie nesēji ir krievi, ka viņi ir tie, kas aizkavē katra veida brīvāku domu izpausmi Latvijā, cenšas aizkavēt brīvāku domu izmaiņu trimdinieku un Latvijas latviešu starpā. Paļūkojoties vēsturē, mēs redzēsim, ka liberālas vai federātīvas idejas nekad nav bijušas krievu valsts pamatā vai laidušas dziļākas saknes krievu tautā, un tā tas nav arī šodien. Ir groteski iedomāties, ka latviešiem, kuri nekad nav tīkojuši ne pēc Maskavas, ne Pēterpils, bet tikai gribējuši kārtot paši savas lietas savā zemē, tagad no pašu vidus vēlas piešūt rasismu un neiecietību un iestāstīt, ka iekarotāji mums nesīs laimi un pestīšanu!"

Brīvība savu apceri par Jauno Gaitu nobeidz ar šādu rindkopu:

„Kurš no mums gan nevēlētos dzīvot mierā un saticībā, kopt sakarus ar Latviju un priecāties par latviešu kultūras uzplaukumu un panākumiem. Kāpēc gan visur iepīt politiku un konfrontāciju? Bet, diemžēl, no šīs konfrontācijas mēs nevaram izvairīties, lai arī kā to gribētu, ja nevēlamies kļūt par anspiedēju ruporiem un griezt savu roku pie latviešu tautas iznīcināšanas."

Izdaru
māju krāsošanu
Zvanīt Toronto
531-1063 vai 533-3275

Augsim

(Pārnesu

kustības 55 un
bas gadus. Ab
na o ru apvelti
dienas kliņģe
Latviešu ga
vietniece M.
gaidu kustība
tai pasniedza
priekšniece Z.
nometnēm si

Skautu 60
darbības izstā
divās nometn
stādi bija ie
A. Gaujenieks
bija daudz bi
tāju ilgi glab
viņu skautoš
kumenti, noz
c. Vadītāji
Eglājs bija
liecību par
mas kara g
ma kara gū

Bija redz
iekšlietu min
datēts 1920.
atlauju Valt
skautu pulci
stījuši: iek
Bergs, admi
menta direkt
ses un bied
tājs K. Vilde
gen. K. G
vadītāju apl
zīmes no 19
un ārzemju
piešķirti latv
skautu vieni
no Latvijas,
skautu karog

Gaidu izs
jusi vadītāja
palīdzēm G.
pi. Tajā bija
gaidu rokda
laika.

Nometnes
visādu citu
tiem bija ja
jums. Saulei
tā, Dievam
kalpot skaut
Ģedulis un
gaidu vadīt
Inga Grīna,
ta Dimanta
Lidija Pete
mane, Edīt
Sīnola un M

L
L A
A
atsevi
var p
latviešu
DV
491
kā a

LAT
491 Co
I
T E
sarīkoj
klāj
Tel.

Augsim vienoti . .

(Pārnesums no 4. lp.)

kustības 55 un skautu 60 darbības gadus. Abas nometnes viena otru apveltīja arī ar dzimumdienas kliņģeriem. Šajā rītā Latviešu gaidu priekšnieces vietniece M. Vilka saņēma arī gaidu kustības godazīmi, kuru tai pasniedza Latviešu gaidu priekšniece Z. Gaujeniece, abām nometnēm sirsnīgi aplaudējot.

Skautu 60 un gaidu 55 gadu darbības izstādes bija iekārtotas divās nometnes ēkās. Skautu izstādi bija iekārtojuši vadītāji A. Gaujenieks un I. Paupe. Tajā bija daudz bij. skautu un vadītāju ilgi glabatie materiāli par viņu skautošanos laikiem — dokumenti, nozīmes, fotoattēli u. c. Vadītāji A. Liepiņš un G. Eglājs bija saglabājuši daudz liecību par skautu Dzintarzemas kara gūstekņu nometnē. ma kara gūstekņu nometnē.

Bija redzams arī Latvijas iekšlietu ministrijas dokuments, datēts 1920.g. 17. sept. dodot atļauju Valteram Voitam vadīt skautu pulciņus Latvijā. Parakstījuši: iekšlietu ministrs A. Bergs, administratīvā departamenta direktors Kaktiņš un preses un biedrību nodaļas vadītājs K. Vilde. Bija izstādītas arī gen. K. Gopoera parakstītas vadītāju apliecības, skautu nozīmes no 1920. gada Latvijas un ārzemju skautu ordeņi, kas piešķirti latviešu vadītājiem, 2 skautu vienību karogi, izvesti no Latvijas, kā arī Cēdelgemas skautu karogs.

Gaidu izstādi bija iekārtojusi vadītāja L. Klētniece ar palīdzēm G. Paegli un Dz. Paupi. Tajā bija redzami arī daudz gaidu rokdarbi no pašreizējā laika.

Nometnes laikā bija arī daudz visādu citu notikumu, Viens no tiem bija jauno vadītāju solījums. Saulei lēcot 28. aug. rītā, Dievam un Latvijai solījās kalpot skautu vadītāji Guntars Gedulis un Pēteris Lagzdiņš, gaidu vadītājas Andra Grīna, Inga Grīna, Ligita Rozina, Ruta Dimanta, Ilze Šmidchene, Lidija Petersone, Māra Freimane, Edīte Everse, Andra Sīnola un Mudīte Sīpola.

EDM. O.

1977. gada izpārdošana

apmeklējiet mūsu SKATES TELPAS

CHEVROLET - CHEVELLE - CAMARO
OLDSMOBILE - CHEVY II - VEGA

Sazinieties nekavējoties ar mūsu latviešu pārstāvi

HANS PLAUDE Tālr. HO 6-1131

Robertson Motors Ltd.

1555 Danforth Av., Toronto 6.

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS

362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie Chester" pazemja pieturas)

466-1951 vai 466-1502

ZIEDI KATRAI VAJADZĪBAI
LIETIŠĶAS MĀKSLAS IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGAŅA ROTAS

Veikals atvērts ceturtdienu vakaros līdz pl. 8. vakarā.

Māra Gugāns-Lūsis

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM
un P.S.R.S.

Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19¾ märc. netto

LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ

Biroja laiks — pirmd., otrd., ceturtd. un piektdien no pl. 9.00 — 7.00,
sestdienās no pl. 9.00 — 5.00, trešdienās birojs slēgts.

Baltic Exporting Co.

482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.

M6R 2N5 Tālr.: 531-3098.

PAVASARA LE 1-7353

DELIKATEŠU VEIKALS UN KONDITOREJA

361 RONCESVALLES AVE. Īpašnieks St. ČUKULS

BROADVIEW DELIKATEŠU VEIKALS

141 DANFORTH AVE.

Tel.: HO 5-9905 *Ausma Miķelsone*

A. Eglītis - TV RENTALS

161A Roncesvalles Ave., Toronto M6R 2L3

Tel. 537-1401

LATVIJA AMERIKĀ

LAIKRAKSTAM

125 BROADVIEW AVE., Toronto, Ont. M4M 2E9

Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu $25.—
☐ 6 mēnešiem $13.50
☐ 3 mēnešiem $ 6.50

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese .....

Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐

Čekus lūdzam rakstīt uz

LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING LTD. vārda

BĒRZIŅŠ Realty Ltd. Arnolds un Herberts Bērziņš
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI, APDROŠINĀŠANA UN NOTĀRS

228-6950
5385 Yonge St. Suite 20,
(Northtown Shopping Plaza)
Willowdale, Ont.

445-5328
72 Northdale Rd.
Willowdale, Ont.

Sovereign GENERAL INSURANCE COMPANY
LIFE ASSURANCE COMPANY

Laikraksta

LATVIJA

AMERIKĀ

atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcā 491 College St. kā arī spiestuvē

LATVIEŠU NAMS

491 College St., Toronto

IZIRĒ TELPAS

sarīkojumiem - viesībām
kāj viesību galdus

Tel. 922-2931

JAUNAS GRĀMATAS

Jānis Rudzītis — Raksti	$40.00
Ž. Unāms — Kārlis Ulmanis	$15.50
A. Bīlmanis — A History of Latvia	$25.50
Jānis Jaunsudrabiņs 1877 — 1977	$2.00
Vija Spekke — Rāvējs un Mieriņš	$5.00
A. Voitkus — Vēja nestas lapas, rom.	$9.00
U. Ģērmanis — Tālu tālumā, lielā plašumā	$9.00
V. Mobergs — Zaldāts ar salauztu šauteni	$8.00
Alf. Dziļums — Plosti sēklī	$ 7.50
G. Janovskis — Kaijas kliedz vētru, rom.	$ 8.50
A. Michelsons — Gambija, rom.	$ 7.50

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ
491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5.
Tālr. 921-7121
Pasta sūtījumiem jāpieskaita 10%

Izmācis
ANNAS E. OZOLIŅAS
dzejoļu krājums
ATMIŅU ZIEDI
autores izdevumā. Grāmata iesieta greznos audekla vākos. Tajā sakopoti turpat 150 dzejoļu, kuros silti notēlota dzimtenes daba un tēvu sēta, paužot dziļu mīlestību pret mūsu tēvu zemi. Ļoti piemērota dāvana katram gadījumam.
Maksā 5 dolari.
Dabūjama DV grāmatnīcā Toronto

Beaver Valley — slēpēšanas rajonā
PĀRDODAMAS LAUKSAIMNIECIBAS
Zema iemaksa — izdevīga obligācija.

25 AKRI — 6 telpu māja ar elektrību un ūdens apgādi. Septiskais tanks. Apakšzemes un virszemes noliktavas. Labs šķūnis. $49,500. Tūlītējā īpašumā. Tel. (416) 964-7699, vai 653-1818.

100 AKRI — labs šķūnis, maza kabīne. 55 akri kultivēšanas stadijā. 15 akri cietkoku meža, 30 akri ar dārziem, krūmiem un neapstrādātu zemi. $50,000. Tūlītējā īpašumā. Tel. (416) 964-7699, vai 653-1818.

Pīlītes kundzes pārdomas un plāni

TORONTO PRESES BALLEI GATAVOJOTIES

FEĻETONS

Pīlītes kundze pasmaidīja. Savas apaļās, zilās acis aizvērusi, viņa labpatikā nopūtās un ērtāk atzvēlās mīkstajā krēslā. Cik skaisti! Tagad tikai jāplāno — un jāplāno labi. Bet kā tad tur īsti bija?

Apaļā roka pastiepās līdz galdam, kur gulēja Latvija Amerikā. Preses balle. Mākslinieku jampamps. Tieši tā rakstīts — pēdējais laiks atmosfēras un sataisīt ko kultūrālu. Kaut ko tādu, kas dotu iemeslu šūt jaunu, vienreizēju tērpu un parādīties draudzenēm visā spožumā. Lai tad viņām kaut vai sprāgtu acis no pieres ārā! Apnikuši mūžīgie teātri un kori, tu ej no viena uz otru, vienmēr tie paši cilvēki dzied vienas un tās pašas dziesmas, bet teātros — vienmēr pēc izrādes jāiet mājās... Ne tu, cilvēks, vari sevi kārtīgi parādīt, nekā — slavē tik aktierus... Jā, priekš gadiem — preses balles, mākslinieku karnevāli... cita lieta!

Pīlītes kundze iegrima atmiņās kā rožainā putu krējumā un turpināja sarunāties pati ar sevi.

Atceries vareno balli Casa Lomā? — Kā princese iegāju... Biruta jau gan domāja, ka tikai vina ir ķeizariene savā brokāta tērpā, bet lai jau!... Manai kleitai bija šlepe un nevienai citai! Toreiz mēs pratām uzstāties. Kas tagad no jaunajām? Apģērbj lēverus, trīs dienas nesukā matus, tad kratās mežonīgā troksnī... Bet toreiz bija kultūra! Atceries mākslinieku karnevālu, kur tā lielā gulta bija zāles vidū? Un mēs visi valsējām apkārt! Tādā gultā pat es nebiju gulējusi. Jā, kas tie bija par priekiem, varēja vismaz acis pamielot un pasapnot! Un tad atkal toreiz, kad visi gājām par eņģeļiem un velniem: es savā īsākajā naktskreklā biju pats skaistākais eņģelis! Tikai mans Anatolijs apdzērās un palika pie galda gulam, velns kas velns!

Domas par Anatoliju pārtrauca Pīlītes kundzes atmiņu ritumu un viņa kērās pie lietas. Savilkusi pirkstus mazā, paresnā dūrītē, viņa ritmiski sita pa atzveltni un skaitīja skaļā balsī:

"Lai Anatolijs nāk vai nē, lai izput viss, kas pasaulē, vienalga, kā, vienalga, ko, man preses ballē jādejo!"

Tātad Anatolijs. Jāiestāsta viņam, ka kāpsim Gaiziņkalnā (viņš jau man tāds dzimtenes apciemotājs, brauc katru trešo gadu, droši vien pirmā sieva nedod mieru), pēc tam griezīsimies Raibajās dzirnavās, beigās pievienosimies draugiem Pekles pievārtē. Esmu vienmēr teikusi, ka ar savu dzeršanu un manis neievērošanu viņš ellē nonāks. Pirms tam tomēr būs jāizvāc nauda no maka, tad tik daudz to bāru nestutēs, beigās man nebūs jāstutē pats.

Nākošais galvenais: tērps, kleita. Tai nu jābūt sapnim! Jāplāno, kādu. Jāizplāno kaut kas vienreizējs, lai Millija aiz skaudības paliek par teļa asti. Varbūt — gaiši zila zīda ar pieciem volāniem, kā Mārkai Rekai "Bīstamajās sievietēs"? (Tad es arī būšu bīstama sieviete — lai uzmanās visi!) Vai — spilgti sarkanu ar milzīgu izgriezumu un puki aiz auss? (Tad mani noteikti ievēros un Anatolijs būs greizsirdīgs. To veco āzi derētu patracināt.) Vai — kaut ko maigi zaļu, kā Gaiziņkalns lapu laikā, ar dzintara krellēm? (Tad būšu ļoti kultūrāla un latviska.)

Bet tur taču būs trīs balles, trijos stāvos — nu kā tad! Šūšu visas trīs un katrā stāvā, vilkšu citu! Anatolijs gan gribēs nemt līdz pāris pude'es — tās pa kluso ārā un tērpus mazajā koferītī!... Un kas tur ko nepārgērbties — dāmu istaba? Varēs jau ieskriet arī pie Neimaņa kundzes...

Pīlītes kundze laimīgi smaidīja: atkal kas brīnišķīgs, kam gatavoties — Preses balle — rakstu un mākslu jampamps!

Un bīstamā, kaprīnošā un latviskā Pīlītes kundze būs trīs tērpos!

LOLITA

Kungs, 60. g. v., šķirtenis, dzimis svaru zīmē, morāliski augsta standarta, labsirdīgs, romantiķis, labas mūzikas un mākslas cienītājs, MEKLĒ DRAUDZENI vientulības pārvarēšanai. Diskrēcija. Vēstules ar vārdu un telefona nr. adresēt šīs avīzes redakcijai ar norādi: Kungs, šķirtenis.

Ontario

PENSIJAS,

CITI VECUMDIENU IENĀKUMI

UN JŪS.

Gandrīz ikviens šinīs laikos vēlas zināt, kādi viņam būs ienākumi, kad pienāks pensijas laiks. Ontario valdība ir izraudzījusi Karalisko komisiju, kas pētītu visus pensiju un citus vecumdienu ienākumus kā no valdības, tā privātiem avotiem.

Komisija prasa visu ieinteresēto atsevišķo cilvēku un organizāciju domas, paskaidrojumus un informāciju. Iesniegumi komisijai jāizdara ar rakstu, sūtot ar zemāk minēto adresi, laikā līdz 1977. g. 31. decembrim.

Laikā starp 1978. g. februārī un martu komisija Toronto rīkos atklātas pārrunas vietās, kas iepriekš tiks izziņotas.

Aprīlī komisijai būs atklātas pārrunas Hamiltonā, Londonā, Otavā, Sadberijā, Sandarbejā, Timinsā un Vindzorā, vietās, kas iepriekš tiks izziņotas. Ikviens, kas vēlas šinīs pārrunās izteikt savas domas, aicināts to pieteikt komisijai ar rakstu labu laiku pirms pārrunām. Īpaši termini paziņojuma iesniegšanai, pārrunu vieta un laiks tiks izziņots 1978. g. sākumā.

Karaliskās komisijas apraksta kopijas par pensiju stāvokli Ontario ir saņemamas pēc pieprasījuma šādos komisijas birojos: 180 Dundas Street West, 22nd Floor, Toronto, M5G 1Z8, Ontario.
Tel. (416) 598-0413

Marie Corbett, Counsel — Donna J. Haley, Q.C., Chairman

Alfred H. Cordell, C.A. — Donald G. M. Coxe

Terry Meagher — Walter G. Upshall

Commissioners

108 stundas teātrim

(Turpinājums no 3. lp.)

Ugunī bija iestudējuši Baiba Robiņa-Olingera un Pēteris Lazdiņš. Viņi abi tēlojumā prata ielikt pārdzīvojumu. Pārējo kursantu tēlojumi liecināja jau par zināmu briedumu teātŗa mākslā: Blaumaņa lugu izvilkumus tēloja Māra Antēna, Millija Einberga-Valtere un Anna Lāce. Zīverta — „Kāds, kuŗa nava" — Maija Kuze un Aivars Stumbrs, Pēc pēdējā mītiņa (Blaumaņa) fragmentus — Olga Jansone, Georgs Alchimovičs un Aleksandra Geriņa ar Jāni Mintiku. Šo priekšnesumu vakaru iesāka ar Raiņa Uguns un Nakts prologu Julijas Rumbergas lasījumā. Vakaru vadīja Anna Briede, bet jautrajā daļā Edgars Inde nolasīja savu humoresku pantmērā par kursantu piedzīvojumiem pirmo kursu dienās Gaŗezerā.

Pēdējā kursu dienā no Toronto ieradās Teātŗa Apvienības priekšniece Inta Purva un apbalvoja kursu vadītājus un kursantus ar speciāli pagatavotām Paldies lapām grafiskā ietērpā. Irēnai Kalviņai asistējot, viņa pasniedza arī ziedus visiem kursu lektoriem un izteicās: „Plānošanas stadijā šī lieta jau bija pagājušā gadā. Nākotnē ceram ieinteresēt vairāk jauniešu, jo mēs ticam latviešu teātŗa nākotnei. Mums ir jaunatne, tikai tā jāprot piesaistīt. Mēs lūgsim arī mūsu organizācijas atbalstīt šo pasākumu. Teātŗa kursi noder ne tikai skatuvei, bet arī mūsu jaunajiem sabiedriskajiem darbiniekiem, lai izkoptu valodu, nostabilizētu runas stilu un sabiedrisko stāju. Varam būt apmierināti ar pirmo sākumu, tomēr ceram vēl lielākus panākumus nākotnē."

Kursus apskatīt bija ieradies arī Klīvlandes teātŗa kopas vadītājs Arturs Rubenis ar dzīvesbiedri un izteicās: „Liela nozīme kursu norisē ir Māra Ubāna zināšanām un pieredzei, kā arī viņa personībai, kas šos kursus izvērta radošā pasākumā. Savrotams, nedēla ir pārāk īss laiks, lai kursantus pārvērstu par māksl'niekiem. Taču apziņa, ka varam darīt radošu darbu, būs ierosinājums ne tikai jaunajiem strādāt latviešu teātrī, bet, papildinot vai atsvaidzinot zināšanas, esam guvuši drosmi un enerģiju turpmākam darbam.

Māra Antēna, pazīstamā aktrise un režisore, pastāsta, ka viņai paticis M. Ubāna lielais miers un eņģela pacietība. Kursi noteikti būtu turpināmi, jo jaunajai paaudzei ir interese un dotumi.

Aktrise Elza Tauriņa-Mintika paskaidro, ka uz kursiem braukusi ievazīties ar Māri Ubānu, bet ievads un pirmās lekcijas tā aizrāvušas, ka palikusi visu nedēļu un arī pati iesaistījusies darbā.

Edgars Inde vērtēja kā visai pozitīvu parādību, ka kursu vadītājs Ubāns ir speciālists savā branžā. Ir žēl par samērā mazo jauniešu skaitu. Georgs Achimovičs priecājas, ka kursi pārsnieguši visas viņa cerības un bija pārliecināts, ka piedzīvosim vēl daudz citus augstvērtīgus kursus.

Olga Jansone prātoja — jo vairāk kāds mācās, jo vairāk redz, cik daudz vēl jāmācās. Baiba Robiņa-Olingere: „Jūtos iemīlējusies teātrī, mākslā un dzīvē, ko sola man teātris"... Pēteris Lazdiņš: „Ieguvu daudz vairāk nekā cerēju. Rīkojiet šādus kursus atkal, es noteikti braukšu." To pašu apliecināja arī Vanda un Monika Daukstes, Silvija Kļaviņa, Irēna Kalviņa, Aivars Stumbrs, Anna Briede, Maija Kuze, Anna Lāce un arī tie, kas noklausījās tikai atsevišķas lekcijas.

Aleksandra Geriņa bija apmierināta par kursu norisi, jo visas lekcijas un praktiskie vingrinājumi kursantiem esot patikuši. Lektori un kursanti strādājuši ar sajūsmu, sevišķi jaunie. Par telpām nākošam gadam jau ievadītas sarunas ar Gaŗezera vadību, lai kursi varētu notikt augusta vidū. Prof. Ubāns tos jau apsolījis vadīt arī nākošā vasarā.

„Es ticu latviešu teātrim, bet ir pēdējais laiks domāt par jauno audzi. Mīlestība ir tas burvju vārds. Radiet gaisotni, kas ir draudzīga un saprotoša. Negaidīsim vienmēr lieliskus notikumus, bet mācīsimies strādāt arī prieka pēc," nobeigumā pieminēja Māris Ubāns.

Julieta Rumberga

HAMILTONA

● Latvijas neatkarības laika pēdējā prezidenta Kārļa Ulmaņa 100. dzimšanas dienas atceres sarīkojums Hamiltonā svētdien, 25. septembrī, pl. 5.30 Dalewood skolā, Main St. W. Par Kārli Ulmani referēs archibīskaps Arnolds Lūsis. Priekšnesumu dalā dziedās DV Kanadā vīru koris d'r. Imanta Saksa vadībā. Ieeja 4 dol. no personas, pensionāriem un studentiem 3 dol. Hamiltonas latviešu skolas audzēkņiem, skautu un gaidu organizācijas dalībniekiem ieeja brīva. Atceri rīko DV Hamiltonas nodaļa.

● DV Hamiltonas nodaļa 14. jūnija ziedojumu vākšanas akcijā šogad savākusi 892 dol. Nodaļa sirsnīgi pateicas atsaucīgiem ziedotājiem.

● DV Hamiltonas nodaļa arī šogad rīko Jaungada sagaidīšanas balli. šoreiz Roberts restorānā. Galdiņu rezervāc'ja pie DV Hamiltonas nod. valdes locekļiem.

● Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudzes 20 gadu pastāvēšanas atceres svētki 2. oktobrī pl. 4 pēcp. ar svētku dievkalpojumu, kurā svētrunu teiks archibīskaps A. Lūsis, piedalīties arī citiem viesu mācītājiem. Dievkalpojumu kuplinās draudzes koris. Pēc dievkalpojuma draudzes groziņvakars ar priekšnesumiem.

● Latviešu biedrības 28. gadasvētku sarīkojums 24. septembrī pl. 7 vak. biedrības namā. Pēc svētku akta jauniešu priekšnesumi un saviesīga dzīve. Latviešu biedrības dāmu komiteja rīko 1. oktobrī pl. 7 vak. Mikelā tirgu ar izlozi un bufeti un 12. novembrī Mārtiņu vakaru.

● Latviešu biedrības pārrunu vakaru programma katru otru otrdienu, pl 7 vak. biedrības namā. 6. septembrī temats bija par Latgali. Turpmākie temati: 20. sept. — Atmiņu literatūra; 4. okt. — Bernības atmiņu stāstījumi; 18. okt. — Latviešu prese trimdā un Latvijā: 1. nov. — Pakavēšanās pie dzejas; 15. nov. — Latvija skaitļos; 29. nov. — Jaunās reliģijas. J.G.

Klavieres skaņo un labo K. Ranga.

Zvanīt vakaros 465-5883.

125 BROADVIEW AVE.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmd. līdz ceturtd., iesk., no pl. 12. dienā — 12 naktī,
piektdienās un sestdienās no pl. 12. dienā līdz 1 naktī,
svētdienās no pl. 12 dienā līdz 9 vakarā.

DAŽĀDI DZĒRIENI AR MALTĪTĒM KATRA IZVĒLĒ. SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM

kas? kur? ko?

Town & Country RE Ltd., Realtor
V. PALMA - pārstāvis

41 Heathcote Ave., Willowdale, Ont. M2L 1Y9
Tel. 444-2447

Pērkot un pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistīgai informācijai 444-2447. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

Alcan Building Products
Authorized Dealer
ALCAN

Māju īpašnieki!

Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku—bez starpniekiem

Ir trīs veidi, kā varat ietaupīt ar ALCAN SIDING:
1) Ietaupa darbu un laiku 2) Izolāciju un apkures izdevumus
3) Uzlabo izskatu un līdz ar to mājas vērtību, iesakaitot ALCAN 20 gadu garantiju.

△ LIETUS NOVADA CAURULES
△ LOGI
△ DURVIS
△ MARĶĪZES (Awnings)
△ JUMTA PĀRKARES (Soffit and fascia)

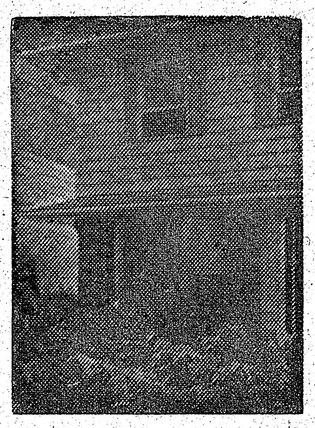

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
534-2864 Īpašnieks Arturs Mīlmo
2226 Dundas St. W. Toronto, M6R 1X3

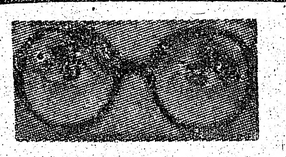

RATAS
— KAUĻU OPTIĶIS
247 Danforth Avenue. Tel. 465-6251
Gatavo brilles pēc receptēm
Zeiss ● Rodenstock ● C'rist Dior rāmji
Speciālitāte — dubultlēcu brilles ● Kontaktlēcas (soft)
Pulksteņi: Omega, Tiosot Bulova.
Latviešiem atlaide.

Toriand Real Estate Limited
264-2391
Pārstāvis: Konst. KĀRKLIŅŠ
691-3873
Scarboro jauna 6 istabu māja. Iemaksa $3000.
— Palīdzam ar iemaksu un obligāciju sagādi par zemiem procentiem.

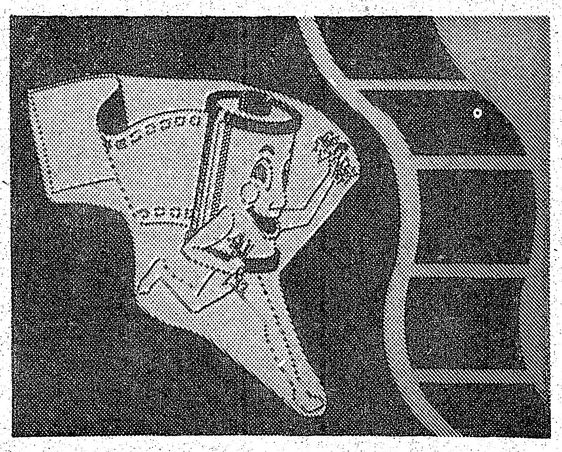

Fotografisku darbu lieluzņēmums ar atzītu kvalitāti un reputāciju pat ārpus Kanadas
Atlaide
Benjamiņa filmu laboratorija
247 RICHMOND ST. E.
TORONTO, ONT.
M5A 1P2
Tel. (416) 863-1166

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD
467 Sherbourne St. Toronto 5, Ont. 924-1408
RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDIŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

VALUPE
DIMANTI — PULKSTEŅI
LATVISKAS ROTAS
Zeltkalejs
Aldonas ĶIVLENIEKS - KORMS
Veikalā un darbnīcā 964½ Bloor St. W., Toronto Ont. M6H 1L6. Tālr. 533-2837

M. LUNSKY, O.D. M. Sc.
LOUIS LUNSKY, R.O.
OPTIĶI
Iepriekš pieteikties Tālr. 921-3924
470 College St. (Pie Bathurst) Toronto M6G 1A5

VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBI
- VIZĪTKARTES
- IELŪGUMI
- BIĻETES
- VĒSTUĻU VEIDLAPAS UN APLOKSNES
- GRĀMATAS
- KALENDĀRI
- MĒNEŠRAKSTI
- AVĪZES
- UN LĪDZĪGI IESPIEDUMDARBI

VEICAM
- LAIKUS
- LABI
- UN PAR MĒRENĀM CENĀM

amber
PRINTERS AND PUBLISHERS LIMITED
SPIESTUVE UN KANTORIS:
125 BROADVIEW AVE., TORONTO, ONT. M4M 2E9
(416) 466-1514

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

BALTIC MOVERS
TĀLLR. 534-1403, Toronto

R.S. KANE Ltd.
apbedīšanas birojs
4812 YONGE STREET
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale
221-1159

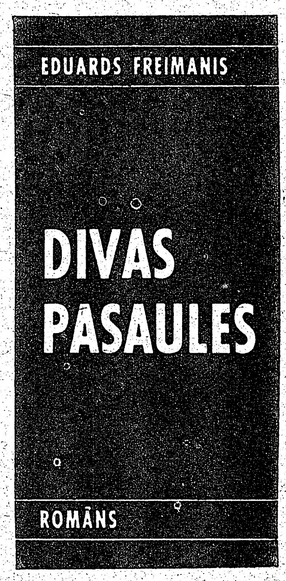

Amber Printers & Publishers Ltd. Toronto nupat iespiedusi Eduarda Freimaņa romānu Divas pasaules, glītā kabatas formāta izdevumā (Paperback), kas latviešu trimdas grāmatniecībā līdz šim nebija praktizēts. Grāmatai 332 lappuses un tā maksā $3.50. Atkalpārdevēprasāma apgādam.
jiem 20 proc. atlaide, un tā pie-

DVF Donkasteras nodaļas darbs

DVF Donkasteras nodaļas biedri Anglijā bija pulcējušies savā rudens pilnsapulcē. A. Freimanis deva pārskatu par aizvadītā posma darbību. Galvenais uzsvars bija uz nama pārbūves nobeigšanu, kā arī pēdējo maksājumu kārtošanu. Nama pārbūves izdevumi sniedzās pāri 35.000 mārc. Šī summa būtu vēl augstāka, ja krāsošanas darbi nebūtu veikti pašu spēkiem.

Kluba apgrozījums pirmajos sešos mēnešos ir sniedzies pāri 19.000 mārc., arī spēļu mašīnas ir devušas pāri par 3000 mārc. ienākumu.. No saimniecisko pasākumu peļņas DVF valdei nodotas 440 mārc. Latviešu nacionālai padomei ziedotas 50 mārciņas, Latviešu nacionālajam fondam (LNF) 50 mārc. un vairāki mazāki ziedojumi. Nodaļas rajonā apmeklēti slimie biedri. Nodaļa piedalās arī DVF Ziemeļanglijas novada biļetena Zīņotājs izdošanā. Sarīkoti vairāki izbraukumi uz apkārtnē notikušajiem latviešu sarīkojumiem. Piemēram, nodaļas un kluba biedriem tika sarīkots brīvs brauciens uz Blekpūles jūrmalu. Notikuši vairāki sarīkojumi. 4. Eiropas latviešu dziesmu svētku laikā nodaļā viesojās prāv. R. Āboliņš ar savu dēlu no ASV. Viņš trimdas sākuma gados bija Donkasteras apkārtnes latviešu garīgais aprūpētājs un vienotājs. Šī bija sirsnīga tikšanās pēc tik daudz gadiem, kopš prāv. R. Āboliņš atstāja Anglijas krastus..

Vanadžu kopas vad. A. Freimane stāstīja par aktīvo vanadžu darbu, —galvenokārt saimniecisko jautājumu kārtošanu nodaļas sarīkojumos. Vanadzes atbalstījušas Minsteres latviešu ģimnaziju, bērnu nometnes un jaunatnes darbu sacensības. Kopas līdzekļi ir 387 mārc..

Par pavasara delegātu sapulci stāstīja E. Koškins, norādot, ka visa sapulces gaita notikusi lielā vienprātībā.

Nodaļas kasieris A. Dimze varēja informēt, ka biedri savas maksas kārto apzinīgi. Nodaļā pašlaik 5 vanadzes, 35 vanagi un 4 biedri veicinātāji.

Sapulces beigās A. Freimanis vēl pieskārās DVF lauku īpašuma apsaimniekošanai un tālākai izveidošanai, cildinot īpašuma saimnieku Ā. Sīli.

Par delegāti rudens salidojumā Straumēnos ievēlēja Austru Freimani. **Strēlnieks**

Augšējā attēlā, ko ar savu foto kameru uztvēris Jānis Liģers, redzams torontietis Jānis Krūmiņš. Ko viņš dara — pļauj zāli, sagrābj nobirušās lapas vai ko citu? Par to viņš paskaidrojis mūsu fotografam: meklējot naudu! Tas izdarāms ar īpašu instrumentu, kas jūtīgs pret nomestiem metalla priekšmetiem, pat ja tie būtu dziļāk zemē. Jūtot metallu, instrumentā iedegas sarkana uguntiņa vai ieskanas signāls... „Izbraukājot" ar to pilsētas parkus vai ezermalu, zālē un smiltīs varot salasīt diezgan daudz sīknaudas. Tāds aparāts maksājot 210 dol., bet centīgi strādājot, var pats sevi ātri vien atmaksāt.

Bilijs Grēms plāno apmeklēt arī Pad. savienību

ASV evaņģelists Bilijs Grēms pēc sava pirmā apmeklējuma Austrumeiropā izteicies, ka reliģija Ungārijā esot dzīva un ka viņa astoņu dienu „krusta gājienam" Budapeštā no valsts puses neesot bijuši nekādi ierobežojumi. Grēms sludinājis Ungārijā „mērenāk nekā parasti". Viņu pieņēmusi ungāru valdība, apsveicot kā goda viesi. Grēms sludinājis 12.000 jauniešiem baptistu sanāksmē, kas bijis vislielākais dievlūdzēju skaits viņa ceļojuma laikā.

Preses konferencē Grēms izteicies, ka viņš apsveror iespēju apmeklēt arī Rumāniju un Pad. savienību. Ungārijas apmeklējumā evaņģelistam bijusi apspriede baznīcas jautājumos ar Ungārijas viceprezidentu Georgu Aczelu, bet Ungārijas baznīcas problēmas atteicies komentēt. Ungārijas protestantu vadītājs Sandors Palotajs, kas bijis Grēma namatēvs, preses konferencē paskaidrojis, ka bijis daudz grūtību, lai nodibinātu baznīcas jaunās attieksmes ar valsti, bet tagad pastāvot dievkalpojumu un reliģijas brīvība.

Grēms izteicies, ka tagad viņa mērķis esot piepildījies — sludināt evaņģeliju, satikties ar baznīcas vadītājiem, redzēt, ka baznīca eksistē un iegūt komūnistiskās valsts „škērsgriezumu", lai celtu „tiltus".

Rīgas kungiem nepatīkams korespondents

Žurnālists Emils Sveilis, kas ilgus gadus bija ASV ziņu aģentūras UPI korespondents Montrealā, nesen pārcelts darbā uz Leningradu. Viņa darbības lokā ietilpstot arī Rīga, kur ierodoties diezgan bieži.

Komūnistu partijas vadībai šie Sveiļa Rīgas apmeklējumi esot nepatīkami, jo viņš, prazdams krieviski un latviski, var sarunāties ar kuru katru cilvēku uz ielas. Iepriekšējiem ASV korespondentiem, kas apmeklēja Rīgu un citas Baltijas valstis, bija jāapmierinās ar tām ziņām, ko sniedza iestādes, bet Sveilis var dažādas ziņas iegūt no tautas.

Katrs Sveiļa brauciens no Leningradas uz Rīgu uzraudzības darbiniekiem sagādājot negulētas naktis.

„Kāpēc ziņu aģentūrai UPI vajadzējis par korespondentu sūtīt latvieti, vai pašu amerikāņu trūkstot?" žēlojas Rīgas drošības iestādes darbinieki.

Tā kā ārzemju korespondentu izcelsmi iepriekš pārbauda čeka, pēc tam ārlietu ministrija dod iebraukšanas atļauju, var pieņemt, ka Ļeningradas čeka nav bijusi pietiekami modra un par to Rīgas biedriem nav apjautājusies.

P.B.

Kādēļ...

(Turpinājums no 1. lp.)

pašā tautā radusies vērā ņemama opozicija. Vēl lielāka tā ir amerikāņu likumdevēju iestādēs. Kas notiks, ja senāts šo līgumu neratificēs? Panamā var sagādāt Kārteram politisku panamu paša mājās. Kārteram liktenīga var būt arī viņa budžeta šefa Lanses turpmākā karjēra. Līdz šim Kārters par savu personisko draugu ir iestājies ar tādu dedzību un apņēmību, kas var izrādīties viņam liktenīga. Īpaša kongresa komisija tuvākajās dienās sāks Lanses dīvaino personisko financiālo darījumu izmeklēšanu. Vienā gadījumā Lanse ar vienu un to pašu drošību divās bankās aizņēmies vairāk miljonu dolaru. Kārteram joprojām galvassāpes sagādā arī viņa ārkārtējais sūtnis Apvienotajās Nācijās Jangs. Janga Afrikas misija ir izrādījusies pilnīgi neauglīga. Pagaidām Kārters ir arī solidarizējies ar Janga neticami aplamiem un pretrunīgiem izteicieniem ārpolitiskos jautājumos. Vai Kārters valsts interesēs atlaidīs Lansu un arī Jangu? To rādīs nākotne. ASV prezidenta amats nekādā gadījumā nav pateicīgākais pasaulē.

Aleksandrs Ķegumnieks

ČIKAGA

● Čikagas un Milvoku DV apvienības rīkoja kopēju izbraukumu uz Čikagas katoļu draudzes īpašumu Viskonsinā, pulcinot ap 100 dalībnieku. Čikagas apvienības priekšnieks A. Bārda un Milvoku apvienības priekšnieka vietnieks E. Peniķis apmainījās draudzīgiem apsveikumiem. Abu apvienību vanadzes bija rūpējušās par ēdienu, bet Čikagas apvienības saimniecības dalas vadītājs A. Eizis par atspirdzinājumiem. Bija arī sporta nodarbības.

● DV Čikagas nodaļas vanadžu kopa 28. augustā izbrauca uz Čikagas Jāņa un Sv. Pāvila draudzes kopīpašumu Vudeilā. Vanadzes bija rūpējušās par priekšnesumiem, izrādot divus skečus: V. Dāboliņas — Pie ezera (Māra Antena, Skaidrīte Ilstere-Borgiela un Konstantīns Vilkauss) un Ulža Evana — Intervija (M. Antena, S. Borgiela un Olga Kalniņa). Uzvedums bija iestudējusi M. Antena. Piedalījās ap 100 apmeklētāju.

A. Zaube

ČEKAS DRAUDI

Pad. savienības čeka brīdinājusi padomju disidentus, ka viņi līdzinoties samaksātiem rietumu spiegiem. Čekas priekšnieks Jurijs Andropovs vērsies arī pret raidītājiem Free Europe un Radio Liberty, kas iejaucoties padomju „iekšējās lietās" un iedrošinot disidentus. Šie raidītāji atspoguļojot rietumu naidīgos nolūkus pret detantes principiem.

Trimdā dzimusī jaunatne dominē

Anglijas Daugavas vanagu šaušanas meistarsacīkstes trīs starptautiskos paņēmienos notika šautuvē pie Donkasteras. Strēlnieku klasē šoreiz dominēja trimdā dzimušie jaunieši. Karens Klaviņš no Česterfildas bija labākais šāvējs sacensībās un saņēma speciālu balvu.

Jaunatnes klasē no 15 līdz 18 g. v. uzvarēja Mare Pulera (Mansfielda) — 94 punkti no iespējamiem 150. 2. v. A. Viljams (Česterfilda) — 89 p., 3. v. J. Blaus (Donkastera) — 88 p.

Strēlnieku klasē no 18. — 50 g. no iesvējamiem 200 punktiem uzvarētājs bija K. Klaviņš (Česterfilda) — 165 p., 2. v. I. Šneiders (Bradforda) — 146 p., 3. v. Ē. Vītiņš (Česterfilda) — 132 p., 4. v. V. Strazds (Donkastera) — 127 p.

Senioru klasē no 50 — 65 g. piedalījās 12 dalībnieku. 1. v. A. Freimanis (Donkastera) — 152 p., 2. v. E. Krauze (Česterfilda) — 151 p., 3. v. J. Strazds (Donkastera) — 137 p., 4. v. L. Ceriņš (Derbija) — 135 p.

Veterānu klasē virs 65 gadiem 1. v. V. Rubiķis (Darlejmūra) — 117 un 2. v. J. Irbe (Mansfilda) — 78 p.

Sacensībām beidzoties, A. Freimanis kopā ar galveno tiesnesi J. Hadfildu pasniedza izcīnītās balvas.

Strēlnieks

Gadskārtējās LKA meistarsacīkstes basketbolā

Gadskārtējās Latvijas korporāciju apvienības meistarsacīkstes basketbolā, kur izcīna 1966. gadā korporācijas Lettgallia dāvāto ceļojošo kausu, pirmo reiz šo spēļu vēsturē notiks Toronto sestdien, 24. sept., pl. 10 no rīta: West Humber Collegiate telpās, 1975 Martin Grove Road, Rexdale, pagājušā gada meistara Fr. Lataviensis sarīkojumā. Spēlēs piedalīsies daudzi pašreiz labākie latviešu basketbolisti, tādēļ spēles būs spraigas un interesantas.

O.K.

Okupētajā Latvijā

★ Okupētās Latvijas laikraksta Cīņa 25. augusta numurā ziņo, ka kolchoza Brīvais vilnis zvejnieki norūpējušies par Salacas upes tīrību.

Salaca strauji aizaugot, apmēram trešā daļa pārpurvojoties — aizaugot ar meldriem, kalmēm un aļģēm. Samazinoties lašu nārsta vietas. Sešdesmito gadu vidū pāris nedēļās nozvejoja pustonnu „vērtīgo" zivju, pagājušajā gadā tikai 16 kg. Tas pats ar nēģiem, 1964. g. 43 t, tagad 20.

Iemesli esot dažādi. Apkārtējo lauku mēslošana ar ķīmikālijām, nedisciplinēti tūristi, kas traucē nārstu, un malu zvejnieki — šogad vien aizturēti 80.

Zvejnieki pieprasa Salacas kopšanu, cita starpā, steidzamu Staiceles papīrfabrikas ūdens attīrīšanas būvdarbu uzsākšanu.

★ Kā okupētās Rīgas radiofonā 11. augustā izteicās „bioloģijas institūta dabas aizsardzības nodaļas vecākais inženieris" Ģirts Kasparsons, tad Latvijā ir apdraudēti melnie stārķi, kaut gan katrā Kurzemes mežniecībā vēl esot 1 — 3 lizdas. Toties bebri savairojušies tik lielā skaitā, ka drīz tos varēs izmantot rūpniecībai.

★ 1977. g. janvārī okupētajā Latvijā bijuši 525.000 pensionāri, no tiem 118.000 „kolchozu zemnieki". Lielais skaits laikam iemesls, ka „parastiem ļaudīm" padomijā tik zemas pensijas.

★ Rietumvācu General-Anzeiger 4. augustā ievietojis K. Bremnera rakstu „Rīga aizsargājusies pret krievu iecelošanu." Rakstā viņš paviršī pastāsta, ka padomju vara Rīgas ostas apgabalu pārvērtusi par „ziedošu rūpniecības centru", ka sakarā ar ieceļojušo darba spēku latviešu procents nokritis no 80 uz 60 un ka Rīgas panorāmu dominējot padomju paveida „debesskrāpis". Labklājības līmenis esot augstāks nekā citur Pad. savienībā. Diemžēl lielākas autora zināšanas vēsturē un politikā rakstā nav manāmas, un viņš mierīgi citē Intūrista brošūras.

Miris pad. varas vajātais Ventspils koktirgotājs

Maksis Bērmanis, kuram savā laikā piederēja viena no lielākajām kokeksporta firmām un zāģētavām Baltijas valstīs, miris 30. augustā Telavivā, Izraēlā. Viņš vairāk nekā 20 gadus pavadīja Krievijā kā politiskais ieslodzītais (izsūtīts no Ventspils 1941. gada deportācijās, viņa apcietināšanā piedalījusies pazīstamā Ventpils komūniste Ieva Paldiņa — Rūse).

Bērmanis bija vienīgais no lielajiem Kurzemes rūpniekiem, kam izdevies ieslodzījumu pārdzīvot un iznākt dzīvam no nāves nometnēm. Pirms dažiem gadiem padomju iestādes viņam lāva izbraukt uz Izraēlu. Maksis Bērmanis bija pazīstams arī kā viens no labākajiem ebrēju tautības sportistiem Latvijā, un vēl pēc izbraukšanas no Krievijas ir nesis Latvijas karogu Telavivas makabiādē (ebrēju olimpiādā). Viņa sieva, kuldzīdzniece, arī bija izsūtīta uz Sibiriju. Bērmanis bija tuvs draugs saeimas deputātam M. Nurokam.